

Dokument s plenarne sjednice

A9-0203/2021

17.6.2021 *** |

IZVJEŠĆE

o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.
(COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Izvjestiteljica: Grace O'Sullivan

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrta akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena podebljanim kurzivom u lijevom stupcu. Izmjene su označene podebljanim kurzivom u obama stupcima. Novi tekst označen je podebljanim kurzivom u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavljva svakog amandmana naznačen je predmetni odломak iz nacrta akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se podebljanim kurzivom. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom █ ili su precrtni. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi podebljanim kurzivom, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene stroga tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽENJE	65
MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM	68
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ	99
POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU	134
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	135

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.
(COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))**

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Parlamentu i Vijeću (COM(2020)0652),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 192. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C9-0329/2020),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 27. siječnja 2021.¹,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 5. veljače 2021.²,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenja Odbora za promet i turizam i Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A9-0203/2021),
 1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Amandman 1

¹ SL C 123, 9.4.2021., str. 76.

² SL C 106, 26.3.2021., str. 44.

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) Komisija je evaluacijom Sedmog programa djelovanja za okoliš²⁴ ustanovila da su njegova vizija do 2050. i prioritetni ciljevi još uvijek valjani; da je pomogao u omogućivanju predvidljivijeg, bržeg i bolje koordiniranog djelovanja u politici u području okoliša; te da su njegova struktura i poticajni okvir pomogli u stvaranju sinergija, zahvaljujući čemu je politika u području okoliša postala djelotvornija i učinkovitija. Nadalje, evaluacijom je utvrđeno da je Sedmi program djelovanja za okoliš prethodnik Programa Ujedinjenih naroda do 2030. utoliko što inzistira na tome da gospodarski rast i socijalna dobrobit ovise o zdravoj bazi prirodnih resursa te da je olakšao postizanje ciljeva održivog razvoja. Ujedno je Uniji omogućio da na globalnoj sceni nastupa jednoglasno kad je riječ o pitanjima u području klime i okoliša. U svojoj evaluaciji Sedmog programa djelovanja za okoliš Komisija je zaključila i da napredak povezan sa zaštitom prirode, zdravstvom i integracijom **politika** nije dovoljan.

Izmjena

(3) Komisija je evaluacijom Sedmog programa djelovanja za okoliš²⁴ ustanovila da su njegova vizija do 2050. i prioritetni ciljevi još uvijek valjani; da je pomogao u omogućivanju predvidljivijeg, bržeg i bolje koordiniranog djelovanja u politici u području okoliša; te da su njegova struktura i poticajni okvir pomogli u stvaranju sinergija, zahvaljujući čemu je politika u području okoliša postala djelotvornija i učinkovitija. Nadalje, evaluacijom je utvrđeno da je Sedmi program djelovanja za okoliš prethodnik Programa Ujedinjenih naroda do 2030. utoliko što inzistira na tome da gospodarski rast i socijalna dobrobit ovise o zdravoj bazi prirodnih resursa te da je olakšao postizanje ciljeva održivog razvoja. Ujedno je Uniji omogućio da na globalnoj sceni nastupa jednoglasno kad je riječ o pitanjima u području klime i okoliša. U svojoj evaluaciji Sedmog programa djelovanja za okoliš Komisija je zaključila i da napredak povezan sa zaštitom prirode, zdravstvom i integracijom **ekoloških tema u druga područja politike** nije dovoljan.
Također je utvrđeno da su socijalna pitanja mogla biti više razmotrena u Sedmom programu djelovanja za okoliš, oslanjajući se na postojeće veze između okoliša i socijalne politike, primjerice u pogledu utjecaja na ranjive skupine, radna mjesta, socijalnu uključenost i nejednakost. Nadalje, Komisija je u svojoj evaluaciji primjetila da se potrošnja na zaštitu okoliša u Uniji dugo godina zadržala na niskim razinama (oko 2 % BDP-a) unatoč sve ambicioznijim ciljevima zaštite okoliša u mnogim područjima politike i da gospodarstvo Unije svake godine snosi oko 55 milijardi EUR zdravstvenih troškova te izravnih troškova povezanih s okolišem zbog neprovodenja zakonodavstva o

okolišu. U evaluaciji je navedeno da se provedba Sedmog programa djelovanja za okoliš mogla ojačati snažnijim mehanizmom praćenja.

²⁴ COM(2019) 233 final.

²⁴ COM(2019) 233 final.

Amandman 2

Prijedlog odluke Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

(4) Prema izvješću EEA-e pod naslovom „Europski okoliš – stanje i izgledi 2020.: znanje za prelazak na održivu Europu” („SOER 2020.”), **godina 2020.** jedinstvena je prilika da Unija postane predvodnica u području održivosti *i da se suoči* s glavnim izazovima održivosti koji *zahtijevaju* sustavna *rješenja*. Kako je navedeno u SOER-u 2020., *tisućama godina nisu videne promjene globalne klime i ekosustava kakve se primjećuju od 50-ih godina 20. stoljeća. Svjetsko se stanovništvo od 1950. utrostručilo, a broj stanovnika u gradovima učetverostručio se. Uz trenutačni model rasta očekuje se da će se pritisci na okoliš dodatno povećati i prouzročiti izravne i neizravne štetne posljedice na zdravlje i dobrobit ljudi. To se posebno odnosi na sektore s najvećim utjecajem na okoliš – prehrambeni sektor te sektore mobilnosti, energetike, infrastrukture i zgrada.*

Izmjena

(4) Prema izvješću EEA-e pod naslovom „Europski okoliš – stanje i izgledi 2020.: znanje za prelazak na održivu Europu” („SOER 2020.”), **u sljedećem desetljeću pruža se** jedinstvena, **ali kratkotrajna** prilika da Unija postane **globalna** predvodnica u području održivosti **hvatanjem u koštač** s glavnim izazovima održivosti koji **nemaju presedana i koji se mogu riješiti samo postizanjem sustavnih promjena**. Sustavna *promjena podrazumijeva temeljni, transformativni i medusektorski oblik promjena koji podrazumijeva veliku tranziciju i preusmjeravanje u ciljevima sustava, poticajima, tehnologijama, društvenim praksama i normama, kao i u sustavima znanja i upravljačkim pristupima*. Kako je navedeno u SOER-u 2020., *neraskidiva povezanost dugotrajnih izazova s kojima se Europa suočava u području okoliša i održivosti s gospodarskim aktivnostima i stilovima života, posebno s društvenim sustavima kojima se podmiruju potrebe Europljana za robama, energijom i mobilnošću, među ostalim, jedan je od glavnih uzročnika tih izazova. Osiguravanjem usklađenosti politika s postojećim politikama u području okoliša i punom provedbom tih postojećih politika Europa bi ostvarila znatan napredak u pogledu ostvarenja svojih ciljeva u području okoliša do 2030.*

Umjesto toga, održivost treba postati vodeće načelo ambicioznih i dosljednih politika i mjera u cijelom društvu. U SOER-u 2020. zaključuje se da Europa neće postići svoju viziju održivosti „živjeti dobro u granicama našeg planeta” ne može ostvariti samo promicanjem gospodarskog rasta i nastojanjima da se upravlja štetnim nuspojavama instrumentima u području okoliša i socijalne politike. Umjesto toga, održivost treba postati vodeće načelo ambicioznih i dosljednih politika i mjera u cijelom društvu.

Amandman 3

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) ***Europska komisija odgovorila je*** na izazove utvrđene u SOER-u 2020. ***donošenjem europskog zelenog plana²⁵:*** ***nove*** strategije rasta za paralelnu zelenu i digitalnu tranziciju, čiji je cilj da Unija postane u pravedno i prosperitetno društvo s konkurentnim, klimatski neutralnim i resursno učinkovitim gospodarstvom. Uredbom (EU) Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ u pravo EU-a ugrađuje se cilj da Unija do 2050. postane klimatski neutralna.

Izmjena

(5) ***Odgovor Europske komisije na*** izazove utvrđene u SOER-u 2020. ***donošenjem opisan je u europskom zelenom planu kao nova*** strategije rasta za paralelnu zelenu i digitalnu tranziciju, čiji je cilj da Unija postane u pravedno i prosperitetno društvo s konkurentnim, klimatski neutralnim i resursno učinkovitim gospodarstvom *i da se zaštiti, sačuva i unaprijedi prirodni kapital Unije uz istodobno unapređenje kvaliteta života sadašnjih i budućih generacija. Brzo postizanje klimatskih i okolišnih ciljeva uz istodobnu zaštitu zdravљa i dobrobiti ljudi od rizika za okoliš i učinaka na okoliš te osiguravanje pravedne i uključive tranzicije trebali bi biti prioritet.* Uredbom (EU) Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ u pravo EU-a ugrađuje se cilj da Unija ***najkasnije*** do 2050. postane klimatski neutralna.

²⁵ COM(2019) 640 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

²⁵ COM(2019) 640 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

Amandman 4

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(5a) *Europski parlament donio je 28. studenoga 2019. rezoluciju kojom se proglašava klimatska i okolišna kriza u Europi i na globalnoj razini te se novu Komisiju potiče na brzo i važno djelovanje, među ostalim rješavanjem neusklađenosti u trenutačnim politikama Unije s klimatskom i okolišnom krizom, posebno kroz dalekosežnu reformu njezine poljoprivredne, trgovinske, prometne i energetske politike te politika ulaganja u infrastrukturu, te osiguravanjem potpune usklađenosti svih relevantnih budućih zakonodavnih i proračunskih prijedloga s ciljem ograničavanja globalnog zatopljenja na manje od 1,5 °C, kao i osiguravanjem da se tim prijedlozima ne doprinosi gubitku bioraznolikosti.*

Amandman 5

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(5b) *I u Uniji i u svijetu zemljišta i tlo kontinuirano trpe degradaciju zbog niza ljudskih aktivnosti, kao što su loše upravljanje zemljištem, prenamjena zemljišta, neodržive poljoprivredne prakse, napuštanje zemljišta, onečišćenje, neodržive šumarske prakse i brtvljenje tla, gubitak biološke raznolikosti i klimatske promjene, koje često dolaze u kombinaciji s drugim čimbenicima, što smanjuje njihove kapacitete za pružanje usluga i funkcija ekosustava. Unatoč tome, Unija i*

države članice trenutačno nisu na dobrom putu da ispune svoje međunarodne i europske obveze u vezi s tлом i zemljištem, uključujući obveze u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o suzbijanju dezertifikacije radi suzbijanja dezertifikacije, obnove degradiranog zemljišta i tla te postizanja svijeta bez degradacije zemljišta do 2030. U skladu s Rezolucijom Europskog parlamenta od 28. travnja 2021. o zaštiti tla postoji potreba za zajedničkim pravnim okvirom na razini Unije za zaštitu i održivo korištenje tla kojim se u potpunosti poštuje načelo supsidijarnosti i kojim se rješavaju sve glavne prijetnje tlu. Taj bi okvir trebao uključivati, među ostalim, zajedničku definiciju tla i njegovih funkcija i kriterija za postizanje dobrog stanja i održive uporabe, kao i srednjoročne i konačne ciljeve popraćene usklađenim pokazateljima i metodologijom praćenja i izvješćivanja.

Amandman 6

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(5c) Pandemija bolesti COVID-19, koja je dovela do dosada nevidjene gospodarske i zdravstvene krize, ponovno je pokazala važnost primjene višesektorskog pristupa „Jedno zdravlje“ u donošenju politika, koji prepoznaće da je ljudsko zdravlje povezano sa zdravljem životinja i okoliša i da mjere za suzbijanje prijetnji zdravlju moraju uzeti u obzir sve tri dimenzije. Da bi se, među ostalim, učinkovito otkrili, odgovorili i spriječili izbijanje zoonoza i prijetnje sigurnosti hrane, informacije i podaci trebali bi se dijeliti među sektorima, a suradnja na nacionalnoj i podnacionalnoj razini trebala bi se povećati kako bi se proveli učinkoviti i zajednički odgovori. Osmi program

djelovanja za okoliš trebao bi doprinijeti potpunoj integraciji pristupa „Jedno zdravlje“ na svim razinama oblikovanja politika.

Amandman 7

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(5d) Prema izvješću Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES)^{1a} o bioraznolikosti i pandemijama iz 2020. temeljni uzrok pandemija su iste one globalne promjene u okolišu koje uzrokuju gubitak bioraznolikosti i klimatske promjene, uključujući prenamjenu zemljišta, proširenje i intenziviranje poljoprivrede te trgovinu divljom faunom i florom i njihovu potrošnju te druge pokretače. Klimatske promjene povezane su s pojavom bolesti i vjerojatno će u budućnosti predstavljati znatan rizik od pandemije, dok je gubitak biološke raznolikosti povezan i s preobrazbom krajolika te u nekim slučajevima može dovesti do povećanog rizika od pojave novih bolesti. Prema izvješću, trošak nedjelovanja znatno premašuje trošak provedbe globalnih strategija za sprečavanje pandemija koje se temelje na smanjenju trgovine divljom faunom i florom i prenamjeni zemljišta te povećanju nadzora u okviru programa „Jedno zdravlje“.

^{1a} Radionica IPBES-a o raznolikosti i pandemijama – konačni sažetak, 2020.

Amandman 8

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 5.e (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(5e) *Očekuje se da će se propadanje okoliša i štetni učinci klimatskih promjena još povećati u sljedećim godinama, što će najviše osjetiti zemlje u razvoju i ranjivo stanovništvo. Kako bi se pomoglo u izgradnji otpornosti i poduprlo djelovanje trećih zemalja u ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima te zaštitila biološka raznolikost, finansijskom pomoći Unije i država članica trećim zemljama trebalo bi promicati Program UN-a za održivi razvoj do 2030., Pariški sporazum donesen u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama^{1a} („Pariški sporazum“) i globalni okvir Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti nakon 2020. te bi ta pomoć trebala biti u skladu s prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš. Nadalje, Unija i države članice trebale bi osigurati i da se Pariški sporazum i drugi međunarodni sporazumi o klimi i okolišu provode na način koji odražava načela pravednosti i zajedničkih, ali različitih odgovornosti i odgovarajućih sposobnosti, kako je utvrđeno i u članku 2. stavku 2. Pariškog sporazuma.*

^{1a} SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

Amandman 9

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 6.**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(6) Na europskom zelenom planu temelji se plan oporavka Next Generation EU, kojim se promiču ulaganja u glavne zelene sektore potrebne

(6) Na europskom zelenom planu temelji se plan oporavka Next Generation EU, kojim se promiču ulaganja u glavne zelene *i digitalne* sektore

za izgradnju otpornosti, ostvarivanje rasta i otvaranje radnih mјesta za pravedno i uključivo društvo. Mehanizam za oporavak i otpornost, koji će zajedno s proračunom Unije za razdoblje 2021.–2027. pokretati gospodarski oporavak Unije od krize uzrokovane koronavirusom, također se temelji na prioritetnim ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu. Nadalje, u svim inicijativama u okviru plana oporavka Next Generation EU trebalo bi se poštovati načelo ***nenanošenja štete iz europskog zelenog plana.***

potrebne za izgradnju otpornosti, ostvarivanje rasta i otvaranje radnih mјesta za pravedno i uključivo društvo. Mehanizam za oporavak i otpornost, koji će zajedno s proračunom Unije za razdoblje 2021.–2027. pokretati gospodarski oporavak Unije od krize uzrokovane koronavirusom, također se temelji na prioritetnim ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu. Nadalje, u svim inicijativama u okviru plana oporavka Next Generation EU trebalo bi se poštovati načelo „***ne nanosi bitnu štetu“ kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća (Uredba o taksonomiji)***^{1a}. Plan oporavka pruža važnu priliku za ubrzanje tranzicije prema klimatskoj neutralnosti i zaštiti okoliša.

^{1a} ***Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).***

Amandman 10

Prijedlog odluke Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) Programi djelovanja za okoliš okosnica su razvoja politike EU-a u području okoliša od sedamdesetih godina 20. stoljeća. Sedmi program djelovanja za okoliš ***završava*** 31. prosinca 2020., a u njegovu članku 4. stavku 3. od Komisije se ***zahтиjeva*** da, prema potrebi, iznese prijedlog za Osmi program djelovanja za okoliš pravovremeno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog i Osmog programa djelovanja za okoliš. U europskom zelenom planu najavljeno je ***donošenje novog programa*** djelovanja za

Izmjena

(7) Programi djelovanja za okoliš okosnica su razvoja ***i koordinacije*** politike EU-a u području okoliša od sedamdesetih godina 20. stoljeća. Sedmi program djelovanja za okoliš ***završio je*** 31. prosinca 2020., a u njegovu članku 4. stavku 3. od Komisije se ***zahтиjevalo*** da, prema potrebi, iznese prijedlog za Osmi program djelovanja za okoliš pravovremeno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog i Osmog programa djelovanja za okoliš. U ***Komunikaciji Komisije od 11. prosinca 2019.*** o europskom zelenom planu

okoliš.

najavljen je *da će Osmi program djelovanja za okoliš uključivati novi mehanizam praćenja kako bi se osiguralo da Unija ostane na dobrom putu da ostvari svoje okolišne ciljeve. Komisija se u toj komunikaciji obvezala i donijeti popis pokazatelja za praćenje napretka u pogledu svih ciljeva europskog zelenog plana.*

Amandman 11

Prijedlog odluke Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

(8) Osmi program djelovanja za okoliš *trebao bi poduprijeti ciljeve djelovanja u području okoliša i klime* iz europskog zelenog plana, u skladu s dugoročnim ciljem „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” do 2050., *koji* je već *utvrđen* u Sedmom programu djelovanja za okoliš. Trebao bi *pridonijeti i ostvarivanju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva* održivog razvoja.

Izmjena

(8) Osmi program djelovanja za okoliš, *kao opći program djelovanja Unije za okoliš, trebao bi se temeljiti na ostvarenju ciljeva* iz europskog zelenog plana, u skladu s dugoročnim ciljem „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” *najkasnije* do 2050., *u skladu s onim što* je već *utvrđeno* u Sedmom programu djelovanja za okoliš. Trebao bi *biti i potpuno uskladen s Programom Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanim ciljevima* održivog razvoja *koji su integrirani i nedjeljivi te potiču njihovu provedbu i ostvarivanje te su uskladišeni s ciljevima Pariškog sporazuma, Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti i drugim relevantnim međunarodnim sporazumima.* Osmi program djelovanja za okoliš *trebao bi omogućiti sustavnu promjenu gospodarstva Unije kojim se jamči dobrobit unutar granica planeta u kojem je rast regenerativan te bi se njime trebalo osigurati da se ekološka i klimatska tranzicija ostvari na pravedan i uključiv način te istodobno doprinese smanjenju nejednakosti.*

Amandman 12

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8a) Prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš utvrđuje se smjer za donošenje politika Unije, nadovezujući se, ali ne ograničavajući se na, obveze iz strategija i inicijativa europskog zelenog plana.

Amandman 13

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8b) Osmi program djelovanja za okoliš temelj je za postizanje okolišnih i klimatskih ciljeva definiranih u Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i njegovim ciljevima održivog razvoja. Prema modelu koji je razvio Stockholmski centar za otpornost, postizanje ciljeva održivog razvoja u području okoliša i klime temelj je društvenih i gospodarskih ciljeva održivog razvoja jer naša društva i gospodarstva ovise o zdravoj biosferi i jer se održivi razvoj može ostvariti samo unutar sigurnog prostora za funkcioniranje na stabilnom i otpornom planetu. Ostvarivanje ciljeva održivog razvoja od strane Unije i njezina potpora trećim zemljama da učine isto bit će od ključne važnosti ako Unija želi pokazati globalno vodstvo u postizanju prijelaza na održivost.

Amandman 14

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi ubrzati prelazak na **regenerativno gospodarstvo koje** planetu vraća više nego što od njega uzima. U **regenerativnom modelu rasta prepoznaje** se da dobrobit i blagostanje naših društava ovise o stabilnoj klimi, zdravom okolišu i zdravim ekosustavima koji **našim gospodarstvima** pružaju siguran prostor za djelovanje. Budući da globalno stanovništvo i potražnja za prirodnim resursima i dalje rastu, gospodarska aktivnost trebala bi se razvijati na način koji ne čini štetu, već naprotiv, zaustavlja klimatske promjene i **propadanje** okoliša, **smanjuje onečišćenje** na najmanju moguću mjeru i **rezultira održavanjem i obogaćivanjem prirodnog kapitala**, čime se osigurava obilje obnovljivih i neobnovljivih resursa. **Stalnim** inovacijama, prilagodbom novim izazovima i zajedničkim stvaranjem regenerativno gospodarstvo jača otpornost **te štiti** dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

Izmjena

(9) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi ubrzati prelazak na **regenerativni model rasta koji** planetu vraća više nego što od njega uzima u **kontekstu gospodarstva održive dobrobiti koje omogućuje sustavnu promjenu i u kojem** se **prepoznaje** da dobrobit i blagostanje naših društava ovise o stabilnoj klimi, zdravom okolišu i zdravim ekosustavima koji pružaju siguran prostor za djelovanje **unutar granica planeta**. Budući da globalno stanovništvo i potražnja za prirodnim resursima i dalje rastu, gospodarska aktivnost trebala bi se razvijati na **održiv** način koji ne čini štetu, već naprotiv, zaustavlja klimatske promjene, **štiti i obnavlja ekosustave i bioraznolikost uz zaustavljanje i smanjenje njihova gubitka, sprečavanje uništavanja** okoliša, **zaštitu zdravlja i dobrobiti od negativnih utjecaja na okoliš, sprečavanje i svodenje onečišćenja** na najmanju moguću mjeru **te održavanje i obogaćivanje prirodnih resursa i biološke raznolikosti**, čime se osigurava obilje obnovljivih i neobnovljivih resursa.

Kontinuiranim istraživanjem i inovacijama, preobrazbom obrazaca proizvodnje i potrošnje te prilagodbom novim izazovima i zajedničkim stvaranjem, regenerativno **i održivo** gospodarstvo **dobrobiti** jača otpornost, **poboljšava stanje prirode i** štiti dobrobit sadašnjih i budućih generacija **te njihovo pravo na zdrav okoliš**.

Amandman 15

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 9.a (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9a) Prema OECD-u, argumenti za mjerjenje gospodarskih rezultata i društvenog napretka „izvan okvira BDP-a“ dobro su poznati, a uzimanjem BDP-a kao jedinstvenog kompasa tvorcima politika ne pruža se dovoljno točna slika načina na koji gospodarstvo funkcionira za građane ili dugoročnih učinaka rasta na održivost^{1a}. Kako bi Unija razvila cjelovitiji pristup donošenju gospodarskih politika, u skladu s ciljevima održivog razvoja, Pariškim sporazumom i Konvencijom UN-a o biološkoj raznolikosti, u Osmom programu djelovanja za okoliš utvrđuje se zahtjev za razvoj sveobuhvatnog skupa pokazatelja „izvan okvira BDP-a“, kako se zahtijeva u Sedmom programu djelovanja za okoliš, kako bi se izmjerio napredak prema održivom gospodarstvu dobrobiti te kako bi se usmjeravalo i poduprlo buduće oblikovanje politika.

^{1a} Radni dokument SDD-a br. 102 od 18. rujna 2019. „Ekonomija dobrobiti – Stvaranje prilika za dobrobit ljudi i gospodarski rast“.

Amandman 16

Prijedlog odluke Uvodna izjava 9.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9b) Provedba učinkovitog globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. ovisit će o smanjenju finansijskih tokova koji štete biološkoj raznolikosti. Međutim, prema izvješću OECD-a, iznos godišnje potrošnje vlada koji bi mogao biti štetan za biološku raznolikost bit će pet do šest puta veći od godišnjih globalnih rashoda za biološku raznolikost^{1a}.

Ciljevima za biološku raznolikost iz Aichija utvrđena je obveza da se najkasnije do 2020. ukinu, postupno ukinu ili reformiraju subvencije štetne za okoliš na razini Unije i država članica te da se postupno ukinu subvencije štetne za okoliš na razini Unije i država članica, što je ujedno i obveza u okviru Sedmog programa djelovanja za okoliš. Kako bi Unija ostvarila prioritetne ciljeve Osmog programa djelovanja za okoliš, uključujući klimatsku neutralnost najkasnije do 2050., bit će potrebno postupno ukinuti sve subvencije štetne za okoliš, uključujući subvencije za fosilna goriva. Trebalo bi uključiti sve izravne i neizravne subvencije, uključujući one u obliku oslobođenja od poreza. Također bi trebalo razviti mehanizam za izvješćivanje država članica o postupnom ukidanju subvencija štetnih za okoliš, osim subvencija za fosilna goriva. Postupno ukidanje svih subvencija štetnih za okoliš trebalo bi slijediti načelo pravedne tranzicije i biti popraćeno mjerama za sprečavanje ili ublažavanje negativnih socioekonomskih učinaka na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, istodobno osiguravajući da nitko ne bude zapostavljen.

^{1a} Završno izvješće OECD-a, travanj 2020., „A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance“ (Sveobuhvatni pregled globalnog financiranja biološke raznolikosti).

Amandman 17

Prijedlog odluke Uvodna izjava 9.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9c) Jedan od prioriteta Europske strategije za račune okoliša za razdoblje od 2019. do 2023. jest proširenje popisa

područja obuhvaćenih europskim računima okoliša, pri čemu je jedno od područja u razvoju „subvencije ili mjere potpore koje bi mogle biti štetne za okoliš”. Svojim radom na pripremnom djelovanju Komisija će dionicima dati paket instrumenata kako bi im pomogla u mapiranju subvencija štetnih za okoliš, a zatim će na temelju dokaza iznijeti argumente za njihovu reformu ili uklanjanje utvrđivanjem socijalnih, gospodarskih i okolišnih učinaka njihova postupnog ukidanja.

Amandman 18

Prijedlog odluke Uvodna izjava 9.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9d) Morski i obalni ekosustavi, kao što su mangrovi, koraljni grebeni, slane močvare i livade morske trave, degradiraju se i negativno utječu na procese kao što su eutrofikacija i zakiseljavanje, što utječe na bioraznolikost koju održavaju te na usluge ekosustava i funkcije koje pružaju, kao i na njihovu sposobnost da djeluju kao ponori ugljika. Potrebno je hitno djelovati kako bi se zaštitili i obnovili ti morski i obalni ekosustavi, uključujući oceane, a prepoznavanje oceana kao svjetskog zajedničkog dobra moglo bi olakšati podizanje svijesti, poboljšati znanje o oceanima te potaknuti djelovanje i usvajanje učinkovitih mjer sa svih razina društva i dionika u društvu.

Amandman 19

Prijedlog odluke Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

(10) U Osmom programu djelovanja za okoliš trebali bi biti utvrđeni tematski prioritetni ciljevi u područjima **klimatske neutralnosti**, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite i obnove bioraznolikosti, **kružnoga gospodarstva**, ambicije nulte stope onečišćenja i smanjenja pritisaka na okoliš uslijed proizvodnje i potrošnje. Nadalje, trebali bi se utvrditi uvjeti koji omogućavaju postizanje dugoročnih i tematskih prioritetnih ciljeva za sve uključene dionike.

Izmjena

(10) U Osmom programu djelovanja za okoliš trebali bi biti utvrđeni tematski prioritetni ciljevi u područjima **ublažavanja klimatskih promjena**, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite i obnove **kopnene i morske bioraznolikosti, netoksičnoga kružnog gospodarstva**, ambicije nulte stope onečišćenja i smanjenja pritisaka na okoliš uslijed proizvodnje i potrošnje **u svim sektorima gospodarstva**. *Ti su tematski prioritetni ciljevi, koji se odnose na pokretače i učinke štete u okolišu, sami po sebi međusobno povezani te je stoga za njihovo postizanje potreban sustavni pristup.* Nadalje, **Osmim programom djelovanja za okoliš** trebali bi se utvrditi uvjeti koji omogućavaju **usklađeno** postizanje dugoročnih i tematskih prioritetnih ciljeva za sve uključene dionike **te bi se trebale koordinati mjere koje su potrebne kako bi se ti uvjeti postigli.**

Amandman 20

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 10.a (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(10a) *Pojam „ekosustavni pristup“ uspostavljen je prema UN-ovoј Konvenciji o biološkoj raznolikosti kao strategija za integrirano upravljanje zemljištem, vodom i životnim resursima koja promiče očuvanje i održivo korištenje na pravedan način kako bi se pomoglo postići ravnotežu između očuvanja, održivog korištenja i raspodjele dobrobiti bioraznolikosti.*

Amandman 21

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 10.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(10b) Prema EEA-i, prirodna rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama i smanjenje rizika od katastrofa mjere su kojima se podupire i poboljšava priroda kako bi se obnovili i zaštitili ekosustavi te kako bi se pomoglo društvu da se prilagodi učincima klimatskih promjena i usporava daljnje zagrijavanje, uz istodobno pružanje višestrukih dodatnih koristi^{1a}. Iako prirodna rješenja mogu donijeti gospodarske koristi, trebalo bi priznati da se one mogu ostvariti samo dugoročno. Prirodna rješenja bi trebala poštovati određene kriterije kako bi se osiguralo da je njihova provedba uskladjena s prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš i da se njima ne ugrožava. Nadalje, ako se prirodna rješenja financiraju mehanizmima za neutralizaciju biološke raznolikosti, ti bi se mehanizmi trebali strogo pridržavati hijerarhije ublažavanja kako bi se, među ostalim, kompenzacija mogla koristiti samo kao krajnja mjeru.

^{1a} Izvješće Europske agencije za okoliš br. 1/2021 „Prirodna rješenja u Europi: politika, znanje i praksa za prilagodbu klimatskim promjenama i smanjenje rizika od katastrofa”.

Amandman 22

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11) Budući da je politika u području okoliša vrlo decentralizirana, mjere za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog

(11) Budući da je politika u području okoliša vrlo decentralizirana, mjere za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog

programa djelovanja za okoliš trebalo bi poduzeti na različitim razinama upravljanja, to jest na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, sa pristupom višerazinskom upravljanju koji se temelji na suradnji. Trebalо bi ojačati integrirani pristup razvoju i provedbi politika kako bi se ostvarile najveće moguće sinergije između gospodarskih, ekoloških i *socijalnih* ciljeva, uz *obraćanje posebne pozornosti na potencijalne kompromise i potrebe ranjivih skupina*. Nadalje, transparentna suradnja s *nedržavnim akterima važna je* za osiguravanje uspjeha Osmog programa djelovanja za okoliš i *za* postizanje njegovih prioritetnih ciljeva.

programa djelovanja za okoliš trebalo bi poduzeti na različitim razinama upravljanja, to jest na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, sa pristupom višerazinskom upravljanju koji se temelji na suradnji. *Učinkovito praćenje, provedba, izvršenje i odgovornost od ključne su važnosti te je potrebno djelotvorno upravljanje kako bi se osigurala usklađenost politika*. Trebalо bi ojačati integrirani pristup razvoju i provedbi politika kako bi se ostvarile najveće moguće sinergije između gospodarskih, ekoloških, *socijalnih* i *gospodarskih* ciljeva uz *sustavnu evaluaciju potencijalnih kompromisa među njima, kao i sustavnu evaluaciju potreba ranjivih i marginaliziranih* skupina. *Tim integriranim pristupom trebale bi se zadovoljiti posebne potrebe svih regija, uključujući urbana i ruralna područja te najudaljenije regije*. Nadalje, *pristup informacijama o okolišu, sudjelovanje javnosti u odlučivanju o okolišu i pristup pravosudu, u skladu s Aarhuškom konvencijom, kao i transparentna suradnja s javnim tijelima i među njima na svim razinama donošenja odluka, nevladini akteri i šira javnost* *važni su* za osiguravanje uspjeha Osmog programa djelovanja za okoliš i postizanje njegovih prioritetnih ciljeva.

Amandman 23

Prijedlog odluke Uvodna izjava 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11a) *U procjenama učinka koje se provode u kontekstu Osmog programa djelovanja za okoliš trebalo bi uzeti u obzir cijeli niz neposrednih i dugoročnih učinaka na okoliš i klimu, uključujući njihove kumulativne učinke, kao i troškove djelovanja i nedjelovanja, te će u tu svrhu trebati razviti alate. Te procjene*

učinka trebale bi se temeljiti na širokom i transparentnom savjetovanju, a Komisija bi u roku od osam tjedana od zaključenja javnog savjetovanja trebala sustavno iznositi detaljne povratne informacije o odgovorima u okviru savjetovanja s dionicima, razlikujući pritom doprinose različitim vrsta dionika. Nadalje, procjena učinaka trebala bi se objaviti odmah po završetku kako bi se dionicima omogućio nadzor, s obzirom na presudu Suda od 4. rujna 2018. u predmetu C-57/16 P^{1a}, trebala bi biti dovoljno detaljna i uključivati sve informacije upotrijebljene za donošenje zaključaka, uključujući socioekonomske učinke.

^{1a} Presuda Suda Europske unije od 4. rujna 2018., ClientEarth protiv Komisije, C-57/16 P, ECLI:EU:C:2018:660.

Amandman 24

Prijedlog odluke Uvodna izjava 11.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11b) Mjere za postizanje okolišnih i klimatskih ciljeva Unije trebaju se provoditi zajedno s provedbom europskog stupa socijalnih prava i biti u skladu s tom provedbom.

Amandman 25

Prijedlog odluke Uvodna izjava 11.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11c) Program Ujedinjenih naroda za okoliš i Globalni forum OECD-a o okolišu istaknuli su da promjene u

okolišu imaju rodno specifičan učinak. Rodno diferencirane uloge također uzrokuju različite ranjivosti žena i muškaraca u odnosu na učinke klimatskih promjena, a posljedice klimatskih promjena pogoršavaju rodne nejednakosti. Stoga je za djelovanja i ciljeve povezane s postizanjem prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš potrebna rodna perspektiva, uključujući procjenu učinka planiranih aktivnosti na rodnu ravnopravnost i usmjerenošću na rodno osviještene politike i rodno osjetljiva djelovanja, kako bi se osiguralo da se ne održavaju rodne nejednakosti. U Osmom programu djelovanja za okoliš prepoznaje se da je rodna ravnopravnost preduvjet za održivi razvoj i postizanje najboljih rezultata u odgovoru na klimatske i okolišne izazove.

Amandman 26

Prijedlog odluke Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

(12) Poboljšana suradnja s *partnerskim* zemljama, ***dobro globalno upravljanje*** u području okoliša i ***sinergije između unutarnjih i vanjskih politika EU-a*** ključni su za postizanje ciljeva Unije u ***području okoliša i klime.***

Izmjena

(12) Poboljšana suradnja ***i zelena diplomacija*** s ***trećim*** zemljama, ***uključujući zemlje u razvoju, te potpora dobrom globalnom upravljanju*** u području okoliša, ***uključujući promicanje pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša,*** ključni su za postizanje ciljeva ***održivog razvoja te okolišnih i klimatskih ciljeva*** Unije. ***Također je ključno osigurati sinergije i usklađenost svih unutarnjih i vanjskih politika Unije, uključujući trgovinske politike i sporazume, kao i usklađenost politika radi održivog razvoja.***

Amandman 27

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

(13) Europska komisija trebala bi procijeniti koliko su Unija i države članice napredovale u postizanju prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš u kontekstu prelaska na veću održivost, dobrobit i otpornost. To je u skladu s pozivima Vijeća²⁷ i Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁸ na mjerjenje gospodarskih rezultata i društvenog napretka koje se ne temelji samo na BDP-u te na usmjeravanje politike s obzirom na „dobrobit”, što podržava i OECD²⁹.

Izmjena

(13) Europska komisija trebala bi procijeniti koliko su Unija i države članice napredovale u postizanju prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš u kontekstu ***pravednog i uključivog*** prelaska na veću održivost, dobrobit i otpornost ***unutar granica planeta***. To je u skladu s pozivima Vijeća²⁷ i Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁸ na mjerjenje gospodarskih rezultata i društvenog napretka koje se ne temelji samo na BDP-u te na usmjeravanje politike s obzirom na „dobrobit”, što podržava i OECD²⁹.

²⁷ Vidi, primjerice
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/en/pdf>

²⁸ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

²⁹ Vidi, primjerice, OECD-ov Okvir dobrobiti, OECD-ov Okvir za djelovanje politike u vezi s uključivim rastom, Inicijativu za bolji život i Inicijativu novih pristupa gospodarskim izazovima.

²⁷ Vidi, primjerice
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/en/pdf>

²⁸ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

²⁹ Vidi, primjerice, OECD-ov Okvir dobrobiti, OECD-ov Okvir za djelovanje politike u vezi s uključivim rastom, Inicijativu za bolji život i Inicijativu novih pristupa gospodarskim izazovima.

Amandman 28

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

(14) Procjena napretka u postizanju prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš trebala bi odražavati najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja. Trebala bi biti usklađena i ne dovoditi u

Izmjena

(14) Procjena napretka u postizanju prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš trebala bi odražavati najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja ***te bi se trebala temeljiti na snažnoj***,

pitanje alate za praćenje ili upravljanje koji obuhvaćaju određene aspekte politike u području okoliša i klime, posebno Uredbu 1999/2018 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰, Pregled aktivnosti u području okoliša ni alate za praćenje koji se odnose na kružno gospodarstvo, nultu stopu onečišćenja, bioraznolikost, zrak, vodu, tlo, otpad ili bilo koju drugu politiku u području okoliša. Zajedno s **drugim** alatima koji se upotrebljavaju u Europskom semestru, pri praćenju ciljeva održivog razvoja koje provodi Eurostat i u Komisijinu izvješću o strateškom predviđanju³¹, **bila** bi dio usklađenog i međusobno povezanog skupa alata za praćenje i upravljanje.

sveobuhvatnoj i transparentnoj metodologiji „udaljenosti preostale do cilja”. Trebala bi biti usklađena i ne dovoditi u pitanje alate za praćenje ili upravljanje koji obuhvaćaju određene aspekte politike u području okoliša i klime, posebno Uredbu 1999/2018 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰, Pregled aktivnosti u području okoliša ni alate za praćenje koji se odnose na **netoksično** kružno gospodarstvo, nultu stopu onečišćenja, bioraznolikost, zrak, vodu, tlo, otpad ili bilo koju drugu politiku u području okoliša **i industrije**. Zajedno s alatima koji se upotrebljavaju u Europskom semestru, pri praćenju ciljeva održivog razvoja koje provodi Eurostat i u Komisijinu izvješću o strateškom predviđanju³¹, **ocjena napretka u pogledu prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš trebala bi biti** dio **većeg**, usklađenog i međusobno povezanog skupa alata za praćenje i upravljanje **kojim su uz ekološke obuhvaćeni i socijalni te gospodarski čimbenici**.

³⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, SL L 328, 21.12.2018., str. 1.–77.

³¹ COM/2020/493 final.

³⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, SL L 328, 21.12.2018., str. 1.–77.

³¹ COM/2020/493 final.

Amandman 29

Prijedlog odluke Uvodna izjava 14.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(14a) Daljnji razvoj znanstvene baze znanja o granicama planeta i ekološkom otisku, uključujući u odnosu na relevantne skupove pokazatelja, važan je s obzirom na prioritetne ciljeve Osmog programa djelovanja za okoliš, posebno

njegov dugoročni prioritetni cilj.

Amandman 30

Prijedlog odluke Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

(15) Komisija, EEA i druge relevantne agencije trebale bi pristupati podacima i pokazateljima koje države članice dostavljaju u skladu s mjerodavnim pravnim aktima Unije te ih ponovno upotrebljavati. Nadalje, trebali bi se upotrebljavati drugi izvori podataka kao što su satelitski podaci i informacije koje obrađuju Europski program za praćenje Zemlje (Copernicus), Europski informacijski sustav za šumske požare i Europski sustav za upozoravanje na opasnost od poplava ili podatkovne platforme kao što su Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru ili Informacijska platforma za praćenje kemikalija. Primjena modernih digitalnih alata i umjetne inteligencije omogućava djelotvorno upravljanje i analiziranje podataka, čime se smanjuje administrativno opterećenje i unapređuju pravovremenost i kakvoća.

Izmjena

(15) *Za praćenje napretka prema postizanju prioritetnih ciljeva Osmog plana djelovanja za okoliš potrebni su pouzdani i smisleni podaci i pokazatelji.* Komisija, EEA i druge relevantne agencije trebale bi pristupati podacima i pokazateljima koje države članice dostavljaju u skladu s mjerodavnim pravnim aktima Unije te ih ponovno upotrebljavati *i nadograđivati*. Nadalje, trebali bi se upotrebljavati drugi izvori podataka kao što su satelitski podaci i informacije koje obrađuju Europski program za praćenje Zemlje (Copernicus), Europski informacijski sustav za šumske požare, *Europski informacijski sustav za biološku raznolikost, Sustav za identifikaciju zemljишnih čestica* i Europski sustav za upozoravanje na opasnost od poplava ili podatkovne platforme kao što su Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru ili Informacijska platforma za praćenje kemikalija. Primjena modernih digitalnih alata i umjetne inteligencije omogućava djelotvorno upravljanje i analiziranje podataka, čime se smanjuje administrativno opterećenje i unapređuju pravovremenost i kakvoća.

Amandman 31

Prijedlog odluke Uvodna izjava 17.

Tekst koji je predložila Komisija

(17) Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš EEA i ECHA trebale bi biti opremljene odgovarajućim kapacitetima i dovoljnim resursima kako bi se osigurala dobra, pristupačna i transparentna baza znanja i dokaza za potporu provedbi strateških prioriteta europskog zelenog plana i procjeni napretka u okviru programa.

Izmjena

(17) Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš EEA i ECHA trebale bi biti opremljene odgovarajućim kapacitetima i dovoljnim resursima kako bi se osigurala dobra, pristupačna i transparentna baza znanja i dokaza za potporu provedbi strateških prioriteta europskog zelenog plana i procjeni napretka u okviru programa.

Prema potrebi ostala tijela i agencije također bi trebali biti uključeni te doprinositi provedbi tih strateških prioriteta i procjeni napretka u okviru Osmog programa djelovanja za okoliš.

Amandman 32

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 17.a (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(17a) Komisija bi do 31. ožujka 2024. trebala provesti evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš u sredini provedbenog razdoblja kako bi ocijenila njegov napredak kako bi dala podlogu za prioritete dolazeće Komisije. S obzirom na napredak naveden u evaluaciji u sredini programskog razdoblja, Komisija bi nakon izbora za Europski parlament 2024. trebala u prvih 100 dana svojeg mandata predstaviti izvješće u kojem navodi prioritete u području okoliša i klime u pogledu kojih planira poduzeti mjere tijekom svojeg mandata te kako će se tim djelovanjem osigurati potpuno ostvarenje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš.

Amandman 33

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 18.**

Tekst koji je predložila Komisija

(18) Kako bi se u obzir uzeli promjenjivi ciljevi politika i ostvareni napredak, Komisija bi Osmi program djelovanja za okoliš trebala evaluirati 2029.

Izmjena

(18) Kako bi se u obzir uzeli promjenjivi ciljevi politika i ostvareni napredak, Komisija bi Osmi program djelovanja za okoliš trebala evaluirati 2029. *Komisija bi trebala podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću sa zaključcima te evaluacije, prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom za sljedeći akcijski program za okoliš. Taj bi zakonodavni prijedlog trebalo predstaviti pravovremeno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Osmog i Devetog programa djelovanja za okoliš.*

Amandman 34

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 18.a (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(18a) U skladu s člankom 191. UFEU-a politika Unije u području okoliša usmjerena je prema postizanju visoke razine zaštite uzimajući u obzir različitost situacija u različitim regijama Unije te se treba temeljiti na načelu opreznosti i na načelu preventivnog djelovanja, načelu da se šteta nanesena okolišu popravlja ponajprije na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća.

Amandman 35

**Prijedlog odluke
Članak 1. – stavak 1.**

Tekst koji je predložila Komisija

1. U ovoj Odluci utvrđuje se opći program djelovanja u području okoliša za razdoblje do 31. prosinca 2030. („Osmi

Izmjena

1. U ovoj Odluci utvrđuje se opći program djelovanja u području okoliša za razdoblje do 31. prosinca 2030. („Osmi

program djelovanja za okoliš”). U njoj su utvrđeni njegovi prioritetni ciljevi, uvjeti koji omogućavaju njihovo postizanje i okvir za mjerjenje *jesu li Unija i njezine države članice na dobrom putu da postignu te prioritetne ciljeve.*

program djelovanja za okoliš”). U njoj su utvrđeni njegovi prioritetni ciljevi, uvjeti koji omogućavaju njihovo postizanje *te mjere potrebne za postizanje tih uvjeta. U njoj je utvrđen i nadzorni* okvir za mjerjenje i evaluiranje napretka Unije i njezinih država članica prema postizanju tih prioritetnih ciljeva. Njome se uspostavlja i mehanizam upravljanja kako bi se osiguralo potpuno ostvarenje prioritetnih ciljeva.

Amandman 36

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Osmim programom djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati pravedan i uključiv prelazak na klimatski neutralno, resursno učinkovito, *čisto* i kružno gospodarstvo te se *potvrđuju ciljevi u području* okoliša i klime iz europskog zelenog plana i povezanih inicijativa.

Izmjena

2. Osmim programom djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati pravedan i uključiv prelazak na klimatski neutralno, *održivo, netoksično*, resursno učinkovito *te otporno i konkurentno* kružno gospodarstvo, *utemeljeno na obnovljivoj energiji*, te se *nastoji zaštiti, obnoviti i unaprijediti kvaliteta* okoliša, *uključujući zrak, vodu i tlo, te zaštiti i vratiti bioraznolikost i ekosustave*. Temelji se na ciljevima iz europskog zelenog plana i povezanih inicijativa *i promiče ih.*

Amandman 37

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Osmi program djelovanja za okoliš temelj je za postizanje ciljeva u području okoliša i klime utvrđenih na temelju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja, a njegov okvir za praćenje *ekološki je i klimatski dio rada EU-a* na mjerenu

Izmjena

3. Osmi program djelovanja za okoliš temelj je za postizanje ciljeva u području okoliša i klime utvrđenih na temelju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja, *kao i ciljeva koje se želi postići relevantnim multilareralnim okolišnim i klimatskim*

napretka u postizanju *veće* održivosti, *uključujući klimatsku neutralnost i resursnu učinkovitost, dobrobit i otpornost.*

sporazumima, a njegov okvir za praćenje *doprinosi ekološkom i klimatskom dijelu rada Unije* na mjerenu napretka u postizanju održivosti, *dobrobiti i otpornosti.*

Amandman 38

Prijedlog odluke Članak 2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava dugoročni prioritetni cilj *za* 2050. *da građani* žive dobro unutar granica planeta u *regenerativnom gospodarstvu* u *kojem* se ništa ne gubi, *koje ima nultu neto stopu emisija stakleničkih plinova* i u *kojem* gospodarski rast nije povezan s *upotreboom resursa i uništavanjem okoliša*. U takvim uvjetima povećava se *dobrobit građana na temelju zdravog okoliša, bioraznolikost raste i sve je stabilnija, a prirodni se kapital štiti, obnavlja i cjeni tako da se jača otpornost* na klimatske promjene i druge rizike za okoliš. Unija određuje dinamiku osiguravanja blagostanja sadašnjih i budućih generacija diljem svijeta.

Izmjena

1. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava dugoročni prioritetni cilj *da najkasnije do* 2050. *ljudi* žive dobro unutar granica planeta u *održivoj ekonomiji* *dobrobiti u kojoj* se ništa ne gubi, *rast je regenerativan* i u *kojoj se postiže klimatska neutralnost, a smanjene su nejednakosti. Zdrav okoliš temelj je dobrobiti i zdravlja svih ljudi, napreduje biološka raznolikost i ekosustavi, a priroda je zaštićena i obnovljena, što dovodi do povećane otpornosti na klimatske promjene, prirodne katastrofe i druge rizike za okoliš.* Unija određuje dinamiku osiguravanja blagostanja sadašnjih i budućih generacija diljem svijeta *u skladu s medugeneracijskom odgovornosti.*

Amandman 39

Prijedlog odluke Članak 2. – stavak 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava sljedećih šest tematskih prioritetnih ciljeva:

Izmjena

2. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava sljedećih šest *medupovezanih* tematskih prioritetnih ciljeva, *koje treba postići najkasnije do 2030.:*

Amandman 41

Prijedlog odluke
Članak 2. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) stalni napredak u unapređenju kapaciteta za prilagodbu, jačanju otpornosti i smanjenju osjetljivosti na klimatske promjene;

Izmjena

(b) stalni napredak u unapređenju *i uključivanju* kapaciteta za prilagodbu, *uključujući na osnovu pristupa prilagođenog ekosustavu*, jačanju otpornosti *i prilagodbe* i smanjenju osjetljivosti okoliša i društva, *kao i svih sektora gospodarstva* na klimatske promjene, *uz poboljšanje prevencije i pripravnosti za prirodne katastrofe*;

Amandman 42

Prijedlog odluke
Članak 2. – stavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) napredak u provedbi *modela regenerativnog rasta* koji planetu daje više nego što od njega uzima, *odvajanje gospodarskog rasta od upotrebe resursa i uništavanja okoliša te ubrzavanje* prelaska na kružno gospodarstvo;

Izmjena

(c) napredak prema *održivoj ekonomiji dobrobiti* koje planetu daje više nego što od njega uzima, uz postizanje tranzicije prema *netoksičnom* kružnom gospodarstvu, *u kojem je rast regenerativan, a resursi se učinkovito koriste u skladu s hijerarhijom otpada*;

Amandman 43

Prijedlog odluke
Članak 2. – stavak 2. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) rad na ostvarenju *ambicija* nulte stope onečišćenja za netoksičan okoliš, uključujući zrak, vodu *i* tlo, te zaštitu zdravlja i dobrobiti *građana* s obzirom na rizike i utjecaje povezane s okolišem;

Izmjena

(d) rad na ostvarenju ambicija nulte stope onečišćenja *radi postizanja* netoksičnog okoliša, uključujući zrak, vodu i tlo, *ali i u pogledu onečišćenja bukom i svjetlosnog onečišćenja*, te zaštitu zdravlja i dobrobiti *ljudi, životinja i ekosustava* s obzirom na rizike i utjecaje povezane s okolišem, *uključujući primjenom i*

promicanjem pristupa „Jedno zdravlje”;

Amandman 44

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) zaštitu, očuvanje i obnovu bioraznolikosti ***te jačanje prirodnoga kapitala***, posebno zraka, vode, tla i šuma, slatke vode, močvarnih područja i morskih ekosustava;

Izmjena

(e) zaštitu, očuvanje i obnovu bioraznolikosti, ***među ostalim zaustavljanjem i poništavanjem gubitka unutar i izvan zaštićenih područja te poboljšanjem zdravlja okoliša***, posebno zraka, vode i tla, ***kao i rješavanjem problema degradacije morskih i kopnenih ekosustava, posebno provedbom ciljeva navedenih u Strategiji EU-a za biološku raznolikost do 2030., kao i ciljeva utvrđenih u relevantnom zakonodavstvu Unije;***

Amandman 45

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

(f) ***promicanje*** održivosti s obzirom na okoliš ***i ublažavanje glavnih izazova u području okoliša i klime povezanih s proizvodnjom i potrošnjom, posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti i prehrambenog sustava.***

Izmjena

(f) ***jamčenje*** održivosti s obzirom na okoliš ***i znatno ublažavanje glavnih izazova u području okoliša i klime povezanih s proizvodnjim i potrošačkim otiskom Unije, uključujući, globalno pošumljavanje koje provodi Unija,*** posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti ***turizma, međunarodne trgovine i prehrambenih lanaca, uključujući poljoprivredu, ribarstvo i akvakulturu, uz internalizaciju klime i okolišnih čimbenika;***

Amandman 46

Prijedlog odluke
Članak 2. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.a Tematski prioritetni ciljevi utvrđeni u stavku 2. također obuhvaćaju ciljeve, nastojanja i mjere utvrđene u strategijama i inicijativama povezanim s europskim zelenim planom, kao i sve zakonodavne mjere kojima se doprinosi ostvarenju tih ciljeva. Ti se ciljevi, nastojanja i mjere uzimaju u obzir pri razvoju okvira za praćenje za procjenu napretka prema prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš.

Amandman 47

Prijedlog odluke
Članak 3. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva programa

Uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva programa **i mjere potrebne za provedbu tih uvjeta koji omogućavaju postizanje ciljeva**

Amandman 48

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) osigurati djelotvornu **i učinkovitu** provedbu zakonodavstva Unije o okolišu i klimi te nastojati da se postigne izvrsnost u ekološkoj učinkovitosti na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, među ostalim, osiguravanjem **odgovarajućih** administrativnih kapaciteta i kapaciteta za osiguravanje usklađenosti, kako je utvrđeno u redovitom Pregledu aktivnosti u području okoliša, **te jačati**

(a) osigurati učinkovitu, **brzu i potpunu** provedbu zakonodavstva Unije o okolišu i klimi te nastojati da se postigne izvrsnost u ekološkoj učinkovitosti na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, među ostalim, osiguravanjem **dodatnih i dostatnih** administrativnih kapaciteta i kapaciteta za osiguravanje usklađenosti, kako je utvrđeno u redovitom Pregledu aktivnosti u

suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša;

području okoliša;

Amandman 49

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) poboljšanje smjernica i preporuka te osiguravanje učinkovitih, odvraćajućih i razmernih sankcija, uključujući novčane kazne, za smanjenje rizika od nepoštivanja prava u području okoliša, uključujući u pogledu nezakonite trgovine divljom faunom i florom, kaznenih djela u vezi s otpadom i nezakonite sječe, kao i povećanje djelovanja u području odgovornosti za okoliš i odgovora na neusklađenost te jačanje tužiteljske i pravosudne suradnje u području kaznenog progona i izvršavanja zakonodavstva protiv kaznenih djela protiv okoliša, kako je utvrđeno u relevantnom zakonodavstvu Unije, kao što je Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća^{1a}, kao i u području primjene Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije;

^{1a} Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28.).

Amandman 50

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ab (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ab) dati prednost provedbi prava Unije u području okoliša u područjima u kojima je ona nedostatna uz brzo i sustavno

pranje postupaka zbog povrede propisa, među ostalim osiguravanjem dostatnih finansijskih sredstava i ljudskih resursa za tu svrhu kako na razini Unije tako i na razini država članica;

Amandman 51

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

— uključivanjem prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. u sve relevantne strategije, zakonodavne i nezakonodavne inicijative, programe, ulaganja i projekte na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini **tako da oni** i njihova provedba **ne naštete nijednom od** prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2.,

Izmjena

— uključivanjem prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2., **kao i ciljeva održivog razvoja**, u sve relevantne strategije, zakonodavne i nezakonodavne inicijative, programe, ulaganja i projekte na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, **kao i u relevantnim međunarodnim sporazumima koje je sklopila Unija, kako bi se osiguralo da te strategije, zakonodavne i nezakonodavne inicijative, programe, ulaganja, projekti i sporazumi te njihova provedba, tamo gdje je to moguće pridonose**, prioritetnim ciljevima iz članka 2. **stavka 1. i stavka 2. i ne nanose štetu, među ostalim u skladu s člankom 17. Uredbe o taksonomiji;**

Amandman 52

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

— **pažljivim obraćanjem pozornosti** na sinergije i potencijalne kompromise između **gospodarskih**, ekoloških i socijalnih ciljeva kako bi se osiguralo održivo **ispunjavanje potreba građana u pogledu prehrane**, stanovanja i mobilnosti tako da nitko nije zapostavljen,

Izmjena

— **sustavnim i sveobuhvatnim ocjenjivanjem** sinergije i potencijalnih kompromisa između ekoloških, socijalnih i gospodarskih ciljeva **za sve inicijative kako bi se postiglo da se na održiv način, kojim se nitko ne zapostavlja, postigne dobrobit, a posebno pravo ljudi na zdrav okoliš i**

potrebu za njime te cjenovno pristupačna visokokvalitetna i dostupna voda, hrana, stanovanje, energija, zdravstvena skrb;

Amandman 53

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- zauzimanjem pristupa „vođenja održivošću” u smjernicama i paketu instrumenata za bolju regulativu, među ostalim integriranjem i operacionalizacijom načela „nenanošenja znatne štete” kako je navedeno u članku 17. Uredbe o taksonomiji;

Amandman 54

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 3.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- osiguravanjem dosljednosti mjera i politika Unije, uključujući sektorsko zakonodavstvo, vanjsko djelovanje Unije i proračun Unije, kao i nacionalnih ili regionalnih planova koji se odnose na provedbu zakonodavstva Unije koje države članice podnose Komisiji, s prioritetnim ciljevima iz članka 2. stavaka 1. i 2.;

Amandman 55

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— redovitim evaluacijama postojećih politika i pripremom procjena učinka novih

— redovitim evaluacijama postojećih politika i pripremom **sveobuhvatnih**

inicijativa na temelju opsežnog savjetovanja nakon postupaka koji su odgovorni, uključivi, dobro utemeljeni i jednostavni za provedbu te u kojima se *uzimaju u obzir predviđeni* utjecaji na okoliš i klimu;

procjena učinka novih inicijativa na temelju opsežnog *i transparentnog* savjetovanja nakon postupaka koji su odgovorni, uključivi, dobro utemeljeni i jednostavni za provedbu te u kojima se *uzima u obzir čitavi opseg neposrednih i dugoročnih* utjecaja na okoliš i klimu, *uključujući njihove kumulativne učinke, kao i troškove djelovanja i nedjelovanja*;

Amandman 56

Prijedlog odluke Članak 3. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) djelotvorno integrirati pitanja ekološke *i klimatske održivosti* u europski semestar gospodarskog upravljanja, uključujući nacionalne programe reformi te nacionalne planove oporavka i otpornosti;

Izmjena

(c) djelotvorno integrirati *ciljeve održivog razvoja, kao i klimatske, ekološke, uključujući biološku raznolikost, i socijalne ciljeve* u europski semestar gospodarskog upravljanja, *ne dovodeći u pitanje njegovu izvornu svrhu*, uključujući *preporuke za pojedine zemlje*, nacionalne programe reformi te nacionalne planove oporavka i otpornosti *kako bi se državama članicama pružile analize i dodatni indikatori*;

Amandman 57

Prijedlog odluke Članak 3. – stavak 1. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) uspostaviti sveobuhvatni okvir Unije za mjerjenje i utvrđivanje napretka u pogledu održive ekonomije dobrobiti, usklađen s ciljevima održivog razvoja, Pariškim sporazumom i Konvencijom UN-a o biološkoj raznolikosti, ne dovodeći u pitanje europski semestar, i kojim se pomaže u usmjeravanju razvoja i koordinacije novih i postojećih politika i inicijativa, uz istodobno uključivanje

prijelaza na održivu ekonomiju dobrobiti u kojoj se rast regenerira u političke prioritete Unije i godišnje programiranje, kao i u smjernice i paket instrumenata za bolju regulativu;

Amandman 58

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) mobilizirati održiva ulaganja iz javnih i privatnih izvora, uključujući sredstva i instrumente dostupne u okviru proračuna Unije, putem Europske investicijske banke i na nacionalnoj razini;

Izmjena

(d) mobilizirati *i zajamčiti dostatnu razinu* održivih ulaganja iz javnih i privatnih izvora, uključujući sredstva i instrumente dostupne u okviru proračuna Unije, putem Europske investicijske banke i na nacionalnoj razini, *u skladu sa strategijom održivog financiranja Unije, uključujući mjere utvrđene Uredbom o taksonomiji i njezinim načelom „nenanošenja znatne štete”, te s obzirom na potencijal tih mjeru za otvaranje radnih mjeseta, osiguravanje dugoročne konkurentnosti Unije i povećanje otpornosti gospodarstva i društva Unije;*

Amandman 59

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) postupno ukidati poticaje *štetne za okoliš* na razini Unije *i* na nacionalnoj razini, *ostvarivati najveću moguću korist od instrumenata koji se temelje na tržištu i zelenih proračunskih instrumenata, uključujući one koji su potrebni za osiguravanje socijalno pravedne tranzicije, te podupirati poduzeća i druge dionike u razvoju standardizirane prakse za računovodstvo prirodnoga kapitala;*

Izmjena

(e) postupno ukidanje *svih izravnih i neizravnih* subvencija za fosilna goriva na razini Unije te na *nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj* razini bez odgode, *a najkasnije do 2025.*;

Amandman 60

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ea (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ea) postupno ukidanje svih izravnih i neizravnih subvencija štetnih za okoliš osim za fosilna goriva na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini bez odgode, a najkasnije do 2027.;

Amandman 61

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka eb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(eb) ostvarivati najveću moguću korist od ekoloških poreza i instrumenata koji se temelje na tržištu, kao i zelenih proračunskih i finansijskih instrumenata i ekološki pozitivnih poticaja, uključujući one koji su potrebni za osiguravanje socijalno pravedne tranzicije, te podupirati poduzeća i druge dionike u primjeni standardizirane prakse za računovodstvo prirodnoga kapitala, pod uvjetom da to ne zamjenjuje ciljeve i mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova ili zaštitu biološke raznolikosti;

Amandman 62

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ec (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ec) ulagati u zaštitu i obnovu biološke raznolikosti u skladu s minimalnim godišnjim ciljevima potrošnje dogovorenima u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. (7,5 % 2024. i

10 % 2026. i 2027.) s namjerom postupnog povećanja tih ciljeva u okviru sljedećeg VFO-a te u skladu s ciljevima financiranja iz strategije EU-a za biološku raznolikost do 2030., koja se prati s pomoću pouzdane, transparentne i sveobuhvatne metodologije kojom se uzimaju u obzir kriteriji taksonomije Unije;

Amandman 63

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ed (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ed) osigurati djelotvorno uključivanje klimatskih pitanja i biološke raznolikosti te provjere proračuna Unije i nacionalnih proračuna, kao i dosljednosti između financiranja u području klime i biološke raznolikosti;

Amandman 64

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ee (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ee) brinuti se o tome da se mjere poduzete za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš provode na socijalno pravedan i uključiv način, čime se doprinosi europskom stupu socijalnih prava te učinkovito rješavaju i smanjuju socijalne nejednakosti, uključujući rodnu neravnopravnost, koje potencijalno proizlaze iz učinaka i politika povezanih s klimom i okolišem;

Amandman 65

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ef (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ef) uključivati rodno osviještenu politiku u čitavi Osmi program djelovanja za okoliš, među ostalim provođenjem procjena učinka s obzirom na spol i rodno osviještene njere;

Amandman 66

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(f) osiguravati da se politike i djelovanje u području okoliša temelje na najboljim dostupnim znanstvenim saznanjima te jačati baze znanja o okolišu i povećavati njihovu upotrebu, među ostalim kroz istraživanja, inovacije, poticanje zelenih vještina i daljnje jačanje računovodstva okoliša i ekosustava;

(f) osiguravati da se politike i djelovanje **na razini Unije, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini** u području okoliša temelje na najboljim dostupnim znanstvenim saznanjima **i tehnologijama** te jačati baze znanja o okolišu, **uključujući autohtono i lokalno znanje**, i povećavati njihovu upotrebu, među ostalim kroz istraživanja, inovacije, poticanje zelenih vještina, **osposobljavanje i ponovno osposobljavanje** i daljnje jačanje računovodstva okoliša i ekosustava;

Amandman 67

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fa) izgrađivati baze znanstvenih spoznaja o sposobnosti različitih ekosustava da djeluju kao ponori i zalihe stakleničkih plinova;

Amandman 68

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fb) uspostaviti bazu znanja o zahtjevima za sustavne promjene, uključujući o tome kako utvrditi, mjeriti i ocijeniti učinke, među ostalim, točaka premošćivanja, lanaca povratnih informacija, ovisnosti, međuovisnosti i prepreka temeljnim promjenama u okolišnim i socioekonomskim sustavima te o tome kako prijeći s izdvojenog i sektorskog fokusa na sustavni pristup usklađenosti politika, kao i o tome kako spriječiti ili ublažiti negativne društvene, gospodarske i okolišne posljedice;

Amandman 69

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fc (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fc) ukloniti nedostatke i optimizirati relevantne skupove pokazatelja koji se, među ostalim, odnose na sustavne promjene, granice planeta, okolišni otisak Unije, među ostalim u odnosu na sustave proizvodnje i potrošnje, upravljanje, održivo financiranje i nejednakosti, te osigurati usporedivosti tih skupova pokazatelja na svim razinama donošenja politika;

Amandman 70

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fd (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fd) osigurati puno sudjelovanje i suradnju s regionalnim i lokalnim

vlastima u svim dimenzijama oblikovanja politika u području okoliša s pomoću suradničkog i višedioničkog pristupa i osigurati da lokalne i regionalne zajednice imaju odgovarajuća sredstva za provedbu na terenu;

Amandman 71

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fe (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fe) jačati suradnju između svih institucija Unije o klimatskoj i okolišnoj politici, uključujući između Europske komisije i Odbora regija u okviru Tehničke platforme za suradnju u području okoliša i razmotriti načine kako poboljšati dijalog i objedinjavanje informacija;

Amandman 72

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ff (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ff) potpuno poštovati i jamčiti primjenu načela predostrožnosti, kao i načela preventivnog djelovanja prema kojem će se šteta nanesena okolišu ponajprije popravljati na samom izvoru te će onečišćivač snositi štetu, u skladu s člankom 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

Amandman 73

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fg (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fg) riješiti problem degradacije zemljišta i uspostaviti pravni okvira na razini Unije za zaštitu i održivo korištenje tla, koji uključuje usklađene pokazatelje i metodologiju praćenja i izvješćivanja;

Amandman 74

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fh (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fh) transformirati prehrambeni sustav, među ostalim putem zajedničke poljoprivredne politike, da bi se uskladio s prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš kako bi se njime, među ostalim, pridonijelo zaštiti i obnovi biološke raznolikosti u Uniji i izvan nje, minimizirali kemijski i antibiotski izvori te izvori iz sirovina koji se temelje na fosilnim gorivima te osigurala visoka razina dobrobiti životinja uz istodobno osiguravanje pravedne tranzicije za uključene dionike;

Amandman 75

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fi (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fi) promicati globalno postupno ukidanje pesticida koji nisu odobreni u Uniji i obvezu jamčenja da se pesticidi koji nisu odobreni za upotrebu u Uniji ne izvoze izvan Unije kako bi se osigurali jednaki uvjeti i dosljednost između unutarnjih i vanjskih politika Unije;

Amandman 76

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fj (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fj) brzo zamijeniti tvari koje izazivaju veliku zabrinutost i druge opasne kemikalije, uključujući endokrine disruptore, vrlo postojane kemikalije, neurotoksične i imunotoksične tvari, te uhvatiti se u koštac s kombiniranim učinkom kemikalija, nanooblika tvari i izloženosti opasnim kemikalijama iz proizvoda, procijeniti njihov utjecaj na zdravlje i okoliš, uključujući klimu i biološku raznolikost, uz istodobno promicanje veće upotrebe i cjenovne pristupačnosti sigurnih alternativa te jačanje i koordiniranje napora za promicanje razvoja i validacije alternativa ispitivanju na životinjama;

Amandman 77

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka g

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(g) iskorištavati potencijal digitalnih i podatkovnih tehnologija za potporu politici u području okoliša uz *svođenje njihova ekološkog otiska na najmanju moguću mjeru*;

(g) iskorištavati potencijal digitalnih i podatkovnih tehnologija za potporu politici u području okoliša, *uključujući pružanjem podataka u realnom remenom i informacija o stanju ekosustava*, uz sve veće napore za *svođenje ekološkog otiska na najmanju moguću mjeru za te tehnologije te jamčenje transparentnost i javne odgovornosti za podatke i informacije*;

Amandman 78

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ga (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ga) *holistički potvrditi međusobnu povezanost zdravlja ljudi, zdravlja životinja i okoliša cjelovitim uključivanjem pristupa „Jedno zdravje“ u donošenje politika;*

Amandman 79

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka gb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(gb) *prepoznati pravo na zdrav okoliš u Povelji o temeljnim pravima Europske unije i promicati slično pravo na međunarodnom planu;*

Amandman 80

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(h) u potpunosti iskorištavati prirodna rješenja *i socijalne inovacije;*

(h) u potpunosti iskorištavati pristupe *koji se temelje na ekosustavu i zelenoj infrastrukturi, uključujući prirodna rješenja, uz:*

Amandman 81

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h – alineja 1. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *maksimalno povećati veze među ekosustavima i poticaje za obnovu te raditi na sinergijama između očuvanja biološke*

raznolikosti i ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama;

Amandman 82

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h – alineja 2. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- jamčiti da se njihovom provedbom poboljšavaju usluge i funkcije ekosustava, da se njima ne ugrožavaju bioraznolikost i cjelovitost ekosustava, da se njima ne zamjenjuju ili potkopavaju mjere poduzete za zaštitu bioraznolikosti ili brzo smanjenje emisija stakleničkih plinova u Uniji, da se njima poštuje načelo predostrožnosti, da imaju jasne društvene dodatne koristi i da osiguravaju potpunu uključenost i suglasnost pogodjenih autohtonih naroda i lokalnih zajednica;

Amandman 83

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h – alineja 3. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- dalje razvijati metode praćenja, alate za evaluaciju i mjerljive pokazatelje za prirodna rješenja te izrađivati popis isključenih aktivnosti;

Amandman 84

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h – alineja 4. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- jamčiti da se, ako se prirodna rješenja financiraju mehanizmima za neutralizaciju biološke raznolikosti, ti

mehanizmi provode, prate, ocjenjuju i primjenjuju na odgovarajući način te da se njima u potpunosti uzimaju u obzir izravni, neizravni i kumulativni učinci, geografski i vremenski, uz istodobno strogo pridržavanje hijerarhije ublažavanja kojima se, među ostalim, osigurava da se neutraliziranje biološke raznolikosti može upotrijebiti samo kao krajnja mjera;

Amandman 85

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h – alineja 5. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- pobrinuti se za to da se informacije o tim mehanizmima objave na internetu ako se za financiranje nacionalnih vrijednosnih papira upotrebljavaju mehanizmi za neutralizaciju bioraznolikosti;

Amandman 86

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h – alineja 6. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- u potpunosti iskoristiti društvene inovacije i mjere koje predvodi zajednica kako bi se pojedincima, zajednicama i MSP-ovima omogućilo da poduzmu mјere za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš;

Amandman 87

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka i

Tekst koji je predložila Komisija

(i) djelotvorno primjenjivati visoke standarde za transparentnost, sudjelovanje javnosti i pristup pravosudu u skladu s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosudu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija)³⁵;

³⁵

<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/en/v/pp/documents/cep43e.pdf>.

Izmjena

(i) djelotvorno primjenjivati visoke standarde za transparentnost, sudjelovanje javnosti i pristup pravosudu u skladu s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosudu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija)³⁵ **na razini Unije i na razini država članica**;

³⁵

<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/en/v/pp/documents/cep43e.pdf>.

Amandman 88

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ja (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ja) promicati komunikacijske aktivnosti na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s ciljem podizanja svijesti o važnosti prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš te poticanja rasprave na svim razinama upravljanja i društva;

Amandman 89

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka jb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(jb) znatno smanjiti otisak materijala i potrošnje Unije kako bi ih se što prije svelo na granice planeta, među ostalim uvodenjem obvezujućih ciljeva Unije za znatno smanjenje otiska materijala i potrošnje Unije te obvezujućih srednjoročnih i dugoročnih ciljeva za

smanjenje upotrebe primarnih sirovina;

Amandman 90

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

— suradnje s **partnerskim** zemljama u vezi s djelovanjem u području klime i okoliša, poticanja i potpore partnerskim zemljama radi donošenja i provedbe pravila u tim područjima koja su jednako ambiciozna kao pravila Unije te osiguravanja da svi proizvodi koji se stavljam na tržište Unije budu u potpunosti u skladu s odgovarajućim zahtjevima Unije usklađenima s međunarodnim obvezama Unije,

Izmjena

— suradnje s **trećim** zemljama u vezi s djelovanjem u području klime i okoliša, poticanja i potpore partnerskim zemljama radi donošenja i provedbe pravila u tim područjima koja su **barem toliko** ambiciozna kao i pravila Unije te osiguravanja da svi proizvodi koji se stavljam na tržište Unije **ili se izvoze iz Unije** budu u potpunosti u skladu s odgovarajućim zahtjevima Unije usklađenima s međunarodnim obvezama Unije;

Amandman 91

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- promicati održivo korporativno upravljanje i uspostaviti obvezne zahtjeva za dužnu pažnju na razini Unije te uzimati te zahtjeve u obzir pri vođenju trgovinske politike Unije, među ostalim u vezi s ratifikacijom sporazuma o trgovini i ulaganjima;

Amandman 92

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— jačanja suradnje s vladama,

— jačanja suradnje s vladama,

poduzećima i civilnim društvom u trećim zemljama i međunarodnim organizacijama radi sklapanja partnerstava i saveza za zaštitu okoliša te promicanja suradnje u području okoliša ***u skupinama G7 i G20***,

poduzećima, ***socijalnim partnerima*** i civilnim društvom u trećim zemljama i međunarodnim organizacijama radi sklapanja partnerstava i saveza za zaštitu okoliša te promicanja suradnje;

Amandman 93

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

— ***jačanja provedbe*** Pariškog sporazuma, Konvencije o biološkoj raznolikosti i drugih multilateralnih sporazuma o okolišu koje su sklopili ***Unija i njezini partneri***, uključujući povećanje transparentnosti i odgovornosti s obzirom na napredak u ispunjavanju obveza preuzetih na temelju tih sporazuma;

Izmjena

— ***preuzimanja vodstva na međunarodnim forumima, među ostalim time što će Unija ostvariti ciljeve održivog razvoja kao i ciljeve utvrđene u Pariškom sporazumu, Konvenciji o biološkoj raznolikosti i drugim multilateralnim sporazumima o okolišu *i poticanja trećih zemalja u istom cilju****, uključujući povećanje transparentnosti i odgovornosti s obzirom na napredak u ispunjavanju obveza preuzetih na temelju tih sporazuma;

Amandman 94

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

— osiguravanja da se finansijskom pomoći Uniji i država članica trećim zemljama promiče UN-ov Program do 2030.

Izmjena

— osiguravanja da se finansijskom pomoći Uniji i država članica trećim zemljama promiče UN-ov Program do 2030., ***Pariški sporazum i globalni okvir za razdoblje 2020. Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti te da je u skladu s glavnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš.***

Amandman 95

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1.a (novi)

1.a Kako bi se postigli uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva programa iz članka 1., Komisija poduzima sljedeće mjere:

- (a) do 30. lipnja 2022. poboljšava i širi, a potom ažurira svoju postojeću javnu bažu podataka o odlukama o povredama kako bi se mjere koje su poduzele države članice i Komisija u vezi sa svim postupcima zbog povrede prava u području okoliša i klime mogле pratiti na jasan, razumljiv i pristupačan način;
- (b) redovito ocjenjuje usklađenost mjera i politika Unije s glavnim ciljevima utvrđenima u članku 2. stavku 1. stavku 2. i provodi takve procjene za nacrte i postojeće mjere i politike Unije; u slučaju utvrđivanja neusklađenosti, nacrt mjere ili politike usklađuje se s tim prioritetnim ciljevima prije objave ili se, u slučaju postojećih mjera i politika Unije, predlaže potrebne korektivne mjere;
- (c) razvija alat za procjenu dugoročnih učinaka nacrta i postojećih mjera i politika na okoliš i klímu, uključujući kumulativne učinke, kao i njihovih mogućih učinaka na društvene nejednakosti, uključujući nejednakost spolova, i trošak nedjelovanja;
- (d) u roku od osam tjedana od zaključenja javnog savjetovanja sustavno iznosi detaljne povratne informacije o odgovorima na savjetovanje s dionicima, uz naglašavanje doprinosa različitih vrsta dionika;
- (e) objavljuje procjene učinka odmah nakon njihova dovršetka, uključujući sve informacije upotrijebljene za donošenje zaključaka;
- (f) razvija pokazatelj za procjenu neusklađenosti između strukture proračuna država članica i scenarija usklađenog s Pariškim sporazumom za

svaki od njihovih nacionalnih proračuna, čime bi se omogućile preporuke državama članicama o ulaganjima u borbu protiv klimatskih promjena koje su potrebne kako bi se postigao i nastavio smjer koji je potreban za osiguranje postizanja ciljeva Pariškog sporazuma i povezanih prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš;

(g) do 30. lipnja 2022. predstavlja izvješće u kojem se utvrđuju međusobne veze između različitih skupova indikatora, okvira za praćenje i postupaka koji su u upotrebi na razini Unije, a kojima se mjeri socijalni i gospodarski napredak te napredak u području okoliša, i u kojem se naglašava kako se ti okviri mogu pojednostaviti; na toj osnovi Komisija do 30. lipnja 2023., uz savjetovanje s Europskim parlamentom i Vijećem, utvrđuje sveobuhvatan popis pokazatelja koji se ne temelje samo na BDP-u, a koji će poslužiti kao smjernice i izvori informacija za oblikovanje budućih politika, ne dovodeći u pitanje europski semestar;

Amandman 96

Prijedlog odluke Članak 3. – stavak 1.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.b Kako bi se ostvario uvjet koji omogućava postizanje prioritetnih ciljeva programa utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (e), Komisija će do prosinca 2022. i na osnovi tekućeg rada, procijeniti koje su subvencije štetne za okoliš i izraditi smjernice za utvrđivanje takvih subvencija na razini Unije i na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, te utvrditi moguće načine za njihovo ukidanje. Države članice svake godine prikupljaju informacije o postojanju subvencija na nacionalnoj, regionalnoj i

lokalnoj razini, kao i o mjerama koje poduzimaju kako bi ih postupno ukinule. Države članice te informacije godišnje dostavljaju Komisiji. Komisija objedinjuje informacije u izvješće, razvrstano po državama članicama, koje se objavljuje najkasnije šest mjeseci nakon završetka referentne godine, pri čemu je prva referentna godina 2023. Komisija godišnje podnosi izvješće Europskom parlamentu.

Amandman 97

Prijedlog odluke

Article 3 – paragraph 2

Tekst koji je predložila Komisija

2. **Za postizanje** prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš bit će potrebna široka potpora, uključujući građane, socijalne partnere i druge dionike, te će biti potrebno potaknuti suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u urbanim i ruralnim područjima u razvoju i provedbi strategija, politika ili zakonodavstva povezanih s Osmim programom djelovanja za okoliš.

Izmjena

2. **Tijela javne vlasti na svim razinama surađuju s poduzećima, posebno s MSP-ovima, i socijalnim partnerima, civilnim društvom, građanima, zajednicama i drugim dionicima pri provedbi Osmog programa djelovanja za okoliš. Za ostvarenje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš bit će potrebna široka potpora, uključujući građane, socijalne partnere i druge dionike, te će biti potrebno potaknuti suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u urbanim i ruralnim područjima i u najudaljenijim regijama u razvoju i provedbi strategija, politika ili zakonodavstva povezanih s Osmim programom djelovanja za okoliš.**

Amandman 98

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.a Nadležne institucije Unije i države članice odgovorne su za poduzimanje

odgovarajućih mjera kako bi se osiguralo ostvarenje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. stavku 1. i 2. Mjere se poduzimaju vodeći računa o načelima dodjeljivanja, supsidijarnosti i proporcionalnosti u skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji.

Amandman 99

Prijedlog odluke Članak 4. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Okvir za praćenje

Pokazatelji, okvir za praćenje i upravljanje

Amandman 100

Prijedlog odluke Članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Komisija uz potporu Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije **redovito** procjenjuje i izvješćuje o napretku Unije i država članica s obzirom na postizanje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2., uzimajući u obzir uvjete koji to omogućavaju, utvrđene u članku 3.

1. Komisija uz potporu Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije, **ne dovodeći u pitanje njihovu neovisnost, na godišnjoj osnovi prati**, procjenjuje i izvješćuje o napretku Unije i država članica s obzirom na postizanje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2., uzimajući u obzir uvjete **i mjere** koji to omogućavaju, utvrđene u članku 3., **kao i ukupni cilj postizanja sustave promjene**. **Komisija jamči da sve informacije koje su dobivene praćenjem, procjenom i izvješćivanjem budu javno dostupne i pristupačne, jamčeći tako učinkovito praćenje ostvarenog napretka.**

Amandman 101

Prijedlog odluke Članak 4. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.a Nakon postupka savjetovanja sa svim relevantnim dionicima, Komisija do 31. prosinca 2021. predstavlja skup usklađenih glavnih podataka, uključujući jedinstvenu tablicu rezultata, za mjerjenje napretka u pogledu postizanja prioritetnih ciljeva iz članka 2. stavka 1. i 2., temeljeći se na postojećim okvirima i postupcima za praćenje.

Amandman 102

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 1.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.b Procjena iz stavka 1. uključuje informacije o sljedećem:

- napretku ostvarenom u pogledu promjene sustava koja je potrebna kako bi se postigli prioritetni ciljevi utvrđeni u članku 2. stavku 1. i 2. čim to dopusti okvir za praćenje;*
- napretku ostvarenom u pogledu postizanja prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. stavku 1. i stavku 2.;*
- financiranju kojim se doprinosi ostvarivanju prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. stavcima 1. i 2., a prati se s pomoću pouzdane, transparentne i sveobuhvatne metodologije;*
- sredstvima za provedbu primijenjenima na razini Unije i nacionalnoj razini kojima se osigurava postizanje prioritetnih ciljeva te o njihovoj dostatnosti; i*
- preporukama i smjernicama za uklanjanje mogućih nedosljednosti.*

Amandman 103

**Prijedlog odluke
Članak 4. – stavak 2.**

Tekst koji je predložila Komisija

2. Procjene iz stavka 1. odražavaju najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja, a temelje se na dostupnim podacima iz država članica i na razini Unije, posebno onima kojima upravljaju Europska agencija za okoliš i Europski statistički sustav. Tim se procjenama ne dovode u pitanje postojeći okviri i praksa za praćenje, izvješćivanje i upravljanje koji obuhvaćaju politiku u području okoliša i klime.

Izmjena

2. Procjene iz stavka 1. odražavaju najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja, a temelje se na dostupnim podacima iz država članica, *uključujući na regionalnoj i lokalnoj razini*, i na razini Unije, posebno onima kojima upravljaju Europska agencija za okoliš i Europski statistički sustav, *s ciljem maksimalnog smanjenja administrativnog opterećenja*. Ta je procjena *u skladu i temelji se* na postojećim okvirima i praksi za praćenje, izvješćivanje i upravljanje koji obuhvaćaju politiku u području okoliša i klime i ne dovodi ih u pitanje *te se ona temelji na pouzdanoj metodologiji kojom se omogućuje mjereno napreka*.

Amandman 104

**Prijedlog odluke
Članak 4. – stavak 2.a (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.a Europski parlament, Vijeće i Komisija na godišnjoj razini razmjenjuju stajališta o procjeni iz stavka 1. te u okviru godišnjeg programiranja Unije utvrđuju dodatne zakonodavne i nezakonodavne mjere i aktivnosti u slučaju da se napredak u pogledu postizanja prioritetnih ciljeva smatra nedovoljnim ili kako bi se prevladale utvrđene prepreke.

Amandman 105

**Prijedlog odluke
Članak 4. – stavak 3. – uvodni dio**

Tekst koji je predložila Komisija

3. Europska agencija za okoliš i Europska agencija za kemikalije Komisiji pružaju potporu u unapređenju dostupnosti i relevantnosti podataka i znanja, posebice na sljedeće načine:

Izmjena

3. Europska agencija za okoliš i Europska agencija za kemikalije Komisiji pružaju potporu u unapređenju dostupnosti i relevantnosti podataka, *indikatora* i znanja, posebice na sljedeće načine:

Amandman 106

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) prikupljanjem, obradom i izvješćivanjem o dokazima i podacima upotrebom modernih digitalnih alata;

Izmjena

(a) prikupljanjem, obradom i izvješćivanjem o dokazima i podacima upotrebom modernih digitalnih alata, *uz unaprjeđenje metodologija za prikupljanje i obradu podataka i razvoj usklađenih indikatora*;

Amandman 107

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) jačanjem i pružanjem potpore osnovnom istraživanju, mapiranju i praćenju;

Amandman 108

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) radom na uklanjanju nedostataka u pogledu relevantnih podataka o praćenju;

(b) procjenom potrebnih resursa i radom na uklanjanju nedostataka u pogledu relevantnih podataka o praćenju, uključujući u pogledu mjeranja sustavne

promjene;

Amandman 109

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) izradom sustavnih analiza relevantnih za politiku te doprinošenjem provedbi ciljeva politike na razini Unije i na nacionalnoj razini;

Izmjena

(c) izradom sustavnih analiza relevantnih za politiku te doprinošenjem provedbi ciljeva politike na razini Unije i na nacionalnoj razini, ***među ostalim predlaganjem preporuka za poboljšanje napretka u postizanju ciljeva;***

Amandman 110

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) uspostavom alata kao što su alati za predviđanje, koji također mogu pružiti informacije o „udaljenosti od cilja”;

Amandman 111

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(d) integracijom podataka o ekološkim, socijalnim i gospodarskim utjecajima te potpunim iskorištavanjem drugih dostupnih podataka, primjerice onih dobivenih iz programa Copernicus;

(d) integracijom podataka o ekološkim, ***zdravstvenim***, socijalnim i gospodarskim utjecajima te potpunim iskorištavanjem drugih dostupnih podataka, primjerice onih dobivenih iz programa Copernicus;

Amandman 112

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

*(da) uklanjanjem kritičnih nedostataka
u znanju o kritičnim ekološkim točkama;*

Amandman 113

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka db (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

*(db) razvojem modela za ocjenjivanje i
predviđanje učinka politika na okoliš i
klimu za buduće generacije;*

Amandman 114

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

*(e) dalnjim unapređivanjem pristupa
podacima kroz programe Unije;*

*(e) dalnjim unapređivanjem
dostupnosti, interoperabilnosti i pristupa
podacima kroz programe Unije;*

Amandman 115

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka g

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

*(g) pružanjem pomoći civilnom
društву, javnim tijelima, **građanima**,
socijalnim partnerima i privatnom sektoru
u utvrđivanju rizika povezanih s klimom i
okolišem i poduzimanju mjera za
sprečavanje, ublažavanje i prilagodbu **tim**
rizicima te poticanjem njihova angažmana
u uklanjanju nedostataka u znanju.*

*(g) pružanjem pomoći civilnom
društву, javnim tijelima **na nacionalnoj,
regionalnoj i lokalnoj razini, pojedincima
i zajednicama**, socijalnim partnerima i
privatnom sektoru u utvrđivanju rizika
povezanih s klimom i okolišem,
ocjenjivanju njihova učinka i
poduzimanju mjera za sprečavanje,
ublažavanje i prilagodbu **tim rizicima** te
poticanjem njihova angažmana u*

uklanjanju nedostataka u znanju;

Amandman 116

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka ga (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ga) poticanjem primjećivanja i izvješćivanja građana o ekološkim problemima i nedostacima u usklađenosti, uključujući upotrebu internetskih mehanizama i aplikacija za mobilne telefone kako bi se olakšalo izvješćivanje;

Amandman 117

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. Komisija redovito razmatra potrebe za podacima i znanjem na razini Unije i na nacionalnoj razini, uključujući kapacitete Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije za obavljanje zadaća iz stavka 3.

4. Komisija redovito razmatra potrebe za podacima i znanjem na razini Unije i na nacionalnoj razini, uključujući kapacitete Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije, *kao i druga tijela i agencije Europske unije, kada je to potrebno*, za obavljanje zadaća iz stavka 3. i *izvješćuje o rezultatima tog preispitivanja, uključujući prijedloge za ispunjavanje svih potreba za ljudskim i finansijskim resursima ili za uklanjanje svih drugih nedostataka.*

Amandman 118

Prijedlog odluke

Članak 5. – stavak -1. (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

-1. Komisija do 31. ožujka 2024. provodi evaluaciju Osmog programa

djelovanja za okoliš u sredini provedbenog razdoblja i podnosi je Europskom parlamentu i Vijeću. U evaluaciji u sredini programskog razdoblja opisuje se napredak postignut u ostvarivanju tematskih prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. stavku 2., uključujući ciljeve u okviru europskog zelenog plana, status povoljnih uvjeta i mjera utvrđenih u članku 3. te napredak ostvaren u praćenju i procjeni sustavnih promjena, a ona se temelji na najnovijoj procjeni iz članka 4. stavka 1., kao i na ishodu javnog savjetovanja. U evaluaciji u sredini programskog razdoblja navode se preporuke i ispravci potrebni za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš do njegova dovršetka.

Amandman 119

Prijedlog odluke Članak 5. – stavak -1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

-1.a U svjetlu napretka utvrđenog u evaluaciji u sredini razdoblja iz stavka -1., drugih relevantnih napredaka u razvoju politike i izvješća EEA „Europski okoliš – stanje i izgledi” nova Komisija nakon izbora za Europski parlament koji se održavaju 2024. u prvih 100 dana svojeg mandata predstavlja Europskom parlamentu i Vijeću popis i raspored zakonodavnih i nezakonodavnih mjera koje planira poduzeti tijekom svojeg mandata kako bi osiguralo potpuno postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš do 2030., odnosno do 2050.

Amandman 120

Prijedlog odluke Članak 5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija do 31. ožujka 2029. provodi evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće s **glavnim** rezultatima te evaluacije i, ako **Komisija to smatra** primjerenim, zakonodavnim prijedlogom za sljedeći program djelovanja za okoliš.

Izmjena

Komisija do 31. ožujka 2029. provodi evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće s rezultatima te evaluacije i, ako je to primjereno, zakonodavnim prijedlogom za sljedeći program djelovanja za okoliš, **dovoljno unaprijed u odnosu na donošenje Devetog programa djelovanja za okoliš koji će započeti 1. siječnja 2013., čime će se izbjegći praznina između osmog i devetog programa djelovanja za okoliš.**

OBRAZLOŽENJE

Kontekst i dugoročna vizija

Europska komisija objavila je svoj prijedlog Općeg programa djelovanja Unije za okoliš do 2030. (Osmi program djelovanja za okoliš) 2020. godine, koju je obilježila svjetska zdravstvena i okolišna kriza u obliku razorne pandemije i sve dublje ekološke krize. Izravna veza između porasta zoonotskih bolesti kao što je COVID-19 i uništavanja ekosustava radi zadovoljavanja naših zahtjeva povezanih s potrošnjom posebno je ukazala na hitnu potrebu za brzom i dalekosežnom promjenom sustava. Kao što je navedeno u izvješću „Europski okoliš – stanje i izgledi 2020.” („SOER 2020”) Europske agencije za okoliš, Europi i ostatku svijeta ponostaje vremena za izbjegavanje katastrofalnih utjecaja koje klimatske promjene, propadanje ekosustava i prekomjerno trošenje prirodnih resursa imaju na gospodarstvo i društvo. U nastojanju da izbjegnemo ekološki slom ključno je da što prije ostvarimo dugoročni prioritetni cilj Osmog programa djelovanja za okoliš, koji glasi „živjeti dobro u granicama planeta”. On se mora ostvariti najkasnije do 2050., te je jednako tako ključno ostvariti tematske prioritete najkasnije do 2030. EU mora odmah poduzeti odvažne mјere koje će se temeljiti na europskom zelenom planu i ciljevima održivog razvoja.

Tematski prioritetni ciljevi

Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi biti ambiciozni strateški instrument visoke razine koji će usmjeravati politiku EU-a u području okoliša do 2030. te koji će obuhvatiti mјere i ciljeve europskog zelenog plana i ciljeva održivog razvoja, uz čvrsto praćenje napretka u njihovom postizanju. Kako bi se izbjeglo prejudiciranje ishoda pregovora o brojnim strategijama i inicijativama najavljenim u okviru europskog zelenog plana, logično je da tematski prioritetni ciljevi Osmog programa djelovanja za okoliš budu šire i sveobuhvatne prirode te da obuhvate ciljeve europskog zelenog plana u dogovorenom obliku. Izvjestiteljica izričito navodi da mјere i ciljevi u okviru europskog zelenog plana potпадaju pod Osmi program djelovanja za okoliš.

Održiva ekonomija dobrobiti

S obzirom da dobrobit i blagostanje naših društava i gospodarstava ovise o stabilnoj klimi, zdravom okolišu i zdravim ekosustavima, izvjestiteljica predlaže prijelaz na održivu ekonomiju dobrobiti temeljenu na ciljevima održivog razvoja. Time se zamjenjuje Komisijin prijedlog regenerativnog modela rasta, što je nedefiniran pojam. Održiva ekonomija dobrobiti, koja se već uvodi u nekim zemljama, podrazumijeva da bi se ekonomija trebala voditi javnim interesima, a ne obrnuto. Prednost se daje onome za što svi znamo da je uistinu važno – dobrobiti i blagostanju ljudi i planeta – te se ispravlja preuski naglasak na rast BDP-a koji se u EU-u trenutačno upotrebljava za mјerenje napretka. Kako bi se ostvario cilj da dobrobit bude u središtu oblikovanja politika i donošenja odluka, izvjestiteljica predlaže donošenje novog EU-ovog skupa pokazatelja koji će se rabiti za mјerenje napretka, a koji se neće temeljiti samo na BDP-u.

Uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva

U Osmom programu djelovanja za okoliš utvrđuje se popis uvjeta koji se moraju ostvariti kako bi se postigli prioritetni ciljevi. Izvjestiteljica taj popis proširuje i predlaže skup odgovarajućih mjera koje su potrebne za ostvarenje tih uvjeta. Cilj je osigurati jasnoću i odgovornost: bez navođenja konkretnih mjera koje se moraju poduzeti i bez navođenja tko ih mora poduzeti, postoji opasnost da popis uvjeta koji omogućuju postizanje prioritetnih ciljeva bude točan, ali u potpunosti neoperativan.

Uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva i mjere predložene u ovom nacrtu izvješća uglavnom su povezani s načinom kako EU donosi, ocjenjuje, provodi i izvršava zakone. U tom pogledu, izvjestiteljica smatra da bi se pri izradi zakonodavstva EU-a trebalo voditi pristupom „vođenja održivošću“ te u novom popisu konkretnih mjera navodi kako to postići. Među ostalim, potrebno je proaktivno osigurati usklađenost postojećeg i budućeg zakonodavstva Unije s ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš te je potrebno osigurati da se troškovi nedjelovanja sustavno uzmu u obzir. Nadalje, izvjestiteljica predlaže mjere povezane s razvojem baze znanstvenih znanja, kao što su znanja o granicama planeta i skupovi pokazatelja povezani s promjenom sustava. U pogledu transparentnosti i pristupa informacijama, izvjestiteljica poziva na objavu procjena učinka odmah po njihovu dovršenju te poziva Komisiju da sustavno pokaže kako uzima u obzir podatke dobivene u odgovorima dionika u postupcima savjetovanja.

Okvir za praćenje i upravljanje

Upravljanje bilo čime nemoguće je bez mjerena. Stoga je za uspjeh Osmog programa djelovanja za okoliš od ključne važnosti snažan i smislen okvir za praćenje. S obzirom na međusobnu povezanost šest tematskih prioritetnih ciljeva te na ambiciju dugoročnog prioritetnog cilja, okvirom za praćenje Osmog programom djelovanja za okoliš trebao bi se mjeriti napredak u pogledu istinske promjene sustava. Izvjestiteljica čvrsto vjeruje da se praćenjem mora ostvarivati učinak i po potrebi ubrzavati promjene. U ovom nacrtu izvješća stoga se predlaže da se praćenje i procjenjivanje napretka u pogledu Osmog programa djelovanja za okoliš te izveštivanje o tom napretku provode na godišnjoj razini te da se u procjenjivanje uključe informacije o korektivnim mjerama u slučaju da se napredak pokaže presporim ili da se nađe na prepreke. Nadalje, izvjestiteljica poziva Komisiju i suzakonodavce da na godišnjoj razini raspravljaju o napretku ostvarenom u pogledu ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš te da po potrebi utvrde dodatne zakonodavne i nezakonodavne mjere.

Osiguravanje kontinuiteta europskog zelenog plana do 2030.

Mnoge mjere i mnogi ciljevi potrebni za postizanje prioritetnih tematskih ciljeva Osmog plana djelovanja za okoliš potpadaju pod razne strategije i inicijative u okviru europskog zelenog plana. Međutim, trajanje europskog zelenog plana, inicijative aktualne Komisije čiji mandat ističe 2024., ne podudara se s trajanjem Osmog programa djelovanja za okoliš, koji je na snazi do 2030. Kako bi se osiguralo da sljedeća Komisija preuzme odgovornost za Osmi

program djelovanja za okoliš, izvjestiteljica predlaže da se 2024. izvrši preispitivanje u sredini razdoblja kojim bi se razmotrio dosad ostvareni napredak. To je nadopunjeno pozivom novoj Komisiji da predstavi mјere koje će provesti u području okoliša i klime do 2030. kako bi se osiguralo potpuno postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš do toga datuma.

19.4.2021

MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM

upućeno Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.

(COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))

Izvjestiteljica za mišljenje: Rovana Plumb

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Programi djelovanja za okoliš okosnica su razvoja politike EU-a u području okoliša od sedamdesetih godina 20. stoljeća. Sedmi program djelovanja za okoliš završio je 31. prosinca 2020., a u njegovu članku 4. stavku 3. od Komisije se zahtijeva da, prema potrebi, pravodobno iznese prijedlog za Osmi program djelovanja za okoliš kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog i Osmog programa djelovanja za okoliš. U europskom zelenom planu najavljeno je donošenje novog akcijskog programa za okoliš, a Osmi program djelovanja za okoliš jedan je od glavnih pravnih okvira za njegovu provedbu na razini EU-a i na nacionalnoj razini.

Glavni je cilj Osmog programa djelovanja za okoliš ubrzati pravedan i uključiv prelazak Unije na klimatski neutralno, resursno učinkovito čisto i kružno gospodarstvo te postići ekološke ciljeve Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i Ciljeva održivog razvoja, uz potpuno prihvaćanje ciljeva europskog zelenog plana i plana oporavka Next Generation EU u području okoliša i klime.

U europskom zelenom planu poziva se i na ubrzavanje prelaska na održivu i pametnu mobilnost jer četvrтina emisija stakleničkih plinova u EU-u dolazi iz prometnog sektora te je njihov udio i dalje u porastu. Kako bi se postigla klimatska neutralnost, do 2050. potrebno je smanjiti emisije iz prometa za 90 %.

U tom pogledu Komisija je nedavno donijela „Strategiju za održivu i pametnu mobilnost – usmjeravanje europskog prometa prema budućnosti¹”, koja se bavi tim problemom i u kojoj se obrađuju svi izvori emisija. Zajedno s Akcijskim planom od 82 inicijative kojima će se usmjeravati rad EU-a u sljedeće četiri godine tom se Strategijom postavljaju temelji za način na koji prometni sustav EU-a može ostvariti zelenu i digitalnu transformaciju te postati otporniji na buduće krize.

¹ COM(2020) 789 final

Izvjestiteljica pozdravlja taj prijedlog kako bi se podržala tranzicija EU-a na klimatski neutralno, resursno učinkovito, čisto i kružno gospodarstvo, čime se jača integrirani pristup razvoju i provedbi politika uključivanjem održivosti u sve relevantne inicijative i projekte na nacionalnoj razini i razini EU-a. Nadalje, njime se podržava i sudjelovanje Europske agencije za okoliš (EEA) i Europske agencije za kemikalije (ECHA) koje je od najveće važnosti za podupiranje novog praćenja tog programa, mjerena njegovih rezultata i izvješćivanja o njemu te za postizanje ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš.

U skladu sa zelenim planom EU-a te kako bi se ostvarili ciljevi Osmog programa djelovanja za okoliš, izvjestiteljica smatra da sve vrste prometa moraju doprinijeti smanjenju svih vrsta emisija. Postizanje održivog prometa znači stavljanje korisnika na prvo mjesto i pružanje cjenovno povoljnijih, pristupačnijih i čišćih alternativa njihovim trenutačnim navikama u području mobilnosti, čime se osigurava poštena i pravedna tranzicija u okviru koje se nitko ne zapostavlja. Nadalje, kako bi se podržale nove održive usluge mobilnosti kojima se mogu smanjiti zagušenje i onečišćenje, posebno u urbanim područjima, automatizirana i povezana multimodalna mobilnost imat će sve veću ulogu, zajedno s pametnim sustavima upravljanja prometom koje omogućuje digitalizacija. Na kraju, cijena prijevoza mora odražavati njegov utjecaj na okoliš i zdravlje. EU bi istodobno trebao povećati proizvodnju i upotrebu održivih alternativnih goriva za promet i vozila s nultim emisijama.

AMANDMANI

Odbor za promet i turizam poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

Amandman 1

Prijedlog odluke Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) Komisija je evaluacijom Sedmog programa djelovanja za okoliš ustanovila da su njegova vizija do 2050. i prioritetni ciljevi još uvijek valjani, da je pomogao u omogućivanju predvidljivijeg, bržeg i bolje koordiniranog djelovanja u politici u području okoliša te da su njegova struktura i poticajni okvir pomogli u stvaranju sinergija, zahvaljujući čemu je politika u području okoliša postala djelotvornija i učinkovitija. Nadalje, evaluacijom je utvrđeno da je Sedmi program djelovanja za okoliš prethodnik Programa Ujedinjenih naroda do 2030. utoliko što inzistira na

Izmjena

(3) Komisija je evaluacijom Sedmog programa djelovanja za okoliš ustanovila da su njegova vizija do 2050. i prioritetni ciljevi još uvijek valjani; da je pomogao u omogućivanju predvidljivijeg, bržeg i bolje koordiniranog djelovanja u politici u području okoliša; te da su njegova struktura i poticajni okvir pomogli u stvaranju sinergija, zahvaljujući čemu je politika u području okoliša postala djelotvornija i učinkovitija. Nadalje, evaluacijom je utvrđeno da je Sedmi program djelovanja za okoliš prethodnik Programa Ujedinjenih naroda do 2030.

tome da gospodarski rast i socijalna dobrobit ovise o zdravoj bazi prirodnih resursa te da je olakšao postizanje ciljeva održivog razvoja. Ujedno je Uniji omogućio da na globalnoj sceni nastupa jednoglasno kad je riječ o pitanjima u području klime i okoliša. U svojoj evaluaciji Sedmog programa djelovanja za okoliš Komisija je zaključila i da napredak povezan sa zaštitom prirode, zdravstvom i integracijom politika nije dovoljan.

utoliko što inzistira na tome da gospodarski rast i socijalna dobrobit ovise o zdravoj bazi prirodnih resursa te da je olakšao postizanje ciljeva održivog razvoja, *što je na razini Unije dodatno uobličeno Planom EU-a za gradove, kako je utvrđeno u Amsterdamskom paktu dogovorenom 30. svibnja 2016*. Ujedno je Uniji omogućio da na globalnoj sceni nastupa jednoglasno kad je riječ o pitanjima u području klime i okoliša. U svojoj evaluaciji Sedmog programa djelovanja za okoliš Komisija je zaključila i da napredak povezan sa zaštitom prirode, zdravstvom i integracijom politika nije dovoljan.

²⁴ COM(2019) 233 final.

²⁴ COM(2019) 233 final.

Amandman 2

Prijedlog odluke Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

(4) Prema izvješću EEA-e pod naslovom „Europski okoliš – stanje i izgledi 2020.: znanje za prelazak na održivu Europu” („SOER 2020.”), *godina 2020. jedinstvena je prilika da Unija postane predvodnica u području održivosti i da se suoči s glavnim izazovima održivosti koji zahtijevaju sustavna rješenja*. Kako je navedeno u SOER-u 2020., tisućama godina nisu viđene promjene globalne klime i ekosustavâ kakve se primjećuju od 50-ih godina 20. stoljeća. Svjetsko se stanovništvo od 1950. utrostručilo, a broj stanovnika u gradovima učetverostručio se. Uz trenutačni model rasta očekuje se da će se pritisci na okoliš dodatno povećati i prouzročiti izravne i neizravne štetne posljedice na zdravlje i dobrobit ljudi. To se posebno odnosi na sektore s najvećim utjecajem na okoliš – prehrambeni sektor

Izmjena

(4) Prema izvješću EEA-e pod naslovom „Europski okoliš – stanje i izgledi 2020.: znanje za prelazak na održivu Europu” („SOER 2020.”), *Unija ima jedinstvenu priliku* da postane predvodnica u području održivosti *rješavanjem* glavnih izazova održivosti koji zahtijevaju sustavna rješenja. Kako je navedeno u SOER-u 2020., tisućama godina nisu viđene promjene globalne klime i ekosustavâ kakve se primjećuju od 50-ih godina 20. stoljeća. Svjetsko se stanovništvo od 1950. utrostručilo, a broj stanovnika u gradovima učetverostručio se. Uz trenutačni model rasta očekuje se da će se pritisci na okoliš dodatno povećati i prouzročiti izravne i neizravne štetne posljedice na zdravlje i dobrobit ljudi. To se posebno odnosi na sektore s najvećim utjecajem na okoliš – prehrambeni sektor te sektore mobilnosti, energetike,

te sektore mobilnosti, energetike, infrastrukture i zgrada.

infrastrukture i zgrada. *U tom je pogledu važno osigurati da Unija i njezine države članice omoguće dostatna ulaganja u razvoj odgovarajuće infrastrukture za pametnu i održivu mobilnost prilagođenu stanju u različitim europskim regijama, uključujući aktivnu mobilnost i intermodalne platforme za sve vrste prijevoza radi promicanja promjene načina prijevoza te održivog prijevoza putnika i tereta te jačanje uloge Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) u podupiranju prijelaza na pametnu, održivu i sigurnu mobilnost u Uniji.*

Amandman 3

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Europska komisija odgovorila je na izazove utvrđene u SOER-u 2020. donošenjem europskog zelenog plana²⁵: nove strategije rasta za paralelnu zelenu i digitalnu tranziciju, čiji je cilj da Unija postane u pravedno i prosperitetno društvo s konkurentnim, klimatski neutralnim i resursno učinkovitim gospodarstvom. Uredbom (EU) Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ u pravo EU-a ugrađuje se cilj da Unija do 2050. postane klimatski neutralna.

Izmjena

(5) Europska komisija odgovorila je na izazove utvrđene u SOER-u 2020. donošenjem europskog zelenog plana²⁵: nove strategije rasta za paralelnu zelenu i digitalnu tranziciju, čiji je cilj da Unija postane u pravedno i prosperitetno društvo s konkurentnim, klimatski neutralnim i resursno učinkovitim gospodarstvom. *U europskom zelenom planu poziva se i na ubrzavanje prelaska na održivu i pametnu mobilnost jer četvrtina emisija stakleničkih plinova u EU-u dolazi iz prometnog sektora te je njihov udio i dalje u porastu. Kako bi se postigla klimatska neutralnost, do 2050. potrebno je smanjiti emisije iz prometa za 90 %. U tom pogledu Komisija je nedavno donijela Strategiju za održivu i pametnu mobilnost^{25a} koja se bavi tim problemom i koja uključuje sve izvore emisija.* Uredbom (EU) Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ u pravo EU-a ugrađuje se cilj da Unija do 2050. postane klimatski neutralna.

²⁵ COM(2019) 640 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

²⁵ COM(2019) 640 final.

^{25a} COM(2020) 789 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

Amandman 4

Prijedlog odluke Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) Na europskom zelenom planu temelji se plan oporavka Next Generation EU, kojim se promiču ulaganja u glavne zelene sektore potrebne za izgradnju otpornosti, ostvarivanje rasta i otvaranje radnih mjeseta za pravedno i uključivo društvo. Mehanizam za oporavak i otpornost, koji će zajedno s proračunom Unije za razdoblje 2021.–2027. pokretati gospodarski oporavak Unije od krize uzrokovane koronavirusom, također se temelji na prioritetnim ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu. Nadalje, u svim inicijativama u okviru plana oporavka Next Generation EU trebalo bi se poštovati *načelo nenanošenja štete iz europskog zelenog plana*.

Izmjena

(6) Na europskom zelenom planu temelji se plan oporavka Next Generation EU, kojim se promiču ulaganja u glavne zelene sektore *i rješenja temeljena na prirodi*, potrebni za izgradnju otpornosti, ostvarivanje rasta i otvaranje radnih mjeseta za pravedno i uključivo društvo. Mehanizam za oporavak i otpornost, koji će zajedno s proračunom Unije za razdoblje 2021.–2027. pokretati gospodarski oporavak Unije od krize uzrokovane koronavirusom *i koji će podržati digitalnu i klimatsku tranziciju s naglaskom na dekarbonizaciju prometa i turističkog sektora te na održive tehnologije*, također se temelji na prioritetnim ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu. *Plan oporavka jedinstvena je prilika za ubrzanje tranzicije na klimatsku neutralnost davanjem prednosti ulaganjima u dekarbonizaciju i održive tehnologije uz održavanje tehnološke neutralnosti. Za postizanje tog cilja bit će potrebno djelovanje svih gospodarskih sektora i svih vrsta prijevoza, uključujući uvođenje održivih oblika privatnog i javnog putničkog prijevoza te prijevoza tereta, korištenje svih dostupnih instrumenata politike i osiguravanje pravične i pravedne tranziciju u kojoj nitko nije zapostavljen.* Nadalje, u svim inicijativama u okviru plana oporavka Next Generation EU trebali bi se poštovati *ciljevi utvrđeni u europskom zelenom*

planu.

Amandman 5

Prijedlog odluke Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(6.a) Godišnji pregled održivog rasta preoblikuje proces europskog semestra kako bi se on i u razdoblju nakon koronavirusa prilagodio znatno izmijenjenom gospodarskom te socijalnom i okolišnom kontekstu. Trebalo bi ga iskoristiti kao poticaj za postizanje UN-ovih ciljeva održivog razvoja.

Amandman 6

Prijedlog odluke Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7) Programi djelovanja za okoliš okosnica su razvoja politike EU-a u području okoliša od sedamdesetih godina 20. stoljeća. Sedmi program djelovanja za okoliš **završava** 31. prosinca 2020., a u njegovu članku 4. stavku 3. od Komisije se zahtijeva da, prema potrebi, iznese prijedlog za Osmi program djelovanja za okoliš pravovremeno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog i Osmog programa djelovanja za okoliš. U europskom zelenom planu najavljeno je donošenje novog programa djelovanja za okoliš.

(7) Programi djelovanja za okoliš okosnica su razvoja politike EU-a u području okoliša od sedamdesetih godina 20. stoljeća. Sedmi program djelovanja za okoliš **završio je** 31. prosinca 2020., a u njegovu članku 4. stavku 3. od Komisije se zahtijeva da, prema potrebi, iznese prijedlog za Osmi program djelovanja za okoliš pravovremeno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog i Osmog programa djelovanja za okoliš. U europskom zelenom planu najavljeno je donošenje novog programa djelovanja za okoliš *kao i uspostavljanje popisa pokazatelja za praćenje napretka u ostvarivanju svih njegovih ciljeva. Europska agencija za okoliš (EEA) i Europska agencija za kemikalije (ECHA) trebale bi, prema potrebi, uključiti druge europske agencije, kao što su Europska agencija za sigurnost zračnog prometa, Europska agencija za pomorsku sigurnost*

i Europska agencija za željeznice, kako bi bolje razumjele posebnosti tih sektora i iskoristile najrelevantnije podatke i znanje.

Amandman 7

Prijedlog odluke Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

(8) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi poduprijeti ciljeve djelovanja u području okoliša i klime iz europskog zelenog plana, u skladu s dugoročnim ciljem „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” do 2050., koji je već utvrđen u Sedmom programu djelovanja za okoliš. **Treba** bi **pridonijeti** i ostvarivanju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja.

Izmjena

(8) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi poduprijeti ciljeve djelovanja u području okoliša i klime iz europskog zelenog plana, u skladu s dugoročnim ciljem „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” **najkasnije** do 2050., koji je već utvrđen u Sedmom programu djelovanja za okoliš **i u komunikaciji Komisije naslovljenoj „Čist planet za sve: Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo”, uzimajući u obzir lekcije naučene iz evaluacije Sedmog programa djelovanja za okoliš. EU bi s programom djelovanja za okoliš i ostalim politikama trebao težiti globalnom vodstvu u ostvarivanju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja, omogućujući promjenu sustava u gospodarstvo Unije kojim se jamči dobrobit unutar granica planeta.**

Amandman 8

Prijedlog odluke Uvodna izjava 8.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8.a) Osmi program djelovanja za okoliš u skladu s ciljevima europskog zelenog plana prilika je za oblikovanje strategije EU-a za 2030. koja još nedostaje kako bi se naše politike uskladile s Programom

*UN-a do 2030. i njegovim ciljevima
održivog razvoja tako što će se utvrditi
konkretni i mjerljivi ciljevi te primjenjivati
mehanizam za praćenje i ispravljanje.*

Amandman 9

Prijedlog odluke Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi ubrzati prelazak na regenerativno gospodarstvo **koje planetu vraća više nego što od njega uzima**. U regenerativnom modelu rasta prepoznaće se da dobrobit i blagostanje naših društava ovise o stabilnoj klimi, zdravom okolišu i zdravim ekosustavima koji našim gospodarstvima pružaju siguran prostor za djelovanje. Budući da globalno stanovništvo i potražnja za prirodnim resursima i dalje rastu, gospodarska aktivnost trebala bi se razvijati na način koji **ne čini štetu, već naprotiv, zaustavlja** klimatske promjene i propadanje okoliša, smanjuje onečišćenje na najmanju moguću mjeru i rezultira održavanjem i obogaćivanjem prirodnog kapitala, čime se osigurava obilje obnovljivih i neobnovljivih resursa. Stalnim inovacijama, prilagodbom novim izazovima i zajedničkim stvaranjem **regenerativno** gospodarstvo jača otpornost te štiti dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

Izmjena

(9) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi ubrzati prelazak na **održivo i** regenerativno gospodarstvo U **održivom i** regenerativnom modelu rasta prepoznaće se da dobrobit i blagostanje naših društava ovise o stabilnoj klimi, zdravom okolišu i zdravim ekosustavima koji našim gospodarstvima pružaju siguran **i konkurentan** prostor za djelovanje. Budući da globalno stanovništvo i potražnja za prirodnim resursima i dalje rastu, gospodarska aktivnost trebala bi se razvijati na **održiv** način koji **ograničava** klimatske promjene i **zaustavlja** propadanje okoliša, **čuva bioraznolikost,** smanjuje onečišćenje na najmanju moguću mjeru i rezultira održavanjem i obogaćivanjem prirodnog kapitala, čime se osigurava obilje obnovljivih **resursa** i **umanjuje gubitak** neobnovljivih resursa. Stalnim inovacijama, prilagodbom novim izazovima i zajedničkim stvaranjem **održivo** gospodarstvo jača otpornost, **nudi rješenja** te štiti dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

Amandman 10

Prijedlog odluke Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

(10) U Osmom programu djelovanja za

Izmjena

(10) U Osmom programu djelovanja za

okoliš trebali bi biti utvrđeni tematski prioritetni ciljevi u područjima klimatske neutralnosti, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite i obnove bioraznolikosti, kružnoga gospodarstva, ambicije nulte stope onečišćenja i smanjenja pritisaka na okoliš uslijed proizvodnje i potrošnje. Nadalje, trebali bi se utvrditi uvjeti koji omogućavaju postizanje dugoročnih i tematskih prioritetnih ciljeva za sve uključene dionike.

okoliš trebali bi biti utvrđeni tematski prioritetni ciljevi u područjima klimatske neutralnosti, *ublažavanja klimatskih promjena i* prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite i obnove bioraznolikosti, *ugljično-neutralnog, potpuno kružnog* gospodarstva *koje je održivo za okoliš, jamčenja netoksičnog okoliša*, ambicije *niske i* nulte stope onečišćenja i smanjenja pritisaka na okoliš koji proizlaze iz proizvodnje i potrošnje *u svim sektorima gospodarstva, uključujući prijevoz i turizam*. Nadalje, trebali bi se utvrditi uvjeti koji omogućavaju postizanje dugoročnih i tematskih prioritetnih ciljeva za sve uključene dionike *i mјere koje su potrebne za postizanje tih uvjeta, uzimajući u obzir specifične okolnosti u najudaljenijim, ruralnim, obalnim, planinskim i otočnim područjima te veze između gradova i njihovih zaleđa kako nitko ne bude zapostavljen. Istodobno se mora osigurati integracija tematskih prioritetnih ciljeva i sektorskih politika kako bi se poboljšala usklađenost politika, uzimajući u obzir posebnosti sektora kao što su promet i turizam.*

Amandman 11

Prijedlog odluke Uvodna izjava 10.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(10.a) Dugoročnim i tematskim prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš trebalo bi osigurati da održivost i smanjenje emisija stakleničkih plinova budu sami po sebi integrirani u pripremu i provedbu svih relevantnih područja politike, uključujući politike povezane s mobilnošću, turizmom, urbanističkim planiranjem i prometnom infrastrukturom te cjeloživotnim razvojem novih vještina za radnike u prometnom sektoru, pri čemu će se stvarati sinergije

među relevantnim područjima politike.

Amandman 12

Prijedlog odluke Uvodna izjava 10.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(10.b) Djelovanje za ostvarenje ciljeva Unije u području okoliša i klime mora se provoditi u sprezi s provedbom europskog stupa socijalnih prava i mora s njome biti u potpunosti uskladeno. To bi se posebno trebalo uzeti u obzir u prometnom sektoru u kojem socijalni damping ne šteti samo dobrobiti ljudi nego i potiče neodržive načine prijevoza.

Amandman 13

Prijedlog odluke Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(12) Poboljšana suradnja s partnerskim zemljama, **dobro** globalno upravljanje u području okoliša i sinergije između unutarnjih i vanjskih politika EU-a ključni su za postizanje ciljeva Unije u području okoliša i klime.

*(12) Budući da se mnogi gospodarski sektori Unije, uključujući promet, suočavaju sa sve većom konkurenjom s tržišta koja se brzo razvijaju u drugim regijama na svjetskoj razini te su usko povezani s dinamikom međunarodne trgovine, poboljšana suradnja s partnerskim zemljama, **čvrsto** globalno upravljanje u području okoliša i sinergije, **konzistentnost i usklađenost** između svih relevantnih unutarnjih i vanjskih politika EU-a ključni su za postizanje ciljeva Unije u području okoliša i klime. EU bi također trebao pojačati svoju klimatsku diplomaciju na svim relevantnim međunarodnim forumima, uključujući IMO, ICAO i UNWTO, kako bi se ambiciozni standardi usvojili na globalnoj razini.*

Amandman 14

Prijedlog odluke Uvodna izjava 12.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(12.a) *Akciji program mora se bolje prilagoditi provedbi integrirane pomorske politike.*

Amandman 15

Prijedlog odluke Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(14) Procjena napretka u postizanju prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš trebala bi odražavati najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja. Trebala bi biti usklađena i ne dovoditi u pitanje alate za praćenje ili upravljanje koji obuhvaćaju određene aspekte politike u području okoliša i klime, posebno Uredbu 1999/2018 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰, Pregled aktivnosti u području okoliša ni alate za praćenje koji se odnose na kružno gospodarstvo, nultu stopu onečišćenja, bioraznolikost, zrak, vodu, tlo, otpad ili bilo koju drugu politiku u području okoliša. Zajedno s drugim alatima koji se upotrebljavaju u Europskom semestru, pri praćenju ciljeva održivog razvoja koje provodi Eurostat i u Komisijinu izvješću o strateškom predviđanju³¹, bila bi dio usklađenog i međusobno povezanog skupa alata za praćenje i upravljanje.

(14) Procjena napretka u postizanju prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš trebala bi odražavati najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja. Trebala bi biti usklađena i ne dovoditi u pitanje alate za praćenje ili upravljanje koji obuhvaćaju određene aspekte politike u području okoliša i klime, posebno Uredbu 1999/2018 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰, Pregled aktivnosti u području okoliša, *Europsko istraživanje o kvaliteti života Eurofounda (EQS)* ni alate za praćenje koji se odnose na kružno gospodarstvo, nultu stopu onečišćenja, bioraznolikost, zrak, vodu, tlo, otpad ili bilo koju drugu politiku u području okoliša. Zajedno s drugim alatima koji se upotrebljavaju u Europskom semestru, pri praćenju ciljeva održivog razvoja koje provodi Eurostat i u Komisijinu izvješću o strateškom predviđanju³¹, bila bi dio usklađenog i međusobno povezanog skupa alata za praćenje i upravljanje.

³⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, SL L 328,

³¹ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, SL L 328,

21.12.2018., str. 1.

³¹ COM/2020/493 final.

21.12.2018., str. 1.

³¹ COM/2020/493 final.

Amandman 16

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

(15) Komisija, EEA i druge relevantne agencije trebale bi pristupati podacima i pokazateljima koje države članice dostavljaju u skladu s mjerodavnim pravnim aktima Unije te ih ponovno upotrebljavati. Nadalje, trebali bi se upotrebljavati drugi izvori podataka kao što su satelitski podaci i informacije koje obrađuju Europski program za praćenje Zemlje (Copernicus), Europski informacijski sustav za šumske požare i Europski sustav za upozoravanje na opasnost od poplava ili podatkovne platforme kao što su Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru ili Informacijska platforma za praćenje kemikalija. Primjena modernih digitalnih alata i umjetne inteligencije omogućava djelotvorno upravljanje i analiziranje podataka, čime se smanjuje administrativno opterećenje i unapređuju pravovremenost i kakvoća.

Izmjena

(15) ***Za pravilno praćenje napretka ciljeva europskog zelenog plana potrebni su pouzdani i smisleni podaci i pokazatelji.*** Komisija, EEA i druge relevantne ***europske*** agencije trebale bi pristupati podacima i pokazateljima koje države članice dostavljaju u skladu s mjerodavnim pravnim aktima Unije te ih ponovno upotrebljavati. Nadalje, trebali bi se upotrebljavati drugi izvori podataka kao što su satelitski podaci i informacije koje obrađuju Europski program za praćenje Zemlje (Copernicus), ***uključujući uslugu praćenja stanja atmosfere programa Copernicus (CAMS)***, Europski informacijski sustav za šumske požare i Europski sustav za upozoravanje na opasnost od poplava ili podatkovne platforme kao što su Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru ili Informacijska platforma za praćenje kemikalija. Primjena modernih digitalnih alata i umjetne inteligencije omogućava djelotvorno upravljanje i analiziranje podataka, čime se smanjuje administrativno opterećenje i unapređuju pravovremenost i kakvoća.

Amandman 17

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija

(16) Nadalje, u skladu sa zahtjevima iz

Izmjena

(16) Nadalje, u skladu sa zahtjevima iz

direktiva 2003/4/EZ, 2007/2/EZ i 2019/1024/EU Europskog parlamenta i Vijeća, države članice trebale bi osigurati da relevantni podaci, informacije i pokazatelji za praćenje provedbe Osmog programa djelovanja za okoliš budu slobodno dostupni, nediskriminirajući, da im je otvoren pristup te da budu primjereni, kvalitetni, usporedivi, ažurirani, jednostavni za upotrebu i lako dostupni na internetu.

direktiva 2003/4/EZ, 2007/2/EZ, **2016/2284/EU** i 2019/1024/EU Europskog parlamenta i Vijeća, države članice trebale bi osigurati da relevantni podaci, informacije i pokazatelji za praćenje provedbe Osmog programa djelovanja za okoliš budu slobodno dostupni, nediskriminirajući, da im je otvoren pristup te da budu primjereni, kvalitetni, usporedivi, ažurirani, jednostavni za upotrebu i lako dostupni na internetu *i izvan njega, po mogućnosti u jedinstvenom repozitoriju.*

Amandman 18

Prijedlog odluke Uvodna izjava 17.

Tekst koji je predložila Komisija

(17) Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš EEA i ECHA trebale bi biti opremljene odgovarajućim kapacetetima i dovoljnim resursima kako bi se osigurala dobra, pristupačna i transparentna baza znanja i dokaza za potporu provedbi strateških prioriteta europskog zelenog plana i procjeni napretka u okviru programa.

Izmjena

(17) Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš EEA i ECHA trebale bi biti opremljene odgovarajućim kapacetetima i dovoljnim resursima kako bi se osigurala dobra, pristupačna i transparentna baza znanja i dokaza za potporu provedbi strateških prioriteta europskog zelenog plana i procjeni napretka u okviru programa.
Prema potrebi ostala tijela i agencije također bi trebali biti uključeni te doprinositi provedbi tih strateških prioriteta i procjeni napretka u okviru Osmog programa djelovanja za okoliš.

Amandman 19

Prijedlog odluke Uvodna izjava 18.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(18.a) Politika Unije u području okoliša u skladu s člankom 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) mora biti usmjerena prema postizanju

visokog stupnja zaštite te se temeljiti na načelu predostrožnosti i na načelu preventivnog djelovanja, načelu da se šteta nanesena okolišu popravlja ponajprije na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća.

Amandman 20

Prijedlog odluke Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. U ovoj Odluci utvrđuje se opći program djelovanja u području okoliša za razdoblje do 31. prosinca 2030. („Osmi program djelovanja za okoliš“). U njoj su utvrđeni njegovi prioritetni ciljevi, uvjeti koji omogućavaju njihovo postizanje i okvir za mjerjenje jesu li Unija i njezine države članice na dobrom putu da postignu te prioritetne ciljeve.

Izmjena

1. U ovoj Odluci utvrđuje se opći program djelovanja u području okoliša za razdoblje do 31. prosinca 2030. („Osmi program djelovanja za okoliš“). U njoj su utvrđeni njegovi prioritetni ciljevi, uvjeti koji omogućavaju njihovo postizanje i **povezane radnje koje su za to potrebne, kao i** okvir za mjerjenje jesu li Unija i njezine države članice na dobrom putu da postignu te prioritetne ciljeve.

Amandman 21

Prijedlog odluke Članak 1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Osmim programom djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati pravedan i uključiv prelazak na klimatski neutralno, resursno učinkovito, **čisto** i kružno gospodarstvo te se potvrđuju ciljevi u području okoliša i klime iz europskog zelenog plana i povezanih inicijativa.

Izmjena

2. Osmim programom djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati pravedan i uključiv prelazak na klimatski neutralno, resursno učinkovito, **konkurentno, otporno, održivo** i kružno gospodarstvo te se potvrđuju ciljevi u području okoliša i klime iz europskog zelenog plana i povezanih inicijativa, **uključujući Strategiju za pametnu i održivu mobilnost i Strategiju EU-a za održivi turizam.**

Amandman 22

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Osmi program djelovanja za okoliš temelj je za postizanje ciljeva u području okoliša i klime utvrđenih na temelju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja, a njegov okvir za praćenje ekološki je i klimatski dio rada EU-a na mjerenu napretka u postizanju veće održivosti, uključujući klimatsku neutralnost i resursnu učinkovitost, dobrobit i otpornost.

Izmjena

3. Osmi program djelovanja za okoliš temelj je za postizanje ciljeva u području okoliša i klime utvrđenih na temelju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja, a njegov okvir za praćenje ekološki je i klimatski dio rada EU-a na mjerenu napretka u postizanju veće održivosti, uključujući klimatsku neutralnost i resursnu učinkovitost, **čistu i pametnu mobilnost**, dobrobit i otpornost, **uz istodobno osiguravanje konzistentnosti okolišnih, socijalnih i gospodarskih ciljeva**.

Amandman 23

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava dugoročni prioritetni cilj **za 2050.** da građani žive dobro unutar granica planeta u regenerativnom gospodarstvu u kojem se ništa ne gubi, koje ima nultu neto stopu emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast nije povezan s upotrebom resursa i uništavanjem okoliša. U takvima uvjetima povećava se dobrobit građana na temelju zdravog okoliša, bioraznolikost raste i sve je stabilnija, a prirodni se kapital štiti, obnavlja i cijeni tako da se jača otpornost na klimatske promjene i druge rizike za okoliš. Unija određuje dinamiku osiguravanja blagostanja sadašnjih i budućih generacija diljem svijeta.

Izmjena

1. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava dugoročni prioritetni cilj da građani **do 2050.** žive dobro unutar granica planeta u **održivom i regenerativnom** gospodarstvu u kojem se ništa ne odbacuje, koje ima nultu neto stopu emisija stakleničkih plinova, **potrebe za mobilnošću zadovoljavaju se na održiv način** i u kojem gospodarski rast nije povezan s **neodrživom** upotrebom resursa i uništavanjem okoliša. U takvima uvjetima povećava se dobrobit **i zdravlje** građana na temelju zdravog okoliša, **obnavljaju se usluge ekosustava**, raste bioraznolikost, a prirodni se kapital štiti, obnavlja i cijeni tako da se jača otpornost na klimatske promjene i druge rizike za okoliš. Unija određuje dinamiku osiguravanja blagostanja sadašnjih i budućih generacija diljem svijeta.

Amandman 24

Prijedlog odluke Članak 2. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) nepovratno *i* postupno smanjivanje emisija stakleničkih plinova te povećavanje uklanjanja prirodnim *i drugim* ponorima u Uniji radi postizanja cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. i *postizanja* klimatske neutralnosti do 2050., kako je utvrđeno u Uredbi (EU) .../...³²;

Izmjena

(a) nepovratno, postupno, *predvidljivo* i *brzo* smanjivanje emisija stakleničkih plinova te povećavanje uklanjanja prirodnim ponorima u Uniji *u skladu s ciljevima Unije u području okoliša i klime* radi postizanja cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. i klimatske neutralnosti *najkasnije* do 2050. kako je utvrđeno u Uredbi (EU) .../...³²;

³² COM/2020/80 final.

³² COM/2020/80 final.

Amandman 25

Prijedlog odluke Članak 2. – stavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) napredak u provedbi modela regenerativnog rasta *koji planetu daje više nego što od njega uzima, odvajanje gospodarskog rasta od upotrebe resursa i uništavanja okoliša te ubrzavanje* prelaska na kružno gospodarstvo;

Izmjena

(c) napredak u provedbi modela *održivog i* regenerativnog rasta, *s naglaskom na dobrobiti građana i ispunjavanju prijelaza na ugljično-neutralno, potpuno kružno gospodarstvo koje je održivo za okoliš, jamčenju netoksičnog okoliša, među ostalim s pomoću politika čiji je cilj osigurati recikliranje i ponovnu uporabu materijala i dijelova u prometnom i turističkom sektoru;*

Amandman 26

Prijedlog odluke Članak 2. – stavak 2. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) rad na ostvarenju ambicija nulte stope onečišćenja **za netoksičan okoliš**, uključujući zrak, vodu i tlo, te zaštitu zdravlja i dobrobiti građana s obzirom na rizike i utjecaje povezane s okolišem;

Izmjena

(d) rad na ostvarenju ambicija **niske i** nulte stope onečišćenja, uključujući zrak, vodu i tlo, te zaštitu zdravlja i dobrobiti građana s obzirom na rizike i utjecaje povezane s okolišem;

Amandman 27

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) zaštitu, očuvanje i obnovu bioraznolikosti te jačanje prirodnoga kapitala, posebno zraka, vode, tla, šuma, slatke vode, močvarnih područja i morskih ekosustava;

Izmjena

(e) zaštitu, očuvanje i obnovu bioraznolikosti **i usluga ekosustava** te jačanje prirodnoga kapitala, posebno zraka, vode, tla, šuma, slatke vode, močvarnih područja i morskih ekosustava;

Amandman 28

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

(f) promicanje održivosti s obzirom na okoliš i ublažavanje glavnih izazova u području okoliša i klime povezanih s proizvodnjom i potrošnjom, posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti **i prehrambenog sustava**.

Izmjena

(f) promicanje održivosti s obzirom na okoliš i ublažavanje glavnih izazova u području okoliša i klime povezanih s proizvodnjom i potrošnjom, posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti, **prehrambenog sustava, trgovine i turizma, istodobno osiguravajući pristup svim teritorijima u Uniji.**

Amandman 29

Prijedlog odluke

Članak 3. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva programa

Izmjena

Uvjeti *i povezane radnje* koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva programa

Amandman 30

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) osigurati djelotvornu i učinkovitu provedbu zakonodavstva Unije o okolišu i klimi te nastojati da se postigne izvrsnost u ekološkoj učinkovitosti na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, među ostalim, osiguravanjem *odgovarajućih* administrativnih kapaciteta i kapaciteta za osiguravanje usklađenosti, kako je utvrđeno u redovitom Pregledu aktivnosti u području okoliša, te jačati suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša;

Izmjena

(a) osigurati djelotvornu i učinkovitu provedbu zakonodavstva Unije o okolišu i klimi te nastojati da se postigne izvrsnost u ekološkoj učinkovitosti na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, među ostalim, osiguravanjem *dodatnih* administrativnih kapaciteta i kapaciteta za osiguravanje usklađenosti *za lokalne uprave kako bi one mogle usvojiti svoje vlastite ciljeve i akcijske planove*, kako je utvrđeno u redovitom Pregledu aktivnosti u području okoliša, te jačati *djelovanja u suzbijanju* kaznenih djela protiv okoliša *i neusklađenosti, istodobno osiguravajući odgovarajuće resurse u relevantnim odjelima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini*;

Amandman 31

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) osigurati provedbu i izvršenje svih relevantnih propisa Unije u području okoliša, uz sustavno praćenje postupaka zbog povrede obveze, među ostalim osiguravanjem odgovarajućih finansijskih sredstava i ljudskih resursa za tu svrhu na razini Unije i nacionalnoj razini;

Amandman 32

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

- uključivanjem prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. u sve relevantne strategije, zakonodavne i nezakonodavne inicijative, programe, ulaganja i projekte na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini tako da oni i njihova provedba ne **naštete** nijednom od prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2.,

Izmjena

- uključivanjem prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. u sve relevantne strategije, zakonodavne i nezakonodavne inicijative, programe, ulaganja i projekte na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini tako da oni i njihova provedba **udovoljavaju potrebama i ne nanose značajnu štetu** nijednom od prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2.,

Amandman 33

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

- ostvarenjem najveće moguće koristi od provedbe direktivâ 2014/52/EU³³ i 2001/42/EZ³⁴ Europskog parlamenta i Vijeća;

Izmjena

- ostvarenjem najveće moguće koristi od provedbe direktivâ 2014/52/EU³³ i 2001/42/EZ³⁴ Europskog parlamenta i Vijeća, **u pogledu planiranja infrastrukture povezane s prometom;**

³³ Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (Tekst značajan za EGP); SL L 124, 25.4.2014., str. 1.–18.

³⁴ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš, SL L 197, 21.7.2001.

³³ Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (Tekst značajan za EGP); SL L 124, 25.4.2014., str. 1.–18.

³⁴ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš, SL L 197, 21.7.2001.

Amandman 34

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

- pažljivim obraćanjem pozornosti na sinergije i potencijalne kompromise između gospodarskih, ekoloških i socijalnih ciljeva kako bi se osiguralo održivo ispunjavanje potreba građana u pogledu prehrane, stanovanja i mobilnosti tako da nitko **nije zapostavljen**,

Izmjena

- pažljivim obraćanjem pozornosti na sinergije i **sustavno ocjenjivanje potencijalnih kompromisa** između gospodarskih, ekoloških i socijalnih ciljeva kako bi se osiguralo održivo ispunjavanje potreba građana u pogledu prehrane, stanovanja, **dobrobiti te čistog i intermodalnog prijevoza kao i pametne i dostupne** mobilnosti tako da nitko **i nijedna regija ne budu zapostavljeni i da se ostvari gospodarski prosperitet te istodobno očuva konkurentnost Unije**;

Amandman 35

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- **izradom smjernica za lokalne i regionalne vlasti i promicanjem donošenja dobrovoljnih ciljeva i planova, čime će se pomoći pri provedbi Osmog programa djelovanja za okoliš i zakonodavstva o okolišu općenito te istodobno omogućiti određenu fleksibilnost kako bi se uzele u obzir lokalne i regionalne potrebe, kapaciteti, znanje i stručnost;**

Amandman 36

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

- redovitim evaluacijama postojećih politika i pripremom procjena učinka novih inicijativa na temelju opsežnog

Izmjena

- redovitim evaluacijama postojećih politika i pripremom procjena učinka novih inicijativa na temelju opsežnog

savjetovanja nakon postupaka koji su odgovorni, uključivi, dobro utemeljeni i jednostavnji za provedbu te u kojima se uzimaju u obzir ***predviđeni*** utjecaji na okoliš i klimu;

savjetovanja nakon postupaka koji su odgovorni, uključivi, dobro utemeljeni i jednostavnji za provedbu te u kojima se uzimaju u obzir utjecaji na okoliš, ***kao što su gubitak bioraznolikosti, onečišćenje zraka, vode i tla ili iskorištavanje resursa,*** i klimu;

Amandman 37

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– *redovitim ocjenama svih politika Unije i uključivanjem prioritetnih tematskih ciljeva u sektoralne politike kako bi se utvrdile nedosljednosti između politika Unije i ciljeva politike ovog Programa djelovanja za okoliš kako bi se, uzimajući u obzir specifičnosti različitih sektora, osigurala usklađenost, dosljednost i postizanje tih ciljeva*

Amandman 38

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) *djelotvorno integrirati pitanja ekološke i klimatske održivosti u europski semestar gospodarskog upravljanja, uključujući nacionalne programe reformi te nacionalne planove oporavka i otpornosti;*

(c) *započeti s radom na stvaranju klimatskog pokazatelja kako bi se procijenila neusklađenost između strukture proračuna država članica i scenarija usklađenog s Pariškim sporazumom, čime bi se osigurala okolišna, socijalna i gospodarska održivost za svaki od njihovih nacionalnih proračuna ne dovodeći u pitanje izvornu svrhu europskog semestra;*

Amandman 39

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(da) poticati razvoj pametnih sustava s pomoću posebnog okvira politike za održive proizvode, koji može postati dio kružnog gospodarstva, jačanjem ponovne upotrebe otpadnih materijala koji se smatraju resursom u prometnom i turističkom sektoru, kao što su metal, plastika i druge vrste materijala;

Amandman 40

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(e) postupno ukidati poticaje štetne za okoliš na razini Unije i na nacionalnoj razini, ostvarivati najveću moguću korist od instrumenata koji se temelje na tržištu i zelenih proračunskih instrumenata, uključujući one koji su potrebni za osiguravanje socijalno pravedne tranzicije, te podupirati poduzeća i druge dionike u razvoju standardizirane prakse za računovodstvo prirodnoga kapitala;

(e) jačati poticaje koji su pozitivni za okoliš i postupno ukidati poticaje štetne za okoliš na razini Unije i na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, osigurati tehnološku neutralnost, ostvarivati najveću moguću korist od instrumenata koji se temelje na tržištu i zelenih proračunskih instrumenata, uključujući one koji su potrebni za osiguravanje socijalno pravedne tranzicije, uzimajući u obzir različita polazišta i strukture izvora energije u državama članicama te podupirati poduzeća i druge dionike u razvoju standardizirane prakse za računovodstvo prirodnoga kapitala;

Amandman 41

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(f) osiguravati da se politike i djelovanje u području okoliša temelje na

(f) osiguravati da se politike i djelovanje u području okoliša temelje na

najboljim dostupnim znanstvenim saznanjima te jačati baze znanja o okolišu i povećavati njihovu upotrebu, među ostalim kroz istraživanja, inovacije, poticanje zelenih vještina i daljnje jačanje računovodstva okoliša i ekosustava;

najboljim dostupnim znanstvenim saznanjima te jačati baze znanja o okolišu i povećavati njihovu upotrebu, među ostalim kroz istraživanja, inovacije, poticanje zelenih vještina, *suradnju s civilnim društvom, boljim iskorištavanjem otvorenih znanosti, uzimajući u obzir socijalnu dimenziju tranzicije na kružno gospodarstvo u prometnom i turističkom sektoru, među ostalim usavršavanjem i prekvalifikacijom radne snage, potrebu za odgovarajućim informacijama za optimalne potrošačke odluke uzimajući u obzir rodne specifičnosti, te daljnje jačanje računovodstva okoliša i ekosustava;*

Amandman 42

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka g

Tekst koji je predložila Komisija

(g) iskorištavati potencijal digitalnih i *podatkovnih tehnologija za potporu politici u području* okoliša uz svođenje njihova ekološkog otiska **na najmanju moguću mjeru**;

Izmjena

(g) iskorištavati potencijal digitalnih *tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju potaknutu ljudskim djelovanjem, povezanu i automatiziranu mobilnost i podatkovne tehnologije*, kako bi se podržala politika zaštite okoliša, **kao i prijelaz na održivu i pametnu mobilnost**, uz istodobno smanjenje njihova ekološkog otiska, *posebno optimizacijom tehnologija za obradu podataka, uz istodobno osiguravanje transparentnosti te dostupnosti i sigurnosti tih podataka*;

Amandman 43

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h

Tekst koji je predložila Komisija

(h) u potpunosti iskorištavati prirodna rješenja i socijalne inovacije;

Izmjena

(h) u potpunosti iskorištavati prirodna rješenja i socijalne inovacije, **među ostalim poticanjem upotrebe niskougljičnih i**

održivih alternativnih goriva te ulaganjem u zaštitu i obnovu biološke raznolikosti u skladu s ciljevima financiranja utvrđenima u strategiji EU-a za biološku raznolikost;

Amandman 44

Prijedlog odluke Članak 3. – stavak 1. – točka j

Tekst koji je predložila Komisija

(j) objavljivati podatke i dokaze povezane s provedbom Osmog programa djelovanja za okoliš i osigurati da budu lako dostupni, ne dovodeći u pitanje odredbe o povjerljivosti u zakonodavstvu u određenom području;

Izmjena

(j) objavljivati podatke, *pokazatelje* i dokaze povezane s provedbom Osmog programa djelovanja za okoliš i osigurati da budu lako dostupni i ocjenjivi, *po mogućnosti u jedinstvenom repozitoriju*, ne dovodeći u pitanje odredbe o povjerljivosti u zakonodavstvu u određenom području;

Amandman 45

Prijedlog odluke Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

– suradnje s partnerskim zemljama u vezi s djelovanjem u području klime i okoliša, poticanja i potpore partnerskim zemljama radi donošenja i provedbe pravila u tim područjima koja su jednakom ambiciozna kao pravila Unije te osiguravanja da svi proizvodi koji se stavljam na tržište Unije budu u potpunosti u skladu s odgovarajućim zahtjevima Unije **uskladenima** s međunarodnim obvezama Unije,

Izmjena

– suradnje s partnerskim zemljama u vezi s djelovanjem u području klime i okoliša, poticanja i potpore partnerskim zemljama radi donošenja i provedbe pravila u tim područjima koja su jednakom ambiciozna kao pravila Unije te osiguravanja da svi proizvodi koji se stavljam na tržište Unije budu u potpunosti u skladu s odgovarajućim zahtjevima Unije **koji su uskladeni** s međunarodnim obvezama Unije,

Amandman 46

Prijedlog odluke Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- *promicanja usklađenosti poduzeća s dužnom pažnjom kao učinkovitog alata za utvrđivanje, sprečavanje, ublažavanje i uzimanje u obzir utjecaja na okoliš njihovih operacija i globalnih lanaca opskrbe;*

Amandman 47

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 2.

Tekst koji je predložila Komisija

- jačanja suradnje s vladama, poduzećima i civilnim društvom u trećim zemljama i međunarodnim organizacijama radi sklapanja partnerstava i saveza za zaštitu okoliša te promicanja suradnje u području okoliša u skupinama G7 i G20,

Izmjena

- jačanja suradnje s vladama, poduzećima i civilnim društvom u trećim zemljama i međunarodnim organizacijama radi sklapanja partnerstava i saveza za zaštitu okoliša te promicanja suradnje u području okoliša u skupinama G7, G20, *te ostalim međunarodnim forumima, među ostalim Međunarodnoj pomorskoj organizaciji (IMO), Međunarodnoj organizaciji za civilno zrakoplovstvo (ICAO) i Svjetskoj turističkoj organizaciji UN-a (UNWTO),*

Amandman 48

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

- osiguravanja da se financijskom pomoći Unije i država članica trećim zemljama **promiče UN-ov Program** do 2030.

Izmjena

- osiguravanja da se financijskom pomoći Unije i država članica trećim zemljama **promiču svi ciljevi UN-ova Programa** do 2030.

Amandman 49

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš bit će potrebna široka potpora, uključujući građane, socijalne partnere i druge dionike, te će biti potrebno potaknuti suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u urbanim i ruralnim područjima u razvoju i provedbi strategija, politika ili zakonodavstva povezanih s Osmim programom djelovanja za okoliš.

Izmjena

2. Za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš bit će potrebna široka potpora građana, **civilnog društva, poduzeća, socijalnih partnera i drugih dionika, koja se može postići podizanjem svijesti i cjeloživotnim učenjem** te će biti potrebno potaknuti suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u urbanim i ruralnim područjima **kao i u najudaljenijim, obalnim, planinskim i otočnim regijama** u razvoju i provedbi strategija, politika ili zakonodavstva povezanih s Osmim programom djelovanja za okoliš, **među ostalim pomoći tranzicijskih programa kojima se predviđaju konkretne mjere i financiranje kako bi se olakšali i podržali nužni tranzicijski procesi.**

Amandman 50

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Komisija uz potporu Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije redovito procjenjuje i izvješće o napretku Unije i država članica s obzirom na postizanje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2., uzimajući u obzir uvjete koji to omogućavaju, utvrđene u članku 3.

Izmjena

1. Komisija uz potporu Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije **te po potrebi drugih tijela i agencija** redovito **prati**, procjenjuje i izvješće o napretku Unije i država članica s obzirom na postizanje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2., uzimajući u obzir uvjete koji to omogućavaju, utvrđene u članku 3.

Amandman 51

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Procjene iz stavka 1. odražavaju najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja, a temelje se na dostupnim podacima iz država članica i na razini Unije, posebno onima kojima upravljaju Europska agencija za okoliš i Europski statistički sustav. Tim se procjenama ne dovode u pitanje postojeći okviri i praksa za praćenje, izvješćivanje i upravljanje koji obuhvaćaju politiku u području okoliša i klime.

Izmjena

2. Procjene iz stavka 1. odražavaju najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja, a temelje se na dostupnim podacima iz država članica i na razini Unije, posebno onima kojima upravljaju Europska agencija za okoliš i Europski statistički sustav. Tim se procjenama ne dovode u pitanje postojeći okviri i praksa za praćenje, izvješćivanje i upravljanje koji obuhvaćaju politiku u području okoliša i klime *te se ona temelji na pouzdanoj metodologiji kojom se omogućuje mjerjenje napretka.*

Amandman 52

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

3. Europska agencija za okoliš i Europska agencija za kemikalije Komisiji pružaju potporu u unapređenju dostupnosti i relevantnosti podataka i znanja, posebice na sljedeće načine:

Izmjena

3. Europska agencija za okoliš i Europska agencija za kemikalije *te, prema potrebi, druga europska tijela i agencije* Komisiji pružaju potporu u unapređenju dostupnosti i relevantnosti podataka i znanja, posebice na sljedeće načine:

Amandman 53

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) radom na uklanjanju nedostataka u pogledu relevantnih podataka o praćenju;

Izmjena

(b) radom na uklanjanju nedostataka u pogledu relevantnih podataka o praćenju *i procjene upotrebom instrumenata kao što su procjene utjecaja na okoliš i razvojem metoda i instrumenata za kontinuirano međusektorsko praćenje utjecaja i poboljšanje ekološke djelotvornosti;*

Amandman 54

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) izradom sustavnih analiza relevantnih za politiku te doprinošenjem provedbi ciljeva politike na razini Unije i na nacionalnoj razini;

Izmjena

(c) izradom sustavnih analiza relevantnih za politiku te doprinošenjem provedbi ciljeva politike na razini Unije i na nacionalnoj razini, *među ostalim predlaganjem preporuka za poboljšanje napretka u postizanju ciljeva;*

Amandman 55

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) dalnjim unapredivanjem pristupa podacima kroz programe Unije;

Izmjena

(e) dalnjim unapredivanjem *i promicanjem* pristupa podacima kroz programe Unije *te poboljšanjem njihove dostupnosti i interoperabilnosti;*

Amandman 56

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Komisija redovito razmatra potrebe za podacima i znanjem na razini Unije i na nacionalnoj razini, uključujući kapacitete Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije za obavljanje zadaća iz stavka 3.

Izmjena

4. Komisija redovito razmatra potrebe za podacima i znanjem na razini Unije i na nacionalnoj razini, uključujući kapacitete Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije *kao i, prema potrebi, drugih europskih tijela i agencija,* za obavljanje zadaća iz stavka 3. *te osigurava da te agencije imaju dostaone ljudske i financijske resurse za obavljanje dodatnih zadaća.*

Amandman 57

Prijedlog odluke
Članak 5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija do 31. ožujka 2029. provodi evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće s glavnim rezultatima te evaluacije i, ako Komisija to smatra primjerenim, zakonodavnim prijedlogom za sljedeći program djelovanja za okoliš.

Izmjena

Komisija provodi i objavljuje prijelaznu evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije do 31. svibnja 2024. Ona će po potrebi biti osnova za prilagodbu Osmog programa djelovanja za okoliš. Komisija do 31. ožujka 2029. provodi konačnu evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće s glavnim rezultatima i zaključcima te evaluacije, uključujući zapažanja, i, ako Komisija to smatra primjerenim, zakonodavnim prijedlogom za sljedeći program djelovanja za okoliš i to pravodobno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Osmog i Devetog programa djelovanja za okoliš.

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Opći program djelovanja Unije za okoliš do 2030.
Referentni dokumenti	COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	ENVI 11.11.2020
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	TRAN 11.11.2020
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Rovana Plumb 13.11.2020
Datum usvajanja	15.4.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 38 -: 4 0: 6
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Johan Danielsson, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Leila Chaibi, Clare Daly, Maria Grapini, Roman Haider, Jutta Paulus, Marianne Vind

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

38	+
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Gheorghe Falca, Jens Gieseke, Elzbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Barbara Thaler, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Rovana Plumb, Vera Tax, István Ujhelyi, Marianne Vind, Petar Vitanov
The Left	Leila Chaibi, Clare Daly, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz, Jutta Paulus

4	-
ECR	Peter Lundgren, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski

6	0
ID	Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier, Lucia Vuolo
NI	Dorien Rookmaker

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

3.6.2021

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.

(COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))

Izvjestitelj za mišljenje: Pär Holmgren

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Europska komisija predstavila je u prosincu 2019. europski zeleni plan. To je u osnovi EU-ov plan za ostvarenje održivosti našeg gospodarstva, uz istovremeno postizanje klimatske neutralnosti 2050. Pod njegovim su okriljem već objavljene brojne strategije, uključujući strategiju „od polja do stola” i strategiju o bioraznolikosti, a očekuju se i druge. Planira se i nekoliko zakonodavnih inicijativa i preispitivanja u svrhu provedbe ciljeva utvrđenih europskim zelenim planom, a nekoliko ih je već u tijeku.

Europski zeleni plan predstavlja promjenu paradigme u pogledu oblikovanja politika, budući da mu je cilj povezati sve aktivnosti Unije s postizanjem klimatske neutralnosti i održivog razvoja, uz istovremenu transformaciju našeg gospodarstva iz linearne u kružnu. Jedna od posljedica tog novog konteksta jest da se Osmi program djelovanja za okoliš po svojoj naravi razlikuje od svojeg prethodnika, koji je sadržavao popise ciljeva i mjera. Za razliku od njega, Osmim programom djelovanja za okoliš utvrđuje se odgovornost za europski zeleni plan i ciljeve održivog razvoja te on postaje središnji instrument za njihovo praćenje. Program će ujedno biti i ključni instrument za suodlučivanje i dugoročni instrument za planiranje politika u području zaštite okoliša i klime do 2030., uz viziju „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” za 2050.

S ciljem borbe protiv uništavanja okoliša i postizanja života unutar granica našeg planeta kao dugoročnog cilja EU-a, Osmim programom djelovanja za okoliš trebalo bi se opredijeliti za prijelaz na održivu ekonomiju dobrobiti na temelju ciljeva održivog razvoja do 2030. Ekonomija dobrobiti podrazumijeva da bi se ekonomija trebala voditi javnim interesima, a ne obrnuto. Prednost se daje onome što je uistinu važno: dobrobiti svih građana, pri čemu se blagostanje kombinira s društvenim napretkom unutar granica planeta, a resursi planeta čuvaju se za buduće generacije i za druge vrste. Prijelaz na ekonomiju dobrobiti zahtijeva pristup upravljanja kojim se ljudi i njihova dobrobit stavljaju u središte oblikovanja politika i donošenja odluka.

Tematski prioritetni ciljevi koje je odredila Komisija moraju biti konkretni, mjerljivi i usklađeni s obvezama europskog zelenog plana, ali ne i ograničeni tim obvezama. Tim ciljevima trebalo bi po potrebi osigurati način za postupno jačanje djelovanja i mjera EU-a u području zaštite okoliša. Tim prioritetnim ciljevima također bi trebali biti obuhvaćeni posebni doprinosi posebnih područja politika kao što su obnova prirode, trgovina, poljoprivreda i tlo, upravljanje ribarstvom, gospodarenje šumama i kružno gospodarstvo. Da bi se to postiglo, mora se dokazati usklađenost cjelokupnog postojećeg zakonodavstva i novih inicijativa s prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš, načelom opreznosti i načelom da onečišćivač plaća, kao i njihov aktivni doprinos ostvarenju ciljeva održivog razvoja, te se mora dokazati da su u obzir uzeti troškovi nedjelovanja. U okviru postupka donošenja bolje regulative potrebno je načelo „vođenja održivošću”.

Osmim programom djelovanja za okoliš mora se osigurati da se prednost dâ praćenju „sustavne transformacije”, što uključuje obvezu da se utvrde slučajevi ovisnosti o sustavu kojima se blokira napredak u pogledu europskog zelenog plana te da se na takve slučajeve odgovori, kao i obvezu da se utvrde rješenja i da se ona uključe u politike. U slučaju poljoprivredne politike to posebno uključuje cilj prijelaza na holistički pristup prehrambenom sustavu. Nedovoljan napredak ili nedovoljno praćenje trebali bi potaknuti donošenje novog zakonodavstva ili reformu postojećeg, kao i uspostavu finansijskih poticaja i kazni utemeljenih na načelu da onečišćivač plaća. Nedovoljan napredak ili regresija također bi trebali dovesti do promjena u upravljanju kako bi se zajamčila usklađenost i provedba politikâ.

Politike Unije u području okoliša moraju biti znanstveno utemeljene. Stoga je ključno ulagati u razvoj baze znanstvenih znanja o granicama planeta, kao i o načinima za utvrđivanje i mjerjenje učinaka povratnih sprega, prijelomnih točaka, neusklađenosti politika i učinaka ovisnosti. Bez toga će tvrdnje da su politike u granicama planeta ostati nepotkrijepljene. Preispitivanjem u sredini programskog razdoblja ocijenit će se napredak u pogledu prioritetnih ciljeva te će se daljnje znanje u tom području ugraditi u okvir za praćenje programa i poslužiti kao izvor informacija za razvoj zelenog plana II.

Uspješno ostvarenje ciljeva europskog zelenog plana predmet je interesa svih institucija EU-a te bi sve one trebale sudjelovati u upravljanju Osmim programom djelovanja za okoliš, redovito raspravljati o napretku i preprekama koje stoje na putu napretku u njegovoj provedbi te zajednički po potrebi utvrđivati dodatne mjere. U skladu sa svojim nazivom, taj program djelovanja ne može se svesti samo na mehanizam za praćenje i informiranje, već mora biti mehanizam okrenut budućnosti kojim se također utvrđuju rješenja i potiču promjene.

AMANDMANI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

Amandman 1

**Prijedlog odluke
Uvodna izjava 3.**

Tekst koji je predložila Komisija

(3) Komisija je evaluacijom Sedmog programa djelovanja za okoliš²⁴ ustanovila da su njegova vizija do 2050. i prioritetni ciljevi još uvijek valjani; da je pomogao u omogućivanju predvidljivijeg, bržeg i bolje koordiniranog djelovanja u politici u području okoliša; te da su njegova struktura i poticajni okvir pomogli u stvaranju sinergija, zahvaljujući čemu je politika u području okoliša postala djelotvornija i učinkovitija. Nadalje, evaluacijom je utvrđeno da je Sedmi program djelovanja za okoliš prethodnik Programa Ujedinjenih naroda do 2030. utoliko što inzistira na tome da gospodarski rast i socijalna dobrobit ovise o zdravoj bazi prirodnih resursa te da je olakšao postizanje ciljeva održivog razvoja. Ujedno je Uniji omogućio da na globalnoj sceni nastupa jednoglasno kad je riječ o pitanjima u području klime i okoliša. U svojoj evaluaciji Sedmog programa djelovanja za okoliš **Komisija je zaključila i da napredak povezan sa zaštitom prirode, zdravstvom i integracijom politika nije dovoljan.**

Izmjena

(3) Komisija je evaluacijom Sedmog programa djelovanja za okoliš²⁴ ustanovila da su njegova vizija do 2050. i prioritetni ciljevi još uvijek valjani; da je pomogao u omogućivanju predvidljivijeg, bržeg i bolje koordiniranog djelovanja u politici u području okoliša; te da su njegova struktura i poticajni okvir pomogli u stvaranju sinergija, zahvaljujući čemu je politika u području okoliša postala djelotvornija i učinkovitija. Nadalje, evaluacijom je utvrđeno da je Sedmi program djelovanja za okoliš prethodnik Programa Ujedinjenih naroda do 2030. utoliko što inzistira na tome da gospodarski rast i socijalna dobrobit ovise o zdravoj bazi prirodnih resursa te da je olakšao postizanje ciljeva održivog razvoja. Ujedno je Uniji omogućio da na globalnoj sceni nastupa jednoglasno kad je riječ o pitanjima u području klime i okoliša.

Unatoč napretku postignutom u gotovo svih 17 ciljeva održivog razvoja na temelju podataka iz proteklih pet godina, Komisija je u svojoj evaluaciji Sedmog programa djelovanja za okoliš utvrdila da nije ostvaren dovoljan napredak u pogledu zaštite prirode, zdravlja i integracije politika te je naglasila da su potrebni daljnji napor i za postizanje ciljeva energetske učinkovitosti kako bi se ostvario cilj zaustavljanja gubitka biološke raznolikosti do 2020. i obnovio potencijal ekosustava.

²⁴ COM(2019) 233 final.

²⁴ COM(2019)0233.

Amandman 2

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Evropska komisija odgovorila je na izazove utvrđene u SOER-u 2020. donošenjem evropskog zelenog plana²⁵: **nove strategije** rasta za paralelnu zelenu i digitalnu tranziciju, čiji je cilj **da Unija postane u** pravedno i prosperitetno društvo s konkurentnim, klimatski neutralnim i resursno učinkovitim gospodarstvom. Uredbom (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća²⁶ u pravo EU-a ugrađuje se cilj da Unija do 2050. postane klimatski neutralna.

Izmjena

(5) Evropska komisija odgovorila je na izazove utvrđene u SOER-u 2020. donošenjem evropskog zelenog plana, **a to je nova strategija** rasta za paralelnu zelenu i digitalnu tranziciju, čiji je cilj **omogućiti Uniji da postane** pravedno i prosperitetno društvo s konkurentnim, klimatski neutralnim i resursno učinkovitim gospodarstvom **kako bi osigurala zaštitu i očuvanje prirodnih resursa u Uniji te zaštitila zdravlje i dobrobit sadašnjih i budućih generacija od rizika i učinaka povezanih s okolišem**. Komisija je donijela i niz novih strateških inicijativa, kao što je novi akcijski plan za kružno gospodarstvo za čistu i konkurentnu Europu, Strategiju o bioraznolikosti do 2030. i Strategiju „od polja do stola“. Uredbom (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća²⁶ u pravo EU-a ugrađuje se cilj da Unija do 2050. postane klimatski neutralna, **a programom rada Komisije za 2021. dodatno se uvode relevantne inicijative, uključujući zakonodavne, koje se odnose na zaštitu i obnovu prirodnog kapitala EU-a**.

²⁵ COM(2019) **640 final**.

²⁶ COM(2020) **80 final**.

²⁵ COM(2019) **0640**.

²⁶ COM(2020) **0080**.

Amandman 3

Prijedlog odluke Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) Na evropskom zelenom planu temelji se plan oporavka Next Generation EU, kojim se promiču ulaganja u glavne **zelene sektore** potrebne za izgradnju otpornosti, ostvarivanje rasta i otvaranje radnih mjeseta za pravedno i uključivo društvo. Mechanizam za oporavak i otpornost, koji će zajedno s proračunom

Izmjena

(6) Na evropskom zelenom planu temelji se plan oporavka Next Generation EU, kojim se promiču ulaganja u glavne **održive aktivnosti** potrebne za izgradnju otpornosti, ostvarivanje rasta i otvaranje radnih mjeseta za pravedno i uključivo društvo. Mechanizam za oporavak i otpornost, koji će zajedno s proračunom

Unije za razdoblje 2021.–2027. pokretati gospodarski oporavak Unije od krize uzrokovane koronavirusom, također se temelji na prioritetnim ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu. Nadalje, u svim inicijativama u okviru plana oporavka Next Generation EU trebalo bi se poštovati načelo nenanošenja štete iz europskog zelenog plana.

Unije za razdoblje 2021.–2027. pokretati gospodarski oporavak Unije od krize uzrokovane koronavirusom, također se temelji na prioritetnim ciljevima utvrđenima u europskom zelenom planu. Nadalje, u svim inicijativama u okviru plana oporavka Next Generation EU trebalo bi se poštovati načelo nenanošenja štete iz europskog zelenog plana.

Amandman 4

Prijedlog odluke Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) Programi djelovanja za okoliš **okosnica** su razvoja politike EU-a u području okoliša od sedamdesetih godina 20. stoljeća. Sedmi program djelovanja za okoliš završava 31. prosinca 2020., a u njegovu članku 4. stavku 3. od Komisije se zahtijeva da, prema potrebi, iznese prijedlog za Osmi program djelovanja za okoliš pravovremeno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog i Osmog programa djelovanja za okoliš. U europskom zelenom planu najavljeno je donošenje novog programa djelovanja za okoliš.

Izmjena

(7) Programi djelovanja za okoliš **uspješna** su **okosnica** razvoja politike EU-a u području okoliša od sedamdesetih godina 20. stoljeća. Sedmi program djelovanja za okoliš završava 31. prosinca 2020., a u njegovu članku 4. stavku 3. od Komisije se zahtijeva da, prema potrebi, iznese prijedlog za Osmi program djelovanja za okoliš pravovremeno kako bi se izbjegao prekid kontinuiteta između Sedmog i Osmog programa djelovanja za okoliš. U europskom zelenom planu najavljeno je donošenje novog programa djelovanja za okoliš.

Amandman 5

Prijedlog odluke Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

(8) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi poduprijeti ciljeve **djelovanja u području okoliša i klime** iz europskog zelenog plana, u skladu s dugoročnim ciljem „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” do 2050., *koji je već utvrđen u Sedmom programu djelovanja za okoliš*.

Izmjena

(8) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi poduprijeti ciljeve iz europskog zelenog plana u skladu s dugoročnim ciljem „živjeti dobro unutar granica našeg planeta” **najkasnije** do 2050. Trebao bi pridonijeti **provedbi** i ostvarivanju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i

Trebao bi pridonijeti i ostvarivanju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja.

povezanih ciljeva održivog razvoja *i biti u potpunosti usklađen s njima, te istodobno osigurati da nitko ne zaostaje zbog te promjene te da se jamči sigurnost opskrbe hranom*. Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi doprinijeti Unijinoj provedbi novog globalnog okvira za biološku raznolikost kako je dogovoren na konferenciji COP15 u Kunmingu u Kini, te provedbi obveza preuzetih tijekom konferencije COP26 o klimatskim promjenama u Glasgowu.

Amandman 6

Prijedlog odluke Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi ubrzati prelazak na *regenerativno gospodarstvo koje* planetu vraća više nego što od njega uzima. U *regenerativnom modelu rasta prepoznaje* se da dobrobit i blagostanje naših društava ovise o stabilnoj klimi, zdravom okolišu i zdravim ekosustavima koji našim gospodarstvima pružaju siguran prostor za djelovanje. Budući da globalno stanovništvo i potražnja za prirodnim resursima i dalje rastu, gospodarska aktivnost trebala bi se razvijati na način koji ne čini štetu, već naprotiv, zaustavlja klimatske promjene i propadanje okoliša, *smanjuje onečišćenje na najmanju moguću mjeru* i rezultira održavanjem i obogaćivanjem *prirodnog kapitala*, čime se osigurava obilje obnovljivih i neobnovljivih resursa. Stalnim inovacijama, prilagodbom novim izazovima i zajedničkim stvaranjem *regenerativno gospodarstvo* jača otpornost te štiti dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

Izmjena

(9) Osmi program djelovanja za okoliš trebao bi ubrzati prelazak na *resursno učinkovitu, čistu i kružnu prosperitetnu bioekonomiju dobrobiti, na pravedan i uključiv način, uz zaštitu, očuvanje, i obnavljanje bioloških resursa te jačanje prirodnog kapitala Unije, kao i zaštitu zdravlja i dobrobiti građana od rizika i učinaka povezanih s okolišem*. Na taj bi način Osmi program djelovanja za okoliš trebao doprinijeti regenerativnoj ekonomiji dobrobiti koja planetu vraća više nego što od njega uzima, *što bi trebalo dovesti do boljeg stanja prirode i boljeg funkcioniranja ekosustava na kopnu i moru te do obvezivanja na održivo upravljanje i ulaganja u obnovu kako bi se sljedećim generacijama omogućilo da naslijede svijet u boljem stanju*. U regenerativnoj i održivoj ekonomiji, dobrobiti, vođenoj javnim interesima, trebalo bi se uvidati da dobrobit i blagostanje naših društava ovise o stabilnoj klimi, zdravom okolišu i zdravim ekosustavima koji našim gospodarstvima pružaju siguran prostor za djelovanje *unutar granica planeta*. Budući da globalno stanovništvo i potražnja za

prirodnim resursima ***u linearnim ekonomijama*** i dalje rastu, gospodarska aktivnost trebala bi se razvijati na način koji ne čini štetu, već naprotiv, zaustavlja klimatske promjene i propadanje okoliša, ***staje na kraj onečišćenju*** i rezultira održavanjem i obogaćivanjem ***resursa i bioraznolikosti***, čime se osigurava obilje ***i kružna upotreba*** obnovljivih i neobnovljivih resursa ***i na taj način omogućuje očuvanje našeg okoliša, zemlje i poljoprivrede.*** Stalnim ***tehnološkim i društvenim*** inovacijama, ***istraživanjem, prilagodbom novim izazovima i zajedničkim stvaranjem regenerativna i održiva ekonomija dobrobiti*** jača otpornost, ***poboljšava stanje prirode koju ostavljamo sljedećim generacijama*** te štiti dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

Amandman 7

Prijedlog odluke Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

(10) U Osmom programu djelovanja za okoliš trebali bi biti utvrđeni tematski prioritetni ciljevi u područjima klimatske neutralnosti, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite i obnove bioraznolikosti, kružnoga gospodarstva, ambicije nulte stope onečišćenja i smanjenja pritisaka na okoliš uslijed proizvodnje i potrošnje. Nadalje, trebali bi se utvrditi uvjeti koji omogućavaju postizanje dugoročnih i tematskih prioritetnih ciljeva za sve uključene dionike.

Izmjena

(10) U Osmom programu djelovanja za okoliš trebali bi biti utvrđeni tematski prioritetni ciljevi u područjima klimatske neutralnosti, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite, ***očuvanja*** i obnove bioraznolikosti ***i tla***, kružnoga gospodarstva, ambicije nulte stope onečišćenja i smanjenja pritisaka na okoliš uslijed proizvodnje i potrošnje. Nadalje, trebali bi se utvrditi ***djelovanja i*** uvjeti koji omogućavaju postizanje dugoročnih i tematskih prioritetnih ciljeva za sve uključene dionike, ***kao i utvrditi djelovanja koja su potrebna kako bi se ti uvjeti postigli, uzimajući u obzir i postignuća Unije u posljednjih nekoliko desetljeća.***

Amandman 8

Prijedlog odluke Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

(11) Budući da je politika u području okoliša vrlo decentralizirana, mjere za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš trebalo bi poduzeti na različitim razinama upravljanja, to jest na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, sa pristupom višerazinskom upravljanju koji se temelji na suradnji. Trebalо bi ojačati integrirani pristup razvoju i provedbi politika kako bi se ostvarile najveće moguće sinergije između gospodarskih, ekoloških i socijalnih ciljeva, uz *obraćanje posebne pozornosti na potencijalne kompromise i potrebe ranjivih skupina*. Nadalje, transparentna suradnja s nedržavnim akterima važna je za osiguravanje uspjeha Osmog programa djelovanja za okoliš i za *postizanje njegovih prioritetnih ciljeva*.

Izmjena

(11) Budući da je politika u području okoliša vrlo decentralizirana, mjere za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš trebalo bi poduzeti na različitim razinama upravljanja, to jest na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, sa pristupom višerazinskom upravljanju koji se temelji na suradnji *i koherentnosti, uz poštovanje nadležnosti utvrđenih u UFEU-u. Provedba, izvršenje i odgovornost neophodni su na svim razinama*. Trebalо bi ojačati integrirani pristup razvoju i provedbi politika kako bi se ostvarile najveće moguće sinergije između gospodarskih, ekoloških i socijalnih ciljeva, uz *sustavno procjenjivanje potencijalnih kompromisa, potreba ranjivih skupina i mogućih rodno uvjetovanih učinaka politika i mjera*. Nadalje, transparentna *i stalna* suradnja s *lokalnim i regionalnim vlastima, kao s nedržavnim akterima, gospodarskim subjektima, uključujući primarne proizvođače, i širom javnošću* važna je za osiguravanje uspjeha Osmog programa djelovanja za okoliš. *Sudjelovanje svih gospodarskih subjekata i proizvođača također će biti ključno za primjenu praktičnih i učinkovitih rješenja u borbi protiv klimatskih promjena^{1.a}*.

1.a Predmet C-57/16 P, ClientEarth protiv Komisije, ECLI:EU:C:2018:660.

Amandman 9

Prijedlog odluke Uvodna izjava 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11a) Program Ujedinjenih naroda za okoliš i OECD-ov globalni forum o okolišu naglasili su da promjene u okolišu utječu na pitanja rodne ravnopravnosti. Rodno diferencirane uloge također uzrokuju različite ranjivosti žena i muškaraca u odnosu na učinke klimatskih promjena, a posljedice klimatskih promjena pogoršavaju rodne nejednakosti^{1.a}. Stoga je za djelovanja i ciljeve povezane s postizanjem prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš potrebna rodna perspektiva, uključujući procjenu učinka planiranih aktivnosti na rodnu ravnopravnost i usmjereno na rodno osviještene politike i rodno osjetljiva djelovanja, kako bi se osiguralo da se ne održavaju rodne nejednakosti. U Osmom programu djelovanja za okoliš prepoznaje se da je rodna ravnopravnost također preduvjet za održivi razvoj i učinkovito upravljanje izazovima u području klime i okoliša.

1a <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9ef701cd-3c76-48a7-8739-eb1fc126ffa7> i https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2017-0403_HR.html

Amandman 10

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 11.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11b) Djelovanje za ostvarenje ciljeva Unije u području okoliša i klime mora se provoditi u sprezi s provedbom europskog stupa socijalnih prava i mora s njome biti u potpunosti uskladeno.

Amandman 11

Prijedlog odluke Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

(12) Poboljšana suradnja s partnerskim zemljama, dobro globalno upravljanje u području okoliša i *sinergije* između unutarnjih i vanjskih politika EU-a ključni su za postizanje ciljeva Unije u području okoliša i klime.

Izmjena

(12) Poboljšana suradnja s partnerskim zemljama, *trgovinska politika koja se temelji na održivosti i visokim standardima proizvodnje, posebno u sektoru hrane i hrane za životinje*, dobro globalno upravljanje u području okoliša *te sinergije i usklađenost* između unutarnjih i vanjskih politika EU-a *kako bi se postigla usklađenost politika za održivi razvoj* ključni su za postizanje ciljeva Unije u području okoliša i klime. *Postizanje tih ciljeva također ovisi o postizanju svih ciljeva održivog razvoja UN-a do 2030.*

Amandman 12

Prijedlog odluke Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

(14) Procjena napretka u postizanju prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš trebala bi odražavati najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja. Trebala bi biti uskladena i ne dovoditi u pitanje alate za praćenje ili upravljanje koji obuhvaćaju određene aspekte politike u području okoliša i klime, posebno Uredbu 1999/2018 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰, Pregled aktivnosti u području okoliša ni alate za praćenje koji se odnose na kružno gospodarstvo, nultu stopu onečišćenja, bioraznolikost, zrak, vodu, tlo, otpad ili bilo koju drugu politiku u području okoliša. Zajedno s drugim alatima koji se upotrebljavaju u Europskom semestru, pri praćenju ciljeva održivog

Izmjena

(14) Procjena napretka u postizanju prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš trebala bi odražavati najnovija kretanja s obzirom na dostupnost i relevantnost podataka i pokazatelja *te bi trebala biti usmjerena na premošćivanje jaza u dostupnosti podataka. Koristeći se sistemskim pristupom*, trebala bi biti uskladena i ne dovoditi u pitanje alate za praćenje ili upravljanje koji obuhvaćaju određene aspekte politike u području okoliša i klime, posebno Uredbu 1999/2018 Europskog parlamenta i Vijeća, Pregled aktivnosti u području okoliša ni alate za praćenje koji se odnose na kružno gospodarstvo, nultu stopu onečišćenja, bioraznolikost, *šumu*, zrak, vodu, tlo, otpad ili bilo koju drugu politiku u

razvoja koje provodi Eurostat i u Komisijinu izvješću o strateškom predviđanju³¹, **bila** bi dio usklađenog i međusobno povezanog skupa alata za praćenje i upravljanje.

području okoliša. Zajedno s drugim alatima koji se upotrebljavaju u Europskom semestru, pri praćenju ciljeva održivog razvoja koje provodi Eurostat i u Komisijinu izvješću o strateškom predviđanju³¹, **ocjena napretka u pogledu prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš trebala** bi **biti** dio **većeg**, usklađenog i međusobno povezanog skupa alata za praćenje i upravljanje **kojim su uz ekološke obuhvaćeni i socijalni te ekonomski čimbenici**.

³⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, SL L 328, 21.12.2018., str. 1.–77.

³¹ COM/2020/**493 final**.

³⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, SL L 328, 21.12.2018., str. 1.–77.

³¹ COM(2020)**0493**.

Amandman 13

Prijedlog odluke Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

(15) Komisija, EEA i druge relevantne agencije trebale bi pristupati podacima i pokazateljima koje države članice dostavljaju u skladu s mjerodavnim pravnim aktima Unije te ih ponovno upotrebljavati. Nadalje, trebali bi se upotrebljavati drugi izvori podataka kao što su satelitski podaci i informacije koje obrađuju Europski program za praćenje Zemlje (Copernicus), Europski informacijski sustav za šumske požare i Europski sustav za upozoravanje na opasnost od poplava ili podatkovne platforme kao što su Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru ili Informacijska platforma za praćenje kemikalija. Primjena modernih digitalnih alata i umjetne inteligencije omogućava djelotvorno upravljanje i analiziranje

Izmjena

(15) Komisija, EEA i druge relevantne agencije trebale bi pristupati podacima i pokazateljima koje države članice dostavljaju u skladu s mjerodavnim pravnim aktima Unije te ih ponovno upotrebljavati. Nadalje, trebali bi se upotrebljavati drugi izvori podataka kao što su satelitski podaci i informacije koje obrađuju Europski program za praćenje Zemlje (Copernicus), Europski informacijski sustav za šumske požare i Europski sustav za upozoravanje na opasnost od poplava ili podatkovne platforme kao što su Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru ili Informacijska platforma za praćenje kemikalija. Primjena modernih digitalnih alata i umjetne inteligencije omogućava djelotvorno **i transparentno** upravljanje i

podataka, čime se smanjuje administrativno opterećenje i unapređuju pravovremenost i kakvoća.

analiziranje podataka, čime se smanjuje administrativno opterećenje i unapređuju pravovremenost i kakvoća.

Amandman 14

Prijedlog odluke Uvodna izjava 17.

Tekst koji je predložila Komisija

(17) Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš EEA i ECHA trebale bi biti opremljene odgovarajućim kapacitetima i dovoljnim resursima kako bi se osigurala dobra, pristupačna i transparentna baza znanja i dokaza za potporu provedbi strateških prioriteta europskog zelenog plana i procjeni napretka u okviru programa.

Izmjena

(17) Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš EEA i ECHA **te države članice** trebale bi biti opremljene odgovarajućim kapacitetima i dovoljnim resursima kako bi se osigurala dobra, pristupačna i transparentna baza znanja i dokaza za potporu provedbi strateških prioriteta europskog zelenog plana i procjeni napretka u okviru programa.

Amandman 15

Prijedlog odluke Uvodna izjava 18.

Tekst koji je predložila Komisija

(18) Kako bi se u obzir uzeli promjenjivi ciljevi politika i ostvareni napredak, Komisija bi Osmi program djelovanja za okoliš trebala evaluirati **2029**.

Izmjena

(18) Kako bi se u obzir uzeli promjenjivi ciljevi politika i ostvareni napredak, Komisija bi Osmi program djelovanja za okoliš trebala evaluirati **prije kraja njezina aktualnog mandata te bi trebala pravovremeno predstaviti prijedlog Devetog programa djelovanja za okoliš kako bi se izbjegao jaz između Osmog i Devetog programa djelovanja za okoliš.**

Amandman 16

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. U ovoj Odluci utvrđuje se opći program djelovanja u području okoliša za razdoblje do 31. prosinca 2030. („Osmi program djelovanja za okoliš“). U njoj su utvrđeni njegovi prioritetni ciljevi, uvjeti koji omogućavaju njihovo postizanje i okvir za mjerjenje jesu li Unija i njezine države članice na dobrom putu da postignu te prioritetne ciljeve.

Izmjena

1. U ovoj Odluci utvrđuje se opći program djelovanja u području okoliša za razdoblje do 31. prosinca 2030. („Osmi program djelovanja za okoliš“). U njoj su utvrđeni njegovi prioritetni ciljevi, uvjeti koji omogućavaju njihovo postizanje i **povezane radnje koje su za to potrebne, kao i** okvir za mjerjenje jesu li Unija i njezine države članice na dobrom putu da postignu te prioritetne ciljeve.

Amandman 17

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Osmim programom djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati pravedan i uključiv prelazak na klimatski neutralno, resursno učinkovito, **čisto** i kružno gospodarstvo te se **potvrđuju ciljevi** u području okoliša i klime iz europskog zelenog plana i povezanih inicijativa.

Izmjena

2. Osmim programom djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati pravedan, **održiv** i uključiv prelazak na **održivo** klimatski neutralno, resursno učinkovito, **otporno** i kružno gospodarstvo, te se **nastoji, među ostalim ciljevima Unije, zaštiti, obnoviti, ojačati i unaprijediti kvaliteta okoliša, zaustaviti i poništiti gubitak bioraznolikosti te rješavati pitanje propadanja ekosustava. Podupire i jača integriranu politiku i pristup provedbi te podržava i temelji se na ciljevima u području okoliša i klime iz europskog zelenog plana i povezanih inicijativa, uz priznavanje učinaka prijašnjih i trenutačnih napora Unije u cilju održivijeg te klimatski i ekološki prihvatljivog gospodarstva.**

Amandman 18

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Osmi program djelovanja za okoliš **temelj je za postizanje** ciljeva u području okoliša i klime utvrđenih na temelju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja, *a* njegov okvir za praćenje **ekološki je** i **klimatski dio** rada **EU-a** na mjerenu napretka u postizanju **veće** održivosti, uključujući klimatsku neutralnost i resursnu učinkovitost, dobrobit i otpornost.

Izmjena

3. Osmi program djelovanja za okoliš **doprinosi postizanju** ciljeva u području okoliša i klime utvrđenih na temelju Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i povezanih ciljeva održivog razvoja, *i* **multilateralnih sporazuma u području okoliša, kao što su konvencije iz Rija i Pariški sporazum.** Njegov okvir za praćenje **doprinosi ekološkom i klimatskom dijelu** rada **Unije** na mjerenu napretka u postizanju održivosti, uključujući klimatsku neutralnost i resursnu učinkovitost, dobrobit i otpornost, **te zaustavljanju gubitka bioraznolikosti.**

Amandman 19

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava dugoročni prioritetni cilj **za** 2050. **da** građani žive dobro unutar granica planeta u regenerativnom **gospodarstvu** u kojem se ništa ne gubi, koje ima nultu neto stopu emisija stakleničkih plinova i u kojem **gospodarski rast nije povezan** s upotrebom resursa i uništavanjem okoliša. U takvim uvjetima povećava se dobrobit **gradana** na temelju zdravog okoliša, **bioraznolikost raste i sve je stabilnija**, a **prirodni se kapital štiti, obnavlja i cijeni tako da se** jača otpornost na klimatske promjene i druge rizike za okoliš. Unija određuje dinamiku osiguravanja blagostanja sadašnjih i budućih generacija diljem svijeta.

Izmjena

1. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava dugoročni prioritetni cilj **da najkasnije do** 2050. građani žive dobro unutar granica planeta u regenerativnom *i kružnom biogospodarstvu* u kojem se ništa ne gubi, koje ima nultu neto stopu emisija stakleničkih plinova i u kojem **gospodarska aktivnost nije povezana** s upotrebom resursa i uništavanjem okoliša, **u apsolutnom smislu, a klimatska neutralnost se postiže, između ostalog jačim ponorima ugljika te održivim kružnim gospodarstvom i inovacijama.** U takvim uvjetima povećava se dobrobit **sadašnjih i budućih generacija** na temelju zdravog okoliša **u kojem bioraznolikost raste, a priroda se štiti, čuva i obnavlja te je** jača otpornost na klimatske promjene, **prirodne nepogode** i druge rizike za okoliš. Unija određuje dinamiku osiguravanja

blagostanja sadašnjih i budućih generacija diljem svijeta.

Amandman 20

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava sljedećih šest tematskih prioritetnih ciljeva:

Izmjena

(Ne odnosi se na hrvatsku verziju.)

Amandman 21

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) nepovratno i postupno smanjivanje emisija stakleničkih plinova te povećavanje uklanjanja prirodnim i drugim ponorima u Uniji radi postizanja cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. i postizanja klimatske neutralnosti do 2050., kako je utvrđeno u Uredbi (EU) .../...³²;

Izmjena

(a) nepovratno, *stalno* i postupno smanjivanje emisija stakleničkih plinova te, *među ostalim mjerama*, povećavanje uklanjanja prirodnim i drugim ponorima u Uniji radi postizanja cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. i postizanja klimatske neutralnosti do 2050., kako je utvrđeno u Uredbi (EU) .../...32;

³² COM/2020/80 *final*.

³² COM(2020)0080.

Amandman 22

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) stalni napredak u *unapređenju* kapaciteta za prilagodbu, jačanju otpornosti i smanjenju osjetljivosti na klimatske

Izmjena

(b) stalni napredak u *primjeni rješenja koja se temelje na ekosustavima, uz zadržavanje i unapređenje* kapaciteta za

promjene;

prilagodbu, jačanju otpornosti i smanjenju osjetljivosti *poljoprivrede i prehrambenih sustava, gospodarstva i prirode* na klimatske promjene, *uz istodobno stavljanje dostatnog naglaska na socijalnu dimenziju tranzicije*;

Amandman 23

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) napredak u provedbi *modela regenerativnog rasta koji* planetu daje više nego što od njega uzima, *odvajanje gospodarskog rasta od upotrebe resursa i uništavanja okoliša te ubrzavanje* prelaska na kružno gospodarstvo;

Izmjena

(c) napredak u provedbi regenerativnog *i prosperitetnog gospodarstva dobrobiti koje* planetu daje više nego što od njega uzima, *jačanje prirodnog kapitala, a da pritom nitko ne zaostaje te postizanje potpunog* prelaska na *održivo kružno gospodarstvo, ponajprije učinkovitijom upotreboom resursa, kombiniranje ideje blagostanja s mogućnošću društvenog napretka u granicama planeta*;

1a Llena-Nozal, A., N. Martin and F. Murtin (2019), "The economy of well-being: Creating opportunities for people's well-being and economic growth" (Ekonomija dobrobiti: stvaranje prilika za dobrobit ljudi i ekonomski rast), OECD Statistics Working Papers, No. 2019/02, OECD Publishing, Paris,
[*https://doi.org/10.1787/498e9bc7-en.*](https://doi.org/10.1787/498e9bc7-en)

Amandman 24

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) rad na ostvarenju ambicija nulte stope onečišćenja za netoksičan okoliš, uključujući zrak, vodu i tlo, te zaštitu

Izmjena

(d) rad na ostvarenju ambicija nulte stope onečišćenja za netoksičan okoliš, uključujući zrak, vodu i tlo, te zaštitu

zdravlja i dobrobiti *građana* s obzirom na rizike i utjecaje povezane s okolišem;

zdravlja i dobrobiti *sadašnjih i budućih generacija* s obzirom na rizike i *negativne* utjecaje povezane s okolišem;

Amandman 25

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) zaštitu, očuvanje i obnovu bioraznolikosti te *jačanje prirodnoga kapitala*, posebno zraka, vode, tla, šuma, slatke vode, močvarnih područja i morskih ekosustava;

Izmjena

(e) zaštitu, očuvanje i obnovu bioraznolikosti te *poboljšanje okoliša*, posebno zraka, vode, tla, *ekosustava poput šuma, slatke vode, močvarnih područja, obalnih* i morskih ekosustava;

Amandman 26

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

(f) promicanje održivosti s obzirom na okoliš i ublažavanje glavnih izazova u području okoliša i klime povezanih s proizvodnjom i potrošnjom, posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti i *prehrambenog* sustava.

Izmjena

(f) promicanje održivosti s obzirom na okoliš i ublažavanje glavnih izazova u području okoliša i klime povezanih s proizvodnjom i potrošnjom, posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti, *međunarodne trgovine te prehrambenih* sustava i lanaca opskrbe, uključujući poljoprivredu.

Amandman 27

Prijedlog odluke

Članak 2. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. *Tematskim prioritetnim ciljevima utvrđenima u stavku 2. također se uzimaju*

u obzir ciljevi i mjere koji proizlaze iz strategija povezanih s europskim zelenim planom, kao i sve zakonodavne mjere kojima se doprinosi ostvarenju tih ciljeva.

Amandman 28

Prijedlog odluke

Članak 3. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva programa

Izmjena

Uvjeti koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva programa *i mjere potrebne za njihovo ispunjavanje*

Amandman 29

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – uvodnji dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš **bit će potrebno:**

Izmjena

1. Za postizanje prioritetnih ciljeva Osmog programa djelovanja za okoliš **Europska komisija, države članice, lokalne i regionalne vlasti i relevantni dionici po potrebi moraju sljedeće:**

Amandman 30

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) osigurati djelotvornu i učinkovitu provedbu zakonodavstva Unije o okolišu i klimi te nastojati da se postigne izvrsnost u ekološkoj učinkovitosti na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, među ostalim, osiguravanjem **odgovarajućih** administrativnih kapaciteta

Izmjena

(a) osigurati djelotvornu i učinkovitu provedbu zakonodavstva Unije o okolišu i klimi, **sprječiti štetu prirodne baštine Unije**, te nastojati da se postigne izvrsnost u ekološkoj učinkovitosti na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, među ostalim, osiguravanjem

i kapaciteta za osiguravanje usklađenosti, kako je utvrđeno u redovitom Pregledu aktivnosti u području okoliša, te jačati **suzbijanje** kaznenih djela protiv okoliša;

dodatnih administrativnih kapaciteta i kapaciteta za osiguravanje usklađenosti, kako je utvrđeno u redovitom Pregledu aktivnosti u području okoliša, **kao i unaprijediti poticaje za smanjenje neusklađenosti**, te jačati **odgovore na neusklađenost u području okoliša i poduzimati pravodobne i odvraćajuće mjere protiv** kaznenih djela protiv okoliša;

Amandman 31

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) *osigurati punu provedbu i poštivanje načela predostrožnosti;*

Amandman 32

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— uključivanjem prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. u sve relevantne strategije, zakonodavne i nezakonodavne inicijative, programe, ulaganja i projekte na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini tako da oni i njihova provedba ne naštete **nijednom od prioritetnih ciljeva utvrđenih** u članku 2.,

— uključivanjem prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. u sve relevantne strategije, zakonodavne i nezakonodavne inicijative, programe, ulaganja i projekte na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini tako da oni i njihova provedba ne naštete **i da doprinesu prioritetnim ciljevima utvrđenima** u članku 2.;

Amandman 33

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— *uključivanjem u političke prioritete Unije i godišnje planiranje prelaska na održivo gospodarstvo pri oblikovanju politika i evaluaciji tako što će se osigurati da svi buduće zakonodavne i nezakonodavne inicijative aktivno doprinose postizanju ciljeva održivog razvoja;*

Amandman 34

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 1.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— *redovnim preispitivanjem usklađenosti mjera i politika Unije te proračuna s prioritetnim ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš iz članka 2., kao i nacionalne ili regionalne provedbe prava Unije;*

Amandman 35

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— *pažljivim obraćanjem pozornosti na sinergije i potencijalne kompromise između gospodarskih, ekoloških i socijalnih ciljeva kako bi se osiguralo održivo ispunjavanje potreba građana u pogledu **prehrane, stanovanja** i mobilnosti tako da nitko nije zapostavljen,*

— *sustavnim ocjenjivanjem sinergija i potencijalnih kompromisa između gospodarskih, ekoloških i socijalnih ciljeva za sve inicijative kako bi se osiguralo održivo ispunjavanje potreba građana u pogledu **dobrobiti, uključujući potrebu za cjenovno pristupačnom i zdravom prehranom, sigurnosti opskrbe hranom, kvalitetu vode i zraka, energije, zelene infrastrukture** i mobilnosti tako da nitko nije zapostavljen, uz prepoznavanje činjenice da rodno osviješteni pristup*

mora biti sastavni dio svih politika i mjera na svim razinama kako bi se postigli prioritetni ciljevi;

Amandman 36

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

— *redovitim evaluacijama postojećih politika* i pripremom procjena učinka novih inicijativa na temelju opsežnog savjetovanja nakon postupaka koji su odgovorni, uključivi, dobro utemeljeni i jednostavnii za provedbu te u kojima se uzimaju u obzir predviđeni utjecaji na okoliš i klimu;

Izmjena

— *sustavnim evaluacijama usklađenosti s ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš i europske zelene politike u svim politikama* i pripremom procjena učinka novih inicijativa na temelju opsežnog savjetovanja *sa svim relevantnim akterima, uključujući dionike, te nacionalnim, regionalnim i lokalnim upravama*, nakon postupaka koji su odgovorni, uključivi, dobro utemeljeni i jednostavnii za provedbu te u kojima se uzimaju u obzir predviđeni utjecaji na okoliš i klimu, *te poštije načelo nenanošenja bitne štete*;

Amandman 37

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— *osiguravanjem da se u procjenama učinka potpuno i sustavno uzimaju u obzir, osim socijalnih i ekonomskih učinaka, učinci na okoliš, na primjer učinci na gubitak biološke raznolikosti, uključujući biološku raznolikost u poljoprivredi, onečišćenje i upotrebu resursa;*

Amandman 38

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 4.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— *uključivanjem načela rodne ravnopravnosti kao međusektorskog načela planiranih aktivnosti i inicijativa preko procjena utjecaja na rodnu ravnopravnost i rodno osjetljivih aktivnosti;*

Amandman 39

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 1. – točka b – alineja 4.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— *osiguravanjem potpune usklađenosti inicijativa za postizanje prioritetnih ciljeva s provedbom europskog stupa socijalnih prava;*

Amandman 40

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 1. – točka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) djelotvorno integrirati pitanja ekološke i klimatske održivosti u europski semestar gospodarskog upravljanja, uključujući nacionalne programe reformi te nacionalne planove oporavka i otpornosti;

(c) djelotvorno integrirati ciljeve održivog razvoja i pitanja ekološke i klimatske održivosti u europski semestar gospodarskog upravljanja, uključujući nacionalne programe reformi te nacionalne planove oporavka i otpornosti;

Amandman 41

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 1. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) jačanjem gospodarske održivosti i sigurnosti opskrbe hranom za zajednice koje su najviše pogodene prijelazom na održivo gospodarstvo te pružanjem odgovarajuće i pravedne finansijske potpore ekološkoj tranziciji poljoprivredno-prehrambenih sektora;

Amandman 42

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) mobilizirati održiva ulaganja iz javnih i privatnih izvora, uključujući sredstva i instrumente dostupne u okviru proračuna Unije, putem Europske investicijske banke i na nacionalnoj razini;

Izmjena

(d) mobilizirati održiva ulaganja iz javnih i privatnih izvora, uključujući sredstva i instrumente dostupne u okviru proračuna Unije, putem Europske investicijske banke i na nacionalnoj razini, *u skladu s Unijinom strategijom održivog financiranja, istodobno osiguravajući široku dostupnost finansijskih instrumenata, posebno ruralnim MSP-ovima, malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima te mladim poljoprivrednicima;*

Amandman 43

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) *postupno ukidati poticaje štetne* za okoliš na razini Unije i na nacionalnoj razini, ostvarivati najveću moguću korist od instrumenata koji se temelje na tržištu i zelenih proračunskih instrumenata, *uključujući one koji su potrebni za osiguravanje socijalno pravedne*

Izmjena

(e) *jačati inicijative koje pozitivno djeluju na okoliš, uz istovremeno što ranije postupno ukidanje svih poticaja štetnih* za okoliš na razini Unije i na nacionalnoj, *podnacionalnoj i lokalnoj* razini; ostvarivati najveću moguću korist od instrumenata koji se temelje na tržištu,

tranzicije, te podupirati poduzeća i druge dionike u razvoju standardizirane prakse za računovodstvo prirodnoga kapitala;

zelenih proračunskih instrumenata i plaćanja za usluge ekosustava, osiguravajući socijalno pravednu tranziciju; podupirati pogodene sektore u tranziciji;

Amandman 44

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ea (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ea) jačati mjere protiv nezakonitog iskoriščavanja prirodnih resursa i povećati suradnju s trećim zemljama u vezi sa tim mjerama;

Amandman 45

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(f) osiguravati da se politike i djelovanje u području okoliša temelje na najboljim dostupnim znanstvenim saznanjima te jačati baze znanja o okolišu i povećavati njihovu upotrebu, među ostalim kroz istraživanja, inovacije, poticanje zelenih vještina i daljnje **jačanje računovodstva** okoliša i ekosustava;

(f) osiguravati da se politike i djelovanje u području okoliša temelje na najboljim dostupnim znanstvenim saznanjima, **uključujući procjenama učinka**, te jačati baze znanja o okolišu i povećavati njihovu upotrebu, među ostalim kroz istraživanja, inovacije, poticanje zelenih vještina, **te povećati pristup održivim praksama koje se temelje na istraživanju i znanstvenim inovacijama, suradnju s civilnim društvom i dionicima te** daljnje **jačati računovodstvo** okoliša i ekosustava;

Amandman 46

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka fa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(fa) ispravljati nedostatke u relevantnim skupovima pokazatelja, poput onih koji su povezani sa sustavima proizvodnje i potrošnje, kao i raditi na njihovoj optimizaciji;

Amandman 47

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka g

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(g) iskorištavati potencijal digitalnih i podatkovnih tehnologija za potporu politici **u području okoliša uz svođenje njihova ekološkog otiska na najmanju moguću mjeru**;

*(g) iskorištavati potencijal digitalnih i podatkovnih tehnologija **i osiguravati pristup takvim tehnologijama, uključujući nove tehnologije**, za potporu politici, **među ostalim dostavljanjem podataka i informacija o stanju ekosustava, uz posvećivanje posebne pozornosti primarnim sektorima i ruralnim zajednicama, uz istodobno smanjenje njihova ekološkog otiska te osiguravanje transparentnosti i javne dostupnosti tih podataka** ;*

Amandman 48

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka h

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(h) **u potpunosti iskorištavati prirodna rješenja i socijalne inovacije**;

*(h) **potpunom upotrebom rješenja koja pogoduju bioraznolikosti i temelje se na ekosustavima te društvenim inovacijama, među ostalim poticanjem različitih vrsta suradnje u poljoprivredi i većim ulaganjem u zaštitu i obnovu biološke raznolikosti, uključujući agrobiološku raznolikost**;*

Amandman 49

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ia (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ia) osiguravati puno sudjelovanje primarnih proizvođača, poduzeća te lokalnih i regionalnih vlasti kao i suradnju s njima u svim dimenzijama oblikovanja politika u području okoliša s pomoću suradničkog i višedioničkog pristupa;

Amandman 50

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka j

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(j) objavljivati podatke i dokaze povezane s provedbom Osmog programa djelovanja za okoliš i osigurati da budu lako dostupni, ne dovodeći u pitanje odredbe o povjerljivosti u zakonodavstvu u određenom području;

(j) omogućiti uskladištanje podataka i dokaza povezanih s provedbom Osmog programa djelovanja za okoliš s pravilima o transparentnosti i objavljivati ih i osigurati da su lako dostupni i sveobuhvatni, ne dovodeći u pitanje odredbe o povjerljivosti u zakonodavstvu u određenom području;

Amandman 51

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka ja (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ja) osigurati usklađenost između trgovinske politike Unije i Osmog programa djelovanja za okoliš, uključujući borbu protiv krčenja šuma u trećim zemljama i poštovanje Unijinih standarda zaštite okoliša i sigurnosti hrane;

Amandman 52

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja -1. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— *promicanje sukladnost korporativne dužne pažnje, među ostalim duž poljoprivrednih lanaca opskrbe, s utvrđenim pravnim standardima u pogledu jasnoće, sigurnosti, transparentnosti i jednakosti u globalnom tržišnom natjecanju;*

Amandman 53

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

— suradnje s partnerskim zemljama u vezi s djelovanjem u području klime i okoliša, poticanja i potpore partnerskim zemljama radi donošenja i provedbe pravila u tim područjima koja su jednako ambiciozna kao pravila Unije te osiguravanja da svi proizvodi koji se stavljam na tržište Unije budu u potpunosti u skladu s odgovarajućim zahtjevima Unije usklađenima s međunarodnim obvezama Unije,

— suradnje s partnerskim zemljama u vezi s djelovanjem u području klime i okoliša, poticanja i potpore partnerskim zemljama radi donošenja i provedbe pravila u tim područjima koja su jednako ambiciozna kao pravila Unije te osiguravanja da svi proizvodi koji se stavljam na tržište Unije *ili se izvoze iz Unije* budu u potpunosti u skladu s odgovarajućim zahtjevima Unije usklađenima s međunarodnim obvezama Unije; *u tom kontekstu promicanja postupnog ukidanja pesticida koji više nisu odobreni u EU-u na svjetskoj razini i osiguranja da se opasni pesticidi čija je upotreba zabranjena u EU-u ne izvoze izvan Unije;*

Amandman 54

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 3.

Tekst koji je predložila Komisija

— jačanja provedbe Pariškog sporazuma, Konvencije o biološkoj raznolikosti i drugih multilateralnih sporazuma o okolišu koje su sklopili Unija i njezini partneri, uključujući povećanje transparentnosti i odgovornosti s obzirom na napredak u ispunjavanju obveza preuzetih na temelju tih sporazuma,

Izmjena

— jačanja provedbe Pariškog sporazuma, Konvencije o biološkoj raznolikosti i drugih multilateralnih sporazuma o okolišu koje su sklopili Unija i njezini partneri, uključujući povećanje transparentnosti i odgovornosti s obzirom na napredak u ispunjavanju obveza preuzetih na temelju tih sporazuma *i uključujući u okviru trgovinske politike Unije;*

Amandman 55

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 4.

Tekst koji je predložila Komisija

— jačanja međunarodnog upravljanja u području okoliša uklanjanjem preostalih nedostataka i jačanjem poštovanja i primjene priznatih međunarodnih ekoloških načela,

Izmjena

— jačanja međunarodnog upravljanja u području okoliša uklanjanjem preostalih nedostataka i jačanjem poštovanja i *pravedne* primjene priznatih međunarodnih ekoloških načela *u odgovarajućem vremenskom okviru,*

Amandman 56

Prijedlog odluke

Članak 3. – stavak 1. – točka k – alineja 5.

Tekst koji je predložila Komisija

— osiguravanja da se finansijskom pomoći Unije i država članica trećim zemljama *promiće UN-ov Program* do 2030.

Izmjena

— osiguravanja da se finansijskom pomoći Unije i država članica trećim zemljama *promičeu ciljevi održivog razvoja u UN-ovom Programu* do 2030. *i poštovanje ekoloških standarda EU-a.*

Amandman 57

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. *Za ostvarenje uvjeta koji omogućavaju provedbu i koji su utvrđeni u članku 3. stavku 1. potrebno je poduzeti konkretne mjere. Konkretno, Komisija objavljuje procjene učinka odmah po njihovom dovršenju.*

Amandman 58

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. Za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš bit će potrebna široka potpora, uključujući građane, socijalne partnere i druge dionike, te će biti potrebno potaknuti suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u urbanim i ruralnim područjima u razvoju i provedbi strategija, politika ili zakonodavstva povezanih s Osmim programom djelovanja za okoliš.

2. Za postizanje prioritetnih ciljeva iz Osmog programa djelovanja za okoliš bit će potrebna široka potpora, uključujući građane, **gospodarske dionike**, socijalne partnere i druge dionike, te će biti potrebno **na svakoj razini** potaknuti suradnju nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u urbanim i ruralnim područjima u razvoju i provedbi strategija, politika ili zakonodavstva povezanih s Osmim programom djelovanja za okoliš.

Amandman 59

Prijedlog odluke
Članak 3. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2a. *Nadležne institucije Unije i države članice odgovorne su za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se osiguralo ostvarenje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2. Mjere se poduzimaju vodeći računa o načelima dodjeljivanja, supsidijarnosti i proporcionalnosti u skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj*

uniji.

Tijela javne vlasti na svim razinama surađuju s poslovnim subjektima i socijalnim partnerima, civilnim društvom i građanima pri provedbi Osmog programa djelovanja za okoliš.

Amandman 60

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Komisija uz potporu Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije redovito procjenjuje i izvješćuje o napretku Unije i država članica s obzirom na postizanje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2., uzimajući u obzir uvjete koji to omogućavaju, utvrđene u članku 3.

Izmjena

1. Komisija uz potporu Europske agencije za okoliš i Europske agencije za kemikalije redovito **prati**, procjenjuje i izvješćuje o napretku Unije i država članica s obzirom na postizanje prioritetnih ciljeva utvrđenih u članku 2., uzimajući u obzir uvjete koji to omogućavaju, utvrđene u članku 3.

Amandman 61

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Komisija, Europski parlament i Vijeće redovito razmjenjuju stajališta o izvješću iz stavka 1. te u okviru godišnjeg planiranja Unije utvrđuju dodatne zakonodavne i nezakonodavne mjere i aktivnosti ako se napredak smatra presporim.

Amandman 62

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

3. Europska agencija za okoliš i Europska agencija za kemikalije Komisiji pružaju potporu u unapređenju dostupnosti i relevantnosti podataka i znanja, posebice na sljedeće načine:

Izmjena

3. Europska agencija za okoliš i Europska agencija za kemikalije ***te fondovi Unije u području okoliša i istraživanja*** Komisiji pružaju potporu u unapređenju dostupnosti i relevantnosti podataka i znanja, posebice na sljedeće načine:

Amandman 63

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) jačanjem i pružanjem potpore osnovnom istraživanju, mapiranju i praćenju;

Amandman 64

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) radom na uklanjanju nedostataka u pogledu relevantnih podataka o praćenju;

(b) radom na uklanjanju nedostataka u pogledu relevantnih podataka o praćenju i skupova pokazatelja;

Amandman 65

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ba) poboljšanjem kvalitete podataka i usporedivosti;

Amandman 66

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) provođenjem istraživanja različitih instrumenata i sastavljanjem tih instrumenata, poput izvješća o predviđanjima, kojima se pružaju informacije o „udaljenosti preostaloj do cilja”

Amandman 67

Prijedlog odluke

Članak 4. – stavak 3. – točka cb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(cb) nadogradnjom postojećeg praćenja kako bi se u njega uključila posebna mjerena prijelaza sustava i usklađenosti politika;

Amandman 68

Prijedlog odluke

Članak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 4.a

Preispitivanje u sredini razdoblja

1. Prije kraja svojeg aktualnog mandata Komisija provodi preispitivanje u sredini programskog razdoblja o napretku u ostvarenju prioritetnih ciljeva iz članka 2. stavka 2., uzimajući u obzir uvjete koji omogućuju provedbu utvrđene u članku 3., na temelju procjena provedenih u skladu s člankom 4. stavkom 1. i svih drugih relevantnih rezultata i ishoda javnog savjetovanja te podnosi izvješće

*Europskom parlamentu i Vijeću.
U evaluaciji će Komisija opisati status prioritetnih mjera.*

Amandman 69

Prijedlog odluke Članak 5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Komisija do 31. ožujka 2029. provodi evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće s glavnim rezultatima te evaluacije *i, ako Komisija to smatra primjerenim, zakonodavnim prijedlogom* za sljedeći program djelovanja za okoliš.

Izmjena

Komisija do 31. ožujka 2029. provodi evaluaciju Osmog programa djelovanja za okoliš. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće s glavnim rezultatima te evaluacije *u vezi sa svakim tematskim prioritetnim ciljem iz članka 2. stavka 2. te će uzeti isto tako u obzir sve procjene učinka, nakon kojih će, prema potrebi, uslijediti zakonodavni prijedlog* za sljedeći program djelovanja za okoliš *najkasnije. Takav zakonodavni prijedlog mora se iznijeti pravovremeno s ciljem izbjegavanja prekida kontinuiteta između Osmog i Devetog programa djelovanja za okoliš., najkasnije do 31. prosinca 2029.*

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Opći program djelovanja Unije za okoliš do 2030.
Referentni dokumenti	COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	ENVI 11.11.2020
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	AGRI 11.11.2020
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Pär Holmgren 30.11.2020
Razmatranje u odboru	10.5.2021
Datum usvajanja	11.5.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 37 6 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémie Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Colm Markey, Alin Mituța, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Manuel Bompard, Emmanouil Fragkos, Pär Holmgren

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

37	+
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémie Decerle, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Piciero
The Left	Manuel Bompard, Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Pär Holmgren, Bronis Ropé, Sarah Wiener

6	-
ECR	Krzysztof Jurgiel
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Ivan David, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas

3	0
ECR	Mazaly Aguilar, Emmanouil Fragkos, Veronika Vrecionová

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU

Naslov	Opći program djelovanja Unije za okoliš do 2030.			
Referentni dokumenti	COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)			
Datum podnošenja EP-u	15.10.2020			
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	ENVI 11.11.2020			
Odbori koji daju mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	BUDG 11.11.2020	ITRE 11.11.2020	TRAN 11.11.2020	AGRI 11.11.2020
	PECH 11.11.2020			
Odbori koji nisu dali mišljenje Datum odluke	BUDG 10.11.2020	ITRE 19.11.2020	PECH 2.12.2020	
Izvjestitelji Datum imenovanja	Grace O'Sullivan 25.11.2020			
Razmatranje u odboru	14.1.2021	25.2.2021	14.6.2021	
Datum usvajanja	15.6.2021			
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	60 13 3		
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélia Beigneux, Monika Benčová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Ryszard Antoni Legutko, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ştefan Motreanu, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Linea Søgaard-Lidell, Maria Spyrali, Nicolae Štefanută, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska			
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Demetris Papadakis, Andrey Slabakov			
Datum podnošenja	17.6.2021			

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

60	+
NI	Athanasiос Konstantinou
PPE	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ştefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Christine Schneider, Maria Spyrali, Pernille Weiss, Michal Wiezik
Renew	Pascal Canfin, Andreas Glück, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefanuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner
S&D	Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Demetris Papadakis, Sándor Rónai, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus

13	-
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Ryszard Antoni Legutko, Rob Rooken, Andrey Slabakov, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Simona Baldassarre, Marco Dreosto, Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer, Luisa Regimenti, Silvia Sardone

3	0
ID	Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Joëlle Mélin

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani